

*Ion Hobana prezintă
maestrul anticipației clasice*

Emilio Salgari

Minunile anului 2000

MINERVA

„Instrumentele noastre, perfecționate de mulți savanți, au ajuns să fie atât de puternice, încât am putea să comunicăm chiar cu Soarele, dacă acolo ar fi locuitori și receptoare. Vreme de mai multe luni, am lansat unde electrice, fără nici un rezultat; într-o zi, spre marea noastră bucurie, am auzit aparatele sunând: în sfârșit marțienii ne răspundeau.”

ISBN 973-21-0716-9

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României SALGARI, EMILIO

Minunile anului 2000/Emilio Salgari; trad. și pref.: Ion Hobana. — București:
Editura Minerva, 2005 ISBN 973-21-0718-9

I. Hobana, Ion (trad.; pref.)

821.131.1-311.9=135.1

MINERVA S.A.

Redacția și sediul social

B-dul Metalurgici nr. 32-44, cod 041833, sector 4, București,

O.P. 82 – C.P. 38

TEL.: (0421)461.08.08,461.08.12,461.08.13, 461.08.16,461.08.10, 461.08.14,
461.08.15; FAX: (0421) 461.08.09, 461.08.19

Tipărit la MEGApress holdings S.A.

EMILIO SALGARI

Minunile anului 2000

Traducere, prefață și note de Ion Hobana

Ion Hobana prezintă maestrul anticipației clasice • 2005 EDITURA MINERVA •
București

Colecție coordonată de ANA MUNTEANU Coperta colecției: CRISTINA
DUMITRESCU

Redactori: ANA MUNTEANU

FLORENȚA DRĂGHICESCU

Tehnoredactare computerizată: CARMEN DIANA MATEESCU

Prefață în seara zilei de 25 aprilie 1911, pe o colină de lângă pădurea Rey din
Torino a fost găsit trupul neînsuflețit al unui bărbat. Emilio Salgari își luase
viața, nemaisuportând privațiunile la care era nevoit să-și supună familia.
Înainte de acest gest definitiv, scrisese trei misive. În cea către copiii săi, o

mărturisire tragică: „Sunt un învins... cadavrul meu va fi găsit într-unul dintre boscheții pe care-i cunoașteți, pentru că mergeam acolo împreună pentru a culege fiori. “În cea către editori, un reproș amar: „Vouă, care v-ați îmbogățit din truda mea, vă cer doar să vă gândiți la funeraliile mele. Vă salut, frângându-mi pana. “Iar în cea către ziare, o rugămintă dureroasă: „Vă rog, domnilor directori, să deschideți o subscripție, pentru a-i smulge din mizerie pe cei patru copii ai mei...”. Teribile aceste cuvinte ale autorului unui număr impresionant de romane și povestiri, tipărite în sute de mii de exemplare. Din păcate, n-a știut să-și pună în valoare cunoștințele și talentul, încheind contracte dezavantajoase cu cei care s-au îmbogățit din truda lui.

Emilio Salgari s-a născut la Verona, la 21 august 1862. După absolvirea Școlii Tehnice, s-a înscris la Institutul Nautic „P. Sarpi”, dar rezultatele nesatisfăcătoare obținute la materiile de specialitate l-au determinat să se retragă în al doilea an. Ceea ce nu l-a împiedicat să-și aroge titlul de „Căpitan” și să susțină, de-a lungul vieții, că-l poartă pe merit. De fapt, unica lui experiență maritimă datează din 1880, când a fost pasager pe o navă de pe linia Veneția – Brindisi, făcând o escală pe coasta dalmată. În imaginația lui mereu inflamată, acest episod a căpătat dimensiunile unui periplu homeric.

Primele povestiri i-au apărut în 1883. Primul roman, în 1887. În același an, a cunoscut-o pe Ida Peruzzi, o tânără artistă din Verona, cu care s-a căsătorit în 1892. În 1893, s-au stabilit la Torino, unde s-au născut cei patru copii ai lor – trei băieți și o fată – ultimul în 1900. Pentru a-și putea întreține familia, trebuie să scrie și să câștige mai mult. Fiind legat de un editor cu un contract de exclusivitate, este obligat să-și publice romanele și sub diverse pseudonime. Apoi soția lui prea iubită se îmbolnăvește și este internată într-un ospiciu. Epuizat de eforturile necesare asigurării unei vieți tot mai dificile, amenințat cu pierderea vederii și nemaisperând că situația s-ar putea schimba în bine, se sinucide în acea seară de aprilie.

Salgari era numit „Jules Verne-ul italian” și se pare că apelativul nu-i plăcea, de vreme ce l-a citat într-o scrisoare din 1900. Din nefericire pentru el, asemănările cu gloriosul autor al „Călătoriilor extraordinare” trebuie circumscrise la sfera unor teme și subiecte abordate în mod preferențial, biografiile celor doi neavând mai nimic în comun.

Despre Jules Verne s-a spus, se mai spune și astăzi, că ar fi fost un „călător în fotoliu”, culoarea locală a romanelor sale datorându-se exclusiv documentării ample și riguroase. O legendă născută din ignoranță, dacă ne gândim la numeroasele țări pe care le-a vizitat, la croazierele efectuate la bordul celor trei iahturi ale sale și la trecerea Atlanticului cu „Great Eastern” în 1867, când Salgari avea cinci ani. Cu adevărat sedentar a fost, cum am văzut, acesta din urmă, chiar dacă își construise un trecut de căpitan de cursă lungă, care ar fi trăit aventuri dramatice în Malaezia și în Caraibe, unde se desfășoară acțiunea multora dintre cărțile sale.

Pe de altă parte, cu toate că Verne și Salgari au fost la fel de neobosiți truditori ai condeiului, destinele lor au urmat căi diferite. Nu este vorba doar despre celebritatea scriitorului francez, tradus pretutindeni pe glob, în raport cu prețuirea mult mai modestă de care a avut parte confratele său italian. După apariția primei „Călătorii extraordinare”, Cinci săptămâni în balon, Jules Verne a dus o viață lipsită de griji materiale. Emilio Salgari, în schimb, a îndurat un adevărat calvar al sărăciei, până la sfârșitul său tragic.

Cât despre asemănările din sfera creației, ele se datorează seducției exercitate asupra amândurora de tărâmurile exotice, învăluite într-un abur de legendă. Verne a consacrat însă un segment important al operei sale anticipației, la a cărei întemeiere și consolidare a contribuit substanțial. Salgari a fost mai puțin interesat de acest aspect, principala sa preocupare constând în exaltarea isprăvilor unor eroi îndrăgiți și astăzi, ca

Sandokan și Corsarul Negru. „Invențiile” verniene pot fi totuși regăsite în câteva dintre romanele sale. Inginerul american Ned Kelly construiește aerostatul perfecționat „Washington” cu care, după multe peripeții, ajunge pe celălalt țărm al oceanului (Traversând Atlanticul în balon, 1896). Nava submarină „Tavmir”, comandată de misteriosul căpitan Nikirka, ajunge La Polul Nord (1898), navigând numai pe sub apă. Fiii văzduhului (1904) și Regele văzduhului (1907) aduc în scenă mirabilul aparat zburător „Șoimul”, cu ajutorul căruia la fel de enigmaticul „Căpitan” îi salvează pe cei condamnați pe nedrept și îi pedepsește pe răufăcători. Nu sunt greu de identificat modelele acestor vehicule imaginare: „Victoria” din Cinci săptămâni în balon, „Nautilus” din Douăzeci de mii de leghe sub mări, „Albatrosul” și „Groaza” din Robur Cuceritorul și Stăpânul lumii, ca și ale

personajelor-cheie: Fergusson, Nemo, Robur. Împrumuturile sunt evidente și în plan narativ. Traversarea Africii este înlocuită cu aceea a Atlanticului, iar călătoria subacvatică spre Polul Sud cu aceea spre Polul Nord; încercările de a afla identitatea comandanților submarinului și al aeronavei sunt sortite eșecului etc. Un alt exemplu de migrație a ideii anticipatoare îl constituie „Regele Mării” (1906), în care un om de știință american a inventat o armă capabilă să arunce în aer, la distanță, navele inamice; ne amintim că același lucru se întâmplă în romanul vernian în fața steagului, inventatorul fiind de astă dată francezul Thomas Roch.

Cea mai ambițioasă incursiune salgariană pe tărâmul anticipației este, fără îndoială, Minunile anului 2000. Istoria romanului merită să fie cunoscută. Scriitorul semnase un contract de exclusivitate cu editorul genovez A. Donații, când concurentul florentin al acestuia, R. Bemporad, i-a propus să scrie și pentru el, sub pseudonimul Guido Altieri, folosit și cu alte prilejuri. Strămtorat ca de obicei, Salgari a fost nevoit să accepte, rodul acestei tranzacții secrete fiind tocmai Minunile anului 2000, manuscrisul datând, foarte probabil, din 1903, dată fiind resuscitarea eroilor în 2003. Dar Bemporad a așteptat să expire contractul cu Donath, publicând romanul în 1907, pentru a beneficia de avantajul numelui real, mult mai vandabil, al autorului.

Călătoria în viitor nu constituia o noutate în literatura conjecturală. Având de ales între mai multe soluții fanteziste, Salgari a recurs la „suspendarea vieții” „grație unei substanțe miraculoase, extrasă din „floarea reînvierii” găsită într-un străvechi mormânt egiptean. În treacăt fie zis, această foare apăruse într-un alt roman salgarian, Fiicele faraonilor (1905), sursa documentară constituind-o un articol intitulat tocmai Floarea reînvierii, apărut în „La Gazzetta del Popolo della Domenica” din Torino, la 26 aprilie 1891, și semnat cu pseudonimul Ramfis. În ceea ce privește conservarea trupurilor celor doi crononauți prin scăderea temperaturii la douăzeci de grade sub zero, Salgari s-ar fi putut inspira din destul de numeroasele opere care recurg la hibernarea artificială pentru a-și trimite eroii în viitor peste câteva decenii (Edmond About, Omul cu urechea ruptă, 1862) sau chiar peste câteva milenii (Louis Boussenard, Zece mii de ani într-un bloc de gheață, 1889). Dar ceea ce ne interesează îndeosebi, dincolo de modalitatea săvârșirii saltului în timp, sunt „minunile” pe care le descoperă, cu o perpetuă și zgomotoasă uimire,

doctorul Toby Holker și fostul bolnav de spleen James Brandok, după resuscitarea lor în secolul douăzeci și unu.

Cele mai multe dintre aceste miracole științifice și tehnice pot fi întâlnite în lucrări anterioare, unele aparținând autorilor italieni. Salgari citise, fără îndoială, romanul utopic al lui Paolo Mantegazza, *Anul 3000. Vis* (1897). Paolo și Maria călătoresc de la Roma, capitala Statelor Unite ale Europei, la Andropoli cu o aeronavă electrică putând atinge 150 de kilometri pe oră; modul de propulsie și viteza sunt proprii și „Condorului” din anul 2000. Cât despre faptul că aripile acestuia din urmă sunt batante, nu trebuie să-l învinuim pe Salgari de rămânere în urmă față de proiectele și realizările timpului său, cum fac unii comentatori: autorul și-a însușit sistemul preconizat de Jules Verne pentru „Groaza” din *Stăpânul lumii* (1904).

Principalul izvor de „minuni” îl constituie însă romanul lui Albert Robida, *Secolul douăzeci*, apărut în librării în 1883 și tradus în Italia după numai doi ani. Regăsim jurnalul radio și TV, mâncărurile trimise abonaților printr-un sistem de tuburi, trenurile cu aer comprimat etc. Dar textul prezintă interes și astăzi nu atât datorită acestor anticipații, cărora trebuie să le adăugăm autoservirea complet automatizată în restaurante, vehiculul amfibi, tunelul polar, folosirea radiului pentru iluminat și încălzit, obținerea electricității din Golfstream. Societatea viitoare imaginată de Salgari este produsul imaginar al convingerilor, aspirațiilor și temerilor unui spirit neliniștit, preocupat de soarta individului și a omenirii în epoca sa și peste un secol. Viziunea schimbărilor survenite pe harta lumii include obținerea independenței de către Polonia și Ungaria, realizată abia după 1918, destrămarea Imperiului Britanic etc. Sau iată ce spune ciceronele resuscitaților, strănepotul de soră al lui Holker, despre socialismul căruia „i se prezicea un mare viitor „în 1903: „...a dispărut după o seamă de experiențe care i-au nemulțumit pe toți și n-au satisfăcut pe nimeni. Era o frumoasă utopie, care nu putea da niciun rezultat în practică, ducând, în cele din urmă, la un fel de sclavie. Așa că ne-am întors la situația dinainte și azi sunt săraci și bogați, patroni și angajați...”. Nu este ignorat nici pericolul reprezentat de anarhiști – teroriștii din 1903! — combătuți cu mijloace drastice, mergând de la izolarea în locuri greu accesibile, până la eliminarea celor care se dedau la violențe și la crime.

Elogiind progresul înregistrat în cele mai variate domenii, Holker și Brandok constată, pe propria lor piele – cum constatăm și noi astăzi – că „natura n-a pierdut nimic din violența ei brutală. Acești oameni moderni, cu adevărat minunați, n-au reușit să o pună în lanțuri. Cele mai impresionante realizări tehnologice ale anului 2000 sunt spulberate de furia vânturilor și a valurilor. Cu aripile și elicele sfărâmate, „Centaurul “este silit să amerizeze. Smuls de pe stânca de care era prins cu stâlpi de oțel, orașul submarin este nimicit, împreună cu locuitorii lui...

Surprinzătoare este imaginea vieții. Frenetice din acest viitor fictiv:

Oamenii aceia parcă ar fi mâncat jeratic, observă Brandok. Vin și se duc aproape alergând.

(...)

— Mergea altfel lumea acum o sută de ani? întrebă Holker (strănepotul), ușor surprins.

— Oamenii erau mult mai calmi, pe când acum văd că până și doamnele merg în pas alergător, ca și cum le-ar fi teamă că pierd trenul.

— De când m-am născut, văd lumea la fel de grăbită.

— Acum înțeleg! exclamă Toby. Marea tensiune electrică acționează asupra nervilor. Lumea a înnebunit, sau aproape. “

Tensiunea îi afectează mult mai grav pe călătorii în timp. În preajma Niagarei, „marea uzină electrică a Statelor Unite”, „...o excitație puternică pusese stăpânire pe Toby și pe Brandok. Mușchii lor tresătau, membrele le tremurau și, pieptănându-și părut, dădeau naștere unor scânteiaceste simptome se accentuează, devenind tot mai greu de suportat. „Mă tem că această electricitate intensă, care a saturat întreg văzduhul globului și cu care nu suntem obișnuți, să nu ne fie fatală... Suntem oameni din alte vremuri.” Diagnosticul lui Toby Holker se dovedește a fi exact. Cei doi sunt declarați nebuni incurabili, strănepotul doctorului conchizând, cu amărăciune: „Ar fi fost mai bine dacă nu s-ar fi trezit din somnul lor secular (...) Și mă întreb dacă, tensiunea electrică fiind în creștere, întreaga omenire nu va sfârși prin a înnebuni, într-un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat. “Un final care ne

face să privim cu alți ochi textul cu titlu înșelător. Utopia promisă este, de fapt, o anti-utopie. Agitația febrilă, goana oamenilor și a mașinilor, stresul tot mai greu de suportat au ieșit din paginile romanului și ne-au invadat existența. Vreau să cred că nu este prea târziu pentru a pune în acord minunile progresului inevitabil cu dorința legitimă de a ne păstra echilibrul mintal și de a nu renunța la bucuriile simple ale vieții.

Ion Hobana

Minunile anului 2000

PARTEA ÎNTÂI

Floarea reînvierii în dimineața aceea, vaporelul care asigură serviciul poștal, o dată pe săptămână, între New York, cel mai populat oraș din Statele Unite, și turgușorul de pe insula Nantucket intrase în micul port ducând un singur pasager. Toamna, după încheierea sezonului balnear, se întâmpla deseori ca foarte puține persoane să debarce pe insula, locuită doar de vreo mie de familii de pescari, a căror singură îndeletnicire era aceea de a-și amna năvoadele în apele Atlanticului.

— Am ajuns, domnule Brandok! strigase pilotul, când amarasă de puntea de lemn.

Pasagerul, care rămăsese așezat la proră în timpul traversării, fără să schimbe un cuvânt cu cineva, se ridicase cu un aer ușor plictisit, observat de pilot și de cei patru marinari.

— Se pare că distracțiile New York-ului nu l-au vindecat de spleen, spuse încet timonierul, întorcându-se către oamenii lui. Și totuși, ce-i lipsește? Frumos, tânăr, bogat... De ce nu sunt eu în locul lui?

Pasagerul era, într-adevăr, un tânăr arătos, având între douăzeci și cinci și douăzeci și opt de ani, înalt și bine legat, cum sunt în mod obișnuit toți americanii, acești frați gemeni ai englezilor, cu trăsături armonioase, ochi albaștri și părul blond.

Avea însă în priviri o undă de tristețe și de nesiguranță care-i izbea imediat pe cei din preajmă, iar în mișcări o lipsă de vioiciune și o oboseală care contrastau cu aspectul lui viguros și prosper.

S-ar fi putut crede că un rău misterios îi macină tinerețea și sănătatea, cu toată nuanța trandafirie a pielii, acea nuanță care indică abundența și calitatea sângelui puternicelor rase anglo-saxone.

Așa cum am spus, auzind vocea pilotului, domnul Brandok se ridicase, parcă trebuind să facă un efort și ca și cum s-ar fi trezit în clipa aceea dintr-un somn îndelungat.

Căscă de două, trei ori, aruncă o privire adormită spre țărm, atinse ușor borul pălăriei, răspunzând salutului respectuos al marinarilor, și coborî fără grabă pe puntea de lemn.

În loc să se îndrepte spre targul ale cărui căsuțe se înșirau la două sute de pași de micul port, pomi de-a lungul plajei, cu mâinile în buzunarele pantalonilor și cu ochii pe jumătate închiși, ca și cum ar fi fost prada unui fel de somnambulism.

Ajungând la celălalt capăt al targului, se opri și deschise ochii, ațintindu-i asupra unui grup de ștregari, desculți în pofida aerului rece, care se jucau de-a prinselea printre dune, râzând și țipând.

— Iată niște făpturi fericite, murmură el cu invidie în glas. Măcar ei nu știu ce înseamnă spleenul.

Rămase câteva clipe nemișcat, apoi clătină din cap, scoase un lung suspin și își relua mersul, pentru a se opri, după câteva minute, în fața unei frumoase vile cu două etaje, complet albă, cu persienele lăcuite și cu o mică grădină împrejmuată cu un gard de lemn.

— Ce-o fi făcând doctorul? murmură el, privind ferestrele. O fi chinuind vreun cobai sau vreun biet iepure de casă. Secretul de a putea să trăiești din nou după douăzeci de ani, ce idee! Cred că Toby își pierde vremea degeaba. Și totuși, e mult mai fericit decât mine.

Oftă din nou, traversă încet grădinița, a cărei poartă era deschisă și urcă pe scară, aproape fără să răspundă salutului unei servitoare grase și roșii în obraji, care-i strigase din bucătărie:

— Bună ziua, domnule Brandok! Stăpânul e în cabinetul lui.

Tânărul ajunsese la etajul al doilea. Deschise o ușă și intră într-o cameră încăpătoare, luminată de două ferestre; de jur împrejur erau dulapuri din lemn de nuc, pline cu nenumărate retorte și sticle de diferite culori.

În mijloc, aplecat asupra unei mese, se afla un bărbat cam de cincizeci și cinci de ani, cu forme aproape herculeene, cu o barbă lungă, puțin încărunțită, care observa, concentrat, un iepure mort sau adormit.

Auzind că se deschide ușa, își scoase ochelarii și se întoarse cu o mișcare rapidă, exclamând cu o voce veselă:

— Te-ai întors, amice James? New York-ul te-a obosit repede și mi se pare că nu ești prea mulțumit.

Tânărul se lăsă să cadă pe un scaun de lângă masă și surâse melancolic.

— Deci? Întrebă bărbatul mai vârstnic, după o scurtă tăcere.

— Sunt și mai plictisit ca înainte și mă aflu aici printr-un miracol, răspunse Brandok.

— Cum așa?

— Hotărâsem să fac un salt de pe Farul Libertății* și să mă zdrobesc de dig.

— O mare prostie, dragă James. La douăzeci și șase de ani, cu un milion de dolari...

— Și o sută de milioane de motive de plictiseală, care mă fac să casc de dimineața până seara, îl

* E vorba de Statuia Libertății, plasată ca far la intrarea în portul New York, în 1886 (n.t.).

Întrerupse tânărul. Viața devine cu fiecare zi mai insuportabilă și până la urmă am să mă sinucid. Nu mi-ar plăcea o călătorie pe lumea cealaltă. Poate că acolo m-aș plictisi mai puțin.

— Mai bine călătorește în lumea asta, prietene.

— Unde să mă duc, Toby? replică Brandok. Am vizitat Australia, Asia, Africa, Europa și jumătate din America. Ce să mai văd?

Doctorul începuse să se plimbe prin cameră, cu mâinile la spate, cu capul în piept, preocupat parcă de un gând. Se opri brusc în fața iepurelui, spunând:

— James, ți-ar plăcea să vezi cum va arăta lumea peste o sută de ani?

Tânărul Brandok își ridicase capul, pe care-l ținuse plecat pe un umăr, privindu-l pe doctor cu ochi întrebători.

— Da, reluă Toby, eu vreau să văd ce va deveni America după douăzeci de lustri. Cine știe ce minuni vor inventa oamenii până atunci. Mașini extraordinare, nave colosale, baloane dirijabile și mii de alte lucruri uluitoare. Geniul uman nu mai poate fi stăvilit și inventatorii răsar asemenea ciupercilor.

— Ai găsit, în fine, mijlocul de a prelugi viața? îl întrebă Brandok, cu o ușoară ironie.

— Nu, doar de a o suspenda.

— Ah!

— Vrei o dovadă?

— Să fie cu puțință o astfel de descoperire? exclamă Brandok, stupefiat. Știu că faci de mulți ani anumite experiențe...

— Care au reușit deplin, spuse doctorul. Vezi acest iepure?

— E mort?

— Nu, doarme de paisprezece ani.

— Dar e imposibil!

— Curând am să-l fac să reînvie, cu o simplă injecție și o baie caldă.

— Ce filtru magic ai descoperit? Nu râzi de mine, Toby?

— În ce scop? Să închidem ușa, ca nimeni să nu ne audă sau să ne vadă și vei asista la o minunată reînviere.

Întoarse cheia în broască, împinse puțin ferestrele, apropié un scaun de masă și, după ce-i oferí tânărului său prieten o țigară, spuse:

— Acum ascultă! Apoi va urma experiența.

Rămase câteva clipe tăcut, adâncit în gânduri, se ridică și luă dintr-un dulap un vas de sticlă conținând o mică plantă uscată, care părea unică în felul ei.

— Ai mai văzut vreuna asemănătoare, prietene James?

Tânărul Brandok îl privi pe doctor, ușor surprins:

— Aș vrea să știu ce legătură există între această mică plantă și iepurii care dorm de atâția ani. Sper că n-ai intenția de a-mi spori plictiseala!

— Nici vorbă, răspunse Toby, imperturbabil. Nu cunoști deci această floare, cu toate că ai călătorit atât de mult?

— Știi bine că botanica nu m-a interesat niciodată.

— Și nici n-ai auzit vorbindu-se despre floarea reînvierii?

— Nu, niciodată, spuse tânărul.

— Atunci ascultă-mă! Povestea e interesantă și nu te va plictisi. Acum cincizeci de ani, colegul meu, doctorul Dek, călătorea în Egiptul de Sus, în căutarea unei vechi mine metalifere, în care lucraseră cândva supușii faraonilor. Într-o zi, întâlni un arab foarte bolnav și îl îngriji cu devotament, salvându-i viața. Fiul deșertului era sărac, dar vru să-și răsplătească salvatorul dăruindu-i o comoară mai valoroasă decât toate pietrele prețioase de pe Pământ.

— Despre ce era vorba? întrebă Brandok, care începea să fie foarte interesat de povestea asemănătoare celor din O mie și una de nopți.

— Despre o mică plantă uscată, descoperită de arab într-un mormânt străvechi, pe pieptul unei preotese egiptene de o frumusețe fără egal. Ascultând elogiile aduse acelei floricele, îngropată cu cine știe câte veacuri înaintea erei creștine și purtând muguri arși de soare și îngălbeniți, doctorul Dek nu-și putuse ascunde un zâmbet.

— Aș fi făcut la fel, declară Brandok.

— Și ai fi greșit, spuse Toby, pentru că arabul luă planta, o udă cu câteva picături de apă și, sub ochii doctorului, se petrecu un miracol. Abia umezită,

planta începu să freacă, apoi să se agite, tulpina ei se îndreptă, mugurii se umflară, apoi se deschiseră. După un somn de mai bine de douăzeci de secole, floarea se întorcea încet-încet la viață, desfacându-și petalele ușoare, care se întindeau ca niște raze superbe în jurul unui punct central, pline de grație și de prospețime.

— Straniu fenomen! exclamă Brandok, care părea să-și fi uitat spleenul.

— Floarea aceea, continuă doctorul, semăna cu o margaretă culeasă dintr-o grădină fermecată. Reînvierea misterioasă dură câteva minute, apoi frumoasa trezită din somn își desfăcu puțin câte puțin corola cu nuanțe irizate, lăsând să se vadă câteva grăunțe foarte vechi. Vai! Prețioasa sămânță, păstrată cu atâta grijă de floarea reînvierii, de atâtea veacuri, era iremediabil stearpă. Căruia pământ să-i încredințezi acele grăunțe? Ce soare ar fi putut să le dea viață?

Surprins și uimit, doctorul luă minunata plantă și repetă de sute de ori, în Europa, experiența bătrânului arab; de fiecare dată, mica floare a deșertului, misterioasa plantă a faraonilor reînvie în veșnica ei frumusețe, grație câtorva stropi de apă. Murind, doctorul Dek dăruia floarea reînvierii discipolului și prietenului său James, care efectua și el, cu același succes, prodigioasa experiență. În sfârșit, planta egipteană fu oferită lui Alexander von Humboldt și marele naturalist o reînvie de mai multe ori, în fața doctivilor săi colegi. Floarea misterioasă renăscu și muri în mâinile lui, fără ca el să-i poată desluși secretele; de fiecare dată spunea, cu tristețea geniului neputincios: „Nimic din natură nu seamănă cu această plantă! “.

— Și nimeni n-a putut să dezlege misterul acelei plante care, după mii de ani, ieșea din mormântul său, pentru a reînvia sub o picătură de apă și a-și desface veșnic frumoasa corolă, ca pentru a spune lumii uimite: „Iată cum arătam în timpul faraonilor!? Întrebă Brandok.

— Ba da, unul singur: eu, răspunse Toby.

— Tu!

— Da, eu, repetă doctorul.

— Așadar?...

— E un secret, James. Acum douăzeci și cinci de ani, călătorind în Egipt, am putut să obțin una din acele flori, să cercetez și chiar să-mi explic misterele reînvierii. Floarea aceea mi-a sugerat ideea de a suspenda viața omenească, făcând-o să palpite din nou după un număr mai mare sau mai mic de ani. Dacă putea să re trăiască o modestă florică, de ce n-ar fi putut face la fel un organism atât de complex cum e acela al omului? Iată întrebarea pe care mi-am pus-o și a cărei soluționare mi-a cerut douăzeci și cinci de ani de studii neîntrerupte.

— Și ai reușit?

— Întru totul, răspunse Toby.

Se ridicase, apropiindu-se de masă, și luase în mâini iepurele, care părea neînsuflețit, picioarele și capul fiindu-i țepene.

— Miroase-l, James. Crezi că e mort?

— Da, e rece și inima nu-i mai bate.

— Și totuși, viața lui e doar suspendată, de paisprezece ani.

— Ai descoperit deci moartea artificială?

— O simplă injecție cu filtrul meu magic a fost de ajuns pentru a-i opri bățile inimii și a-l conserva un timp atât de îndelungat.

— Minunat lucru!

— Poate mai puțin decât pare, spuse doctorul. Știi ce sunt fahirii?

— Indieni fanatici care fac experiențe miraculoase.

— Și care, îngropați fiind patruzeci sau chiar cincizeci de zile, într-o ladă sigilată, cu gura și nările astupate cu ceară, reînvie, fără să pară că ar fi suferit. O baie cu apă caldă, un pic de unt pe limbă, pentru a-i reda elasticitatea și iată-i întorși la viață. Acum privește!

Luă de pe un raft o mică fiolă, plină cu un lichid roșiatic, umplu cu el o seringă și-i făcu iepurelui două injecții, spre inimă și în gât.

Animalul nu dădu niciun semn de viață și își păstră rigiditatea.

— Așteaptă, James, spuse doctorul, văzând că pe buzele tânărului apare un zâmbet sceptic.

Într-un colț se afla un lighean de metal, așezat deasupra flăcării unei lămpi cu alcool. Doctorul încercă apa cu degetul, apoi ridică ligheanul și-l puse pe masă.

— Vrei să faci baie mortului? întrebă Brandok.

— Adormitului, îl corectă doctorul. Trebuie să redau vioiciunea nervilor care nu mai funcționează de atâția ani.

— Dacă izbutești să readuci la viață acest animal, te proclam cel mai mare savant al lumii!

— Nu cer atât de mult, replică Toby, râzând.

Cufundă iepurele în lighean, având grijă să-i țină capul deasupra apei, apoi începu să-i ridice și să-i coboare picioarele din față, ca pentru a-l face să respire, și așteptă, privindu-și prietenul, care nu mai zâmbea.

— S-ar părea că începi să crezi în succesul acestei ciudate proceduri, spuse doctorul.

— Nu încă.

— Totuși, capul iepurelui începe să se încălzească.

— E efectul căldurii apei.

— Iar carnea tremură.

— Dar picioarele nu se mișcă.

Deodată, tânărul scoase un strigăt: iepurele își deschisese ochii și-l fixa pe doctor, cu pupilele dilatate.

— Ți se mai pare și acum că e mort? întrebă doctorul, pe un ton ironic.

— Te privește!

— Văd.

— Mișcă labele!

— Și chiar respiră.

— E un miracol!... Un miracol!...

— Mai încet, James.

— Minunată reînviere.

— Nu te contrazic.

— O descoperire care va întoarce lumea pe dos.

— Deloc, pentru că voi avea grijă să n-o divulg. Suntem doar trei persoane care o cunoaștem: eu, tu și notarul din targ, eminentul domn Max.

— De ce trebuie să o cunoască și notarul? Întrebă Brandok, din ce în ce mai uimit.

— Vei afla mai târziu; deocamdată privește rezultatul.

Doctorul scosese iepurele din lighean și-l pusese pe masă, înfașurându-l într-o bucată de stofa de lână.

Micul animal avea ochii deschiși, respira fără efort, zbârcind din nas, dar se vedea că era foarte slăbit, neizbutind să se țină pe picioare și neîncercând să fugă. Trebuia să fie încă amorțit.

— Va muri? Întrebă Brandok.

— În seara asta ai să-l vezi mâncând și alergând împreună cu ceilalți prin grădină. Nu e primul pe care-l reînviez; săptămâna trecută am readus la viață, în fața notarului, un altul, care dormea și el de paisprezece ani. Acum mănâncă, țopăie și doarme, toate organele lui funcționând perfect.

— Toby! exclamă Brandok, cu profundă admirație. Ești un om mare; ești cel mai mare savant al secolului.

— Al acestuia sau al următorului?

— Ce întrebare e asta?

— Dragă James, cred că ți-e foame și prânzul e gata. Aerul marin face poftă de mâncare și bătrâna Magge mi-a promis un delicios fel de pește. Să lăsăm aici iepurele și să mergem la masă; bucătăreasa trebuie să fie furioasă că am întârziat. La pudding va fi și notarul.

— De ce notarul?...

În loc să răspundă, doctorul se duse la fereastră și, văzând un tânăr care uda straturile de flori din grădină, strigă:

— Tom, spune-i lui Magge că suntem gata să degustăm barbunii și heringii, iar la ora două să înhami poneiul. Trebuie să facem un drum până la stânca lui Retz.

Cinci minute mai târziu, doctorul și Brandok, așezați într-o mică și elegantă sufragerie, la o masă frumos rânduită, mâncau cu poftă marile stridii din New Jersey, cele mai gustoase care se găsesc pe coastele de est ale Americii septentrionale, heringii și barbunii gătiți de iscusita Magge, însoțind fiecare din aceste feluri cu un excelent vin alb din Florida.

Doctorul nu scotea un cuvânt; părea preocupat doar de devorarea acelor pești delicioși, poate cei mai bun din Atlanticul de Nord.

Brandok, dimpotrivă, lucru absolut nou pentru el, părea să nu mai fie posedat de spleen; vorbea pentru amândoi, bombardându-și prietenul cu întrebări privind minunata descoperire care, în opinia lui, ar fi trebuit să revoluționeze lumea. Nu reușea însă decât să-i smulgă câte un surâs.

— Acești barbuni și acești heringi te-au amuțit! strigă deodată Brandok, care începuse să se înfurie. Sunt douăzeci de minute de când dinții tăi continuă să lucreze, dar limba îți rămâne nemișcată.

— Nu, dragă James, cuget, răspunse doctorul, râzând.

— Parcă ți-ai fi uitat descoperirea.

— Dimpotrivă.

— Atunci să discutăm despre ea.

— La pudding.

— Ce legătură poate fi între un desert și...

— Ți-am spus că va veni să se înfrupte din el și notarul targului, domnul Max.

— Și el ce amestec are?

— Cum să n-aibă? Și dacă, după o sută de ani, nimeni nu și-ar mai aminti de mine și m-ar lăsa să dorm pentru totdeauna? Ar fi ca și cum aș fi murit de-a binelea.

— Toby, ce-ai de gând să faci? exclamă Brandok.

— Doar să văd cum va arăta lumea peste o sută de ani.

— Cum? Ai vrea...

— Să trag un somn de douăzeci de lustri.

— Ai înnebunit?

— Nu cred, răspunse doctorul calm.

Brandok izbi masa cu atâta putere, încât făcu să se zdruncine paharele și răsturnă o sticlă.

— Ai vrea... strigă el.

— Să mă las închis în adăpostul pe care l-am pregătit în vârful stâncii lui Retz, ca să mă trezesc după o sută de ani. Vor avea grijă de asta urmașii notarului și viitorul primar al Nantucketului, sau succesorii lui. Le las douăzeci de mii de dolari tocmai pentru a mă reînvia, împreună cu fiola conținând lichidul misterios pe care vor trebui să mi-l injecteze în locurile indicate în testamentul meu.

— Te vei sinucide!

— Asta înseamnă că n-ai nicio încredere în marea mea descoperire.

— Ba da, am o încredere deplină; dar tu nu ești un iepure, iar o sută de ani sunt altceva decât paisprezece, spuse Brandok.

— Avem sânge și mușchi ca ai animalelor și inima noastră funcționează ca a lor. Voiam să-ți propun să te adorm împreună cu mine; acum renunț.

— Te-ai gândit la mine?

— Da, sperând că, odihnindu-te o sută de ani, spleenul tău va dispărea.

— Acum câteva zile voiam să mă arunc de pe Farul Libertății, așa că vezi cât preț pun pe viața mea! Vrei să te însoțesc, Toby? Sunt gata. Chiar dacă aș muri, n-aș pierde nimic.

— Deci îți place ideea mea?

— Foarte sincer, da.

— Ești excentric ca un englez.

— Poate că sunt englez, râse Brandok.

Doctorul se ridică, se duse să ia de pe o măsută o sticlă prăfuită, care trebuia să aibă mulți ani vechime și-i scoase dopul, umplând cele două pahare.

— Vin de Medoc, din o mie opt sute optzeci și opt. După atâta repaos, trebuie să fie excelent. Pentru reînvierea noastră în anul 2003! exclamă el, ridicând paharul.

Îl goli dintr-o sorbitură, stătu câteva clipe pe gânduri și reluă:

— Câți bani ai, James?

— Un milion de dolari.

— În titluri de stat?

— Da.

— Trebuie să le schimbi în aur, prietene. S-ar putea ca, peste o sută de ani, titlurile acelea să nu mai aibă nicio valoare, în vreme ce aurul rămâne întotdeauna aur, în formă de lingouri sau de monede. Eu am optzeci de mii de dolari, dar sper că-mi vor fi de ajuns, chiar și peste o sută de ani, ca să nu mor de foame. Se află de pe acum într-o mică subterană săpată sub mormântul meu, într-o casă de fier cu încuietoare secretă.

— Și ești sigur că trupurile noastre se vor păstra intacte?

— Absolut, răspune doctorul. Ne vom conserva ca și cum am fi cărnuri înghețate.

— Vom îngheța?

— Da.

— Și cine va pune gheață în cavoul nostru?

— Nu va fi nevoie. Am descoperit un lichid care va face să scadă temperatura la douăzeci de grade. Sub zero.

— Și se va menține?

— Până când vor sparge cupola de cristal pentru a ne reînvia. Te asigur că vom sta foarte bine acolo înăuntru. Ah, iată-l pe simpaticul notar! Vine la timp pentru a gusta puddingul și a bea un pahar din acest delicios Medoc.

În încăperea vecină, Magge striga:

— Domnule Max, sunteți mereu în întârziere! Dacă mai treceau cinci minute, n-ați mai fi gustat puddingul. Data viitoare o să mă faceți să-l ard.

Ușa sufrageriei se deschisese cu zgomot și notarul intrase cu pași atât de greoi, încât făcu să zăngăne sticlele și paharele.

Domnul Max era un bărbat cam de șaizeci de ani, gros ca un butoi și cu un chip îmbujorat, în centrul căruia trona un nas care putea fi comparat, fără exagerare, cu cel al gasconului Cyrano de Bergerac.

— Poftă bună, domnilor! strigă el, cu o voce de grenadier. Cum vă simțiți, domnule Brandok? V-a trecut spleenul, după vizita la New York?

— Începe să mă cruțe un pic, domnule Max, și sper ca peste câteva zile să mă lase în pace pentru un secol. Apoi, vom vedea.

— Am înțeles, spuse notarul râzând. Toby și-a găsit un însoțitor.

— Care-mi va ține bună companie, spuse doctorul, turnând vin într-un pahar. Gustă Medocul ăsta, dragă notarule; nici în Franța nu se găsește unul asemănător.

În momentul acela, Magge intră în cameră ducând pe o tavă de argint o budincă superbă, cu coaja aurită, care scotea aburi, răspândind un miros îmbietor.

— Poneiul e înhămat? întrebă doctorul.

— Da, stăpâne, răspunse bucătăreasa.

— Atunci să ne grăbim.

În câteva minute, făcură să dispară puddingul, goliră câte o ceașcă de ceai, apoi coborâră în curtea interioară, unde-i aștepta un docar tras de un căluț alb, care părea nerăbdător să pornească.

— Să mergem, spuse doctorul, luând hățurile într-o mână și biciul în cealaltă. Într-o jumătate de oră vom fi la stânca lui Retz.

Era o splendidă zi de toamnă, înprospătată de o briză înviorătoare, impregnată de săruri marine, suflând dinspre nord. Oceanul Atlantic era liniștit, cu toate că fluxul arunca printre stâncile de pe țărm valuri care se spărgeau cu mii de zgomote, înaintând și retrăgându-se. Bărcile pescarilor, cu frumoasele lor pânze galbene și roșii, cu dungi și pete negre care le făceau să semene cu niște fluturi imenși, se conturau viu pe albastrul întunecat al apelor, înaintând încet spre larg, în vreme ce deasupra lor se roteau fără țință stoluri de mari păsări marine, fregate și pescăruși.

Ieșind din curte, căluțul o luase pe un drum destul de larg, pe țărmul oceanului, lansându-se într-un trap iute, fără să fi fost nevoie ca doctorul să-l îndemne cu biciul.

Brandok redevenise taciturn, ca și cum spleenul l-ar fi stăpânit din nou; notarul nu vorbea nici el, prea ocupat cu fumatul pipei sale care scotea un fum gros, de parcă ar fi fost coșul unui vapor. Doctorul avea grijă ca poneiul să gonească drept, să nu nimerească în vreo crăpătură sau să se apropie prea mult de marginea stâncii, care, în locul acela, se afla chiar deasupra oceanului.

Din când în când, câțiva băieți se iveau dintre pâlcurile de pini și de brazi care se prelungeau spre interiorul insulei și alergau un timp pe lângă docar, strigând cât îi ținea gura:

— Drum bun, domnule doctor!

Peisajul se schimba rapid, devenind tot mai sălbatic, pe măsură ce se apropiau de țărmul răsăritean al insulei. Nu se mai vedeau nici căsuțe, nici locuitori. Doar pâlcurile de pini și de brazi deveneau mai numeroase și mai dese, iar stâncile mai înalte și mai abrupte. Valurile Atlanticului se spărgeau cu atâta violență, încât parcă s-ar fi auzit niște canonade în adâncul micilor fiorduri săpate de eterna zbatere a apelor. Era un bubuit continuu, mereu mai puternic, care-i împiedica pe cei trei călători să-și vorbească.

Drumul dispăruse, dar poneiul continua să meargă la trap, fără să dea vreun semn de oboseală, făcând însă docarul să se zdruncine foarte tare. Se opri brusc în fața unui perete de stâncă, dincolo de care oceanul mugea furios.

— Am ajuns, spuse doctorul, sărind pe sol. Aceasta este stânca lui Retz.

— Și mormântul nostru e pregătit acolo, sus? Întrebă Brandok.

— Locul e superb, răspunse doctorul. Zgomotul valurilor va fi cântecul nostru de leagăn, neîncetat, până în ziua când vom reînvia.

— Dacă ne vom întoarce la viață.

— Te mai îndoiești, James?

— Să nu-ți faci griji, chiar dacă aș mai avea vreun dubiu. Ți-am spus că viața a devenit prea apăsătoare pentru mine, așa că puțin mi-ar păsa dacă nu m-aș mai trezi. Arată-mi ultima noastră locuință.

— Nu ultima.

— Cum vrei să-i spui.

— Vino, James!

Doctorul legă poneiul de trunchiul unui mesteacăn, pornind apoi pe o potecă săpată în stâncă și urcând în zigzag. Masivul numit impropriu stânca lui Retz era de mari dimensiuni, înalt de vreo sută de metri și constituia piscul cel mai de sus al insulei, spre est. Fruntea lui enormă, tăiată perpendicular pe sol, era un formidabil obstacol în fața asaltului valurilor Atlanticului, nefiind vreun pericol să cedeze nici după o sută de ani.

Ajunși în vârf, care era plat și nu ascuțit, Brandok văzu un zid circular, cu o circumferință de patru sau cinci metri, încununat de o cupolă de cristal, prevăzută cu un paratrăsnet foarte înalt.

— Asta e ultima noastră locuință?

— Da, răspunse doctorul.

— Când ai construit-o?

— Anul trecut.

— Locuitorii știu despre existența ei?

— Nu, pentru că am adus lucrătorii și sticlăria de la New York.

— Și au s-o respecte?

— Stânca e a mea: am cumpărat-o de la comună, cu acte în regulă și notarul a primit dispoziții să distrugă drumul care duce până aici și să încingă masivul cu un gard de fier foarte înalt.

— Pe care l-am și comandat, spuse Max. Nimeni nu vă va tulbura somnul.

— Să intrăm, spuse doctorul.

Deschise, cu o cheie specială, o porțiță de fier atât de joasă, încât nu se putea trece prin ea decât de-a bușilea și intrară toți trei în ciudata clădire. Pereții erau din sticlă groasă, prinsă în rame solide de aramă; mai erau acolo un pat foarte larg și scund, cu învelitori grele și o mică etajeră pe care se aflau sticlute și seringi.

— Iată locuința mea sau mai curând a noastră, spuse Toby, întorcându-se către James. Îți displace?

— Nicidecum, răspunse tânărul, care privea oceanul prin cupola transparentă. Sper că nimeni nu ne va tulbura înaintea zilei fixate în testamentul nostru. Ce plăcut e să auzi vuietul valorilor! O frumoasă companie.

— Cred că nu e nevoie de încă un pat. Acesta e prea destul pentru amândoi.

— Și subterana unde ți-ai depozitat avutul?

Doctorul se aplecă, ridică o placă subțire de fier de la picioarele patului și îi arată o scară îngustă, săpată în stâncă:

— Casa de bani se află acolo, înăuntru.

— Am să pun în ea și averea mea. Măine am să mă duc la New York, ca să-mi schimb bancnotele și acțiunile feroviare în aur. Vom avea de ajuns, când ne vom trezi. Când va începe somnul?

— Peste opt zile; îndată ce vor fi încins baza stâncii cu gardul de fier.

— Încă o întrebare, dragă doctore. Dacă ar uita să ne trezească? Știi că n-am nicio rudă.

— Sora mea are șapte fii, răspunse Toby. Sper că, peste o sută de ani, va mai fi vreun strănepot care să ne redeschidă ochii sau să ia în stăpânire tezaurul nostru, dacă am fi morți cu adevărat; apoi e notarul și am depus un act și la primar. Nu te teme, James: va veni cineva să primească valoroasa noastră moștenire.

— Fiți sigur că succesorii mei nu vor uita de existența dumneavoastră, spuse Max.

— Mai ai vreo altă obiecție, James? întrebă Toby.

— Nu, răspunse tânărul.

— Ești hotărât să efectuezi experiența?

— Ai cuvântul meu.

— Atunci să ne întoarcem la mine acasă, pentru ultimele pregătiri.

Ieșiră, închiseră porțița, coborâră de pe stâncă și se urcară în docar, fără să mai scoată vreun cuvânt.

Trebuie să mărturisim că toți trei erau vizibil mișcați.

După opt zile, înainte de apusul soarelui, Brandok, doctorul și notarul ieșeau neobservați din targ și porneau spre stâncă lui Retz.

Luaseră toate măsurile necesare pentru somnul acela care trebuia să dureze o sută de ani și pentru ca în acel răstimp îndelungat nimeni să nu-i tulbure.

Domnul Brandok își transportase, noaptea, milionul și-l închisese în casa de fier ascunsă în mica subterană; își vânduse toate proprietățile, lăsând o parte din bani comunei, ca să vegheze asupra mormântului; doctorul își dăruise casa bucătăresei și ridicase în jurul micii construcții gardul de fier pe care fuseseră prinse mai multe plăci de metal purtând inscripția: „Proprietate rezervată a doctorului Toby Holker “.

Când ajunseră în vârful stâncii, soarele era gata să apună într-un vârtej de foc.

Se opriseră toți trei, privind oceanul care ardea sub razele amurgului, undulându-se ușor la adierile serii.

În depărtare, un vapor scotea fum, îndreptându-se către coasta americană; câteva bărci de pescari pluteau încet de-a lungul barierelor de stânci ale insulei, întorcându-se în portul micului targ; valurile se spărgeau la picioarele masivului stâncos, tulburând liniștea oceanului imens. Cei trei bărbați tăceau; notarul părea foarte emoționat, Brandok și Toby, ușor preocupați. Rămaseră așa câteva minute, privind când bărcile, când soarele care se cufunda parcă în apă; în sfârșit, doctorul se scutură, spunând:

— Nu-ți pare rău de cuvântul dat, James?

— Nu, răspunse Brandok, calm.

— Chiar dacă ar fi să nu ne mai trezim?

— Chiar și atunci.

— Domnule Max, să ne luăm rămas-bun și să ne îmbrățișăm, pentru că nu ne vom mai vedea niciodată, dacă nu se va întâmpla o minune.

— Ar trebui să trăiesc o sută patruzeci de ani, o vârstă imposibil de atins, suspină notarul. Eu voi muri, iar dumneavoastră veți reînvia.

— O îmbrățișare, prietene, și să ne despărțim.

Profund mișcat, cu ochii umezi, Max îl strânse în brațe pe doctor, ținându-l câteva clipe la pieptul lui.

— Adio, domnule Brandok, spuse el apoi, cu vocea sugrumată, întinzându-i mâna. Vă urez să reînviați și să vă amintiți de mine.

— Vă făgăduim, răspunse tânărul. Adio, domnule Max, noi mergem să dormim.

Notarul plecă, întorcându-se de mai multe ori, cu un gest de adio; apoi dispăru pe cărarea care ducea la baza masivului, unde așezase un cartuş de dinamită, pentru a șterge orice urmă.

— Vino, James, spuse Toby, când rămaseră singuri. Privește oceanul pentru ultima oară.

— L-am privit destul și de altfel, dacă vom reînvia, nu-l vom găsi schimbat.

Deschiseră portița și intrară în mormântul lor, luminat destul de ultimele raze de soare, care făceau să scânteieze cupola de sticlă.

Toby luă de pe etajeră o sticlă și două pahare.

— O sorbitură de șampanie, spuse el, destupând sticla și umplând paharele cu nectarul înpummat. Pentru reînvierea noastră, James!

— Sau pentru moartea noastră, mie fiindu-mi egal, răspunse tânărul, străduindu-se să surâdă. Cel puțin aş scăpa de spleen...

Goliră paharele, apoi doctorul vâri câteva documente într-un plic, pe care-l puse într-o casetă metalică.

— Ce faci, Toby? îl întrebă Brandok.

— În casetă sunt fiolele cu lichidul care ne va reda viața; le-am adăuga instrucțiunile necesare celor care vor veni să ne trezească.

— Ai terminat?

— Da. Încă un pahar?

— Fie, răspunse Brandok.

Goliră sticla, apoi doctorul destupă o fiolă și umplu două ceșcuțe. Era un lichid roșietic, destul de dens, având o aromă deosebită.

— Bea, spuse el, dându-i o ceșcuță lui Brandok.

— Ce-i asta?

— Narcoticul care ne va adormi sau, mai bine zis, care ne va suspenda viața și va împiedica descompunerea organismelor noastre.

Tânărul luă ceșcuța cu o mână sigură, privi lichidul la lumină și-l dădu peste cap, fără ca vreun mușchi al feței să-i tresară.

— Nu e rău, cu toate că e foarte amar, spuse el. Ce frig mi-e, Toby! Parcă aş avea un bloc de gheață în locul inimii.

— Nu-i nimic și va dura puțin. Întinde-te pe pat și acoperă-te.

În vreme ce Brandok îi urma îndemnul, doctorul își bău și el ceșcuța, apoi se apropie clătinându-se de un vas de pământ care se afla într-un colț și, luând un ciocan, îi sfărâma cu el capacul, întinzându-se lângă prietenul său.

Un ger siberian invadase camera. Se părea că din vasul misterios ieșise un val de aer înghețat, ca acela care bântuie regiunile polare.

Doctorul îl privi pe Brandok: tânărul nu mai dădea semne de viață. Moartea îl lovise parcă dintr-o dată.

— Peste... o sută... de ani, mai apucă să murmure doctorul și se prăbuși lângă prietenul său.

În clipa aceea, ultima rază de soare se stingea și primele umbre ale nopții coborau asupra micului mormânt.

PARTEA A DOUA

1

O reînviere miraculoasă

Într-o dimineață a uneia dintre ultimele zile ale lui septembrie 2003, trei bărbați urcau încet pe stânca lui Retz, ajutându-se unul pe altul pentru a trece peste locurile mai dificile, întrucât nu era nicio urmă de cărare. Primul era mai în vârstă, între cincizeci și șaiszeci de ani, încă destul de viguros, lară barbă și mustăți, cu brațele și picioarele foarte lungi, chiar prea lungi în

raport cu trunchiul, cu ochii foarte mari și aproape albi. Ceilalți doi erau mai tineri cam cu doisprezece ani, și ei bine făcuți, cu musculaturi puternice și cu ochii la fel de albi și de ficși.

La toți trei se observa o dezvoltare extraordinară a capului și îndeosebi a frunții. Hainele lor erau croite dintr-o stofa de culoare cafeniu deschis, care părea a fi de mătase și constau din bluze lungi, încheiate într-o parte, și din pantaloni scurți și largi, ajungând până sub genunchi.

Ajungând pe marginea de sus a stâncii, se opriseră în fața unui gard înalt de fier ruginit și mâncat de săruri marine, care înconjura o construcție mică, rotundă, încununată cu o cupolă de sticlă.

O placă de metal prinsă în vârful unui stâlp purta o inscripție încă vizibilă: „Proprietate rezervată a doctorul Toby Holker “.

— Asta e, spuse bărbatul mai vârstnic, scoțând din buzunar o cheie foarte veche, cu o formă deosebită și o hârtie îngălbenită. Ce chei frumoase se foloseau acum o sută de ani!

— Și sperați să-l readuceți la viață pe strămoșul dumneavoastră, domnul Holker? îl întrebă unul dintre însoțitori.

— Îi vom găsi, cel puțin, oasele, ca și pe acelea ale prietenului său, răspunse Holker.

— Și milioanele, devreme ce sunteți singurul moștenitor.

— Într-adevăr, domnule notar.

— Puteți deschide?

— Să încercăm.

Vârî cheia în broască și, după câteva eforturi, zăvorul se retrase în lăcașul lui.

— Lăcătușii erau pricepuți în vremea aceea, spuse el, împingând poarta din gard. Nu credeam că încuietorile vor mai funcționa după o sută de ani.

Mica incintă era acoperită de grozame, de mărăcini și de ierburi uscate. Era limpede că nimeni nu intrase acolo de foarte mult timp.

— Să vedem, spuse Holker, croindu-și drum printre măracini.

Nu fără a vădi o anumită emoție, se apropie de clădire și, înălțându-se cât era de lung, își lipi fața de cupolă. Imediat, scoase un strigăt:

— Incredibil! Sunt amândoi acolo și par neatinși! Să fi reușit cu adevărat strămoșul meu să descopere un filtru atât de miraculos încât să poată suspenda viața pentru un secol?

Însoțitorii lui aruncaseră și ei o privire prin acoperământul transparent și nu-și putuseră stăpâni o exclamație de uimire:

— Sunt acolo! Sunt acolo!

— Și parcă dorm, adăugă Holker, foarte mișcat.

— Să vă fi înșelat? întrebă notarul.

— Nu știu ce să spun; acum am o vagă speranță că-l voi vedea viu pe strămoșul meu.

— Să intrăm. Aveți cheia?

— Da, dar să nu intrăm imediat.

— De ce?

— Strămoșul meu a lăsat scris ca mai întâi porțița să rămână deschisă câteva minute.

— Nu înțeleg motivul, declară însoțitorul notarului.

— Ca să nu ne expunem unei răceli strașnice, domnule primar, îl lămurii Holker. O pneumonie se dobândește foarte repede.

— Să fie atât de frig înăuntru?

— Se pare că, pe lângă filtru, doctorul Toby a descoperit un lichid care degajă un ger polar.

— Trebuie să fie în vasul din colțul acela.

— Deschide, domnule Holker, spuse notarul. Sunt nerăbdător să asist la reînvierea acestor doi oameni.

Dădură ocol micii construcții, până ce descoperiră o portiță de fier. Holker vârî cheia în broască și deschise cu ușurință. Un val de aer extrem de rece îi cuprinse pe cei trei bărbați, obligându-i să se retragă rapid.

— E un sloi de gheață înăuntru! exclamă primarul. Ce poate să conțină vasul acela pentru a produce un frig atât de intens? Să fi fost savanții de acum un secol mai valoroși decât cei de azi?

— Mare om, strămoșul meu! spuse Holker. Voi face o impresie proastă, în comparație cu el!...

Așteptară câteva minute, apoi, când frigul scăzu, intrară unul câte unul, de-a bușilea, prin portița joasă și strâmtă. Se pomeniră într-o încăpere circulară, cu pereții din plăci de sticlă bine prinse în rame de aramă. În mijloc era un pat destul de larg și pe el, înveliți cu păaturi groase de pâslă, doi oameni întinși unul lângă altul. Fețele lor erau galbene, ochii închiși, iar brațele, ascunse sub păaturi, păreau rigide.

Nu se vedea nicio urmă de descompunere a cărnii.

Domnul Holker se apropiase repede de ei și ridicase păturile.

— De necrezut! exclamă el. Cum s-au putut conserva astfel, după o sută de ani? E posibil să fie încă vii? Nimeni n-ar admite una ca asta.

Însoțitorii se apropiaseră și priveau cu un fel de teroare, întrebându-se cu neliniște dacă se aflau în fața a două cadavre sau a doi bărbați adormiți. Cel din dreapta era un tânăr frumos de douăzeci și cinci sau treizeci de ani, cu părul blond-roșcat, înalt și zvelt; celălalt arăta de cincizeci sau șaiszeci de ani, avea părul cărunt și era mai scund și mai solid. Amândoi erau perfect conservați; doar pielea feței, cum spuneam, dobândise o tentă gălbuie, asemănătoare celei a raselor mongole.

— Care este strămoșul dumneavoastră? întrebă notarul.

— Cel mai bătrân, răspunse Holker. Celălalt e domnul James Brandok.

— Veți acționa imediat?

— Fără nicio amânare.

— E adevărat că sunteți medic?

— Ca și strămoșul meu.

— Știți cum să procedați?

— Documentul lăsat de Toby Holker e foarte limpede. E vorba doar de două injecții.

— Și lichidul misterios?

— Trebuie să se afle în caseta aceasta, răspunse Holker, arătând spre cutia de metal din fundul patului.

— Se vor întoarce imediat la viață?

— Nu cred; poate după ce-i vom fi cufundat în apă caldă.

— Atunci, va trebuie să-i ducem în targ...

— Nu e nevoie, a replicat Holker. I-am poruncit mecanicului meu să vină aici cu „Condorul 11” și nu va întârzia. Am să-i duc pe strămoșul meu și pe domnul Brandok la mine acasă, la New York. Doresc ca toată lumea să ignore, deocamdată, reînvierea lor, dacă voi reuși să le redau viața.

În timp ce vorbea, deschisese caseta în care se vedeau documentele, două fiole de cristal pline cu un lichid roșietic și seringile.

— Lată filtrul misterios, spuse el, luând fiolele. Vom acționa fără să pierdem vremea.

Dezgoli piepturile celor adormiți, apoi introduse o seringă într-o fiolă:

— O injecție spre inimă și una în gâtlee; vom vedea dacă vor avea efectul dorit.

— Domnule Holker, spuse notarul, dumneavoastră care sunteți medic... vi se pare că ar fi morți? Au un aspect...

— De mumii egiptene?

— Nu, de vreme ce carnea lor are încă o oarecare elasticitate.

— Atunci, de ființe care n-au murit, spuse Holker. Să știți că nu mi-am pierdut speranța.

— Inima lor bate?

— Nu.

— Sunt reci?

— Nici nu-i de mirare, cu temperatura care domnea înăuntru! Sunt cufundați într-un fel de catalepsie, care îmi amintește de extraordinarele experiențe ale fachirilor indieni.

— Deci nu disperați?

— Nu pot să vă răspund; constat doar că sunt conservați în mod miraculos, după douăzeci de lustri. Ajutați-mă, domnule Sterken!

— Ce trebuie să fac?

— Doar să țineți una din aceste fiole, în vreme ce eu injectez lichidul descoperit de strămoșul meu.

— Și dacă-i va fi fatal?

— Îi îndeplinesc ultima dorință; dacă moare, admitând că încă doarme, nu va fi din vina mea. Să vedem!

Holker luă seringă, introduse acul foarte subțire în pieptul doctomului, în zona inimii și făcu o injecție subcutanată. Repetă operația la gât, lângă vena jugulară, apoi așteptă, cuprins de o profundă neliniște, ținând în mână încheietura strămoșului său, ca să-i simtă pulsul.

Toți tăceau, cu privirile ațintite asupra celui adormit, sperând să surprindă pe chipul acela gălbui o mișcare care ar fi putut să însemne întoarcerea la viață. Se scurse un minut și Holker lăsa să-i scape o exclamație:

— Nu-mi vine să cred!

— Ce anume? întrebară, într-un glas, notarul și primarul.

- Omul acesta nu e mort!
- I-a revenit pulsul?
- Am simțit o ușoară vibrație.
- Nu v-ați înșelat? Întrebă notarul, care devenise foarte palid.
- Nu, imposibil... pulsul bate... încet, dar bate... Nu visez.
- După o sută de ani!
- Liniște!... Să vedem dacă și inima dă vreun semn de viață... Holker își lipise urechea de pieptul larg al strămoșului său.
- Tot rece? Întrebă primarul.
- Deocamdată, da.
- Semn rău: morții sunt totdeauna reci.
- Răbdare, domnule primar, filtrul abia a început să acționeze.
- Și...
- Tăceți! Minunat!... Incredibil!... Ce-a născocit strămoșul meu? Ce sunt, față de el, medicii moderni? Niște asini, printre care mă număr și eu!
- Așadar, inima bate? Întrebară primarul și notarul.
- Da... bate...
- Nu vă înșelați?
- Sunt totuși medic!
- Dar tenta gălbuie n-a dispărut, spuse notarul.
- După... poate după baie... Da, inima bate! E un miracol! Întoarcerea la viață după o sută de ani! Cine m-ar crede? Ar spune că sunt nebun!
- Și pulsul?
- Vibrează cu tot mai multă putere.

— Întrebam de cel al domnului Brandok, doctore, spuse primarul.

În clipa aceea, de afară se auzi un şuierat sonor.

— E „Condorul11 meu, spuse Holker. A ajuns la timp.

— Doriți ceva de la mecanicul dumneavoastră? Întrebă notarul.

— Să aducă o pârghie, ca să putem deschide subterana... Și acum să ne ocupăm de domnul Brandok.

Repetă asupra tânărului operațiile efectuate asupra lui Toby. După două minute, simți un tremur ușor al pulsului și constată că tenta gălbuie începe să dispară, pe obrajii celui adormit ivindu-se o ușoară roșeață.

— Ce miracol! repeta Holker. Mâine, oamenii acești vor vorbi ca noi.

Notarul se întorsese cu un negru impozant, un adevărat Hercule, cu umerii foarte lați, brațele groase și musculoase.

— Harry, ia aceste două persoane și du-le pe „Condor11, îi spuse Holker gigantului. Ai grijă să nu le strângi prea tare.

— Da, stăpâne.

— Saltelele sunt pregătite?

— Și cortul.

— Grăbește-te, băiete.

Holker dădu patul la o parte și puse mâna pe o placă de fier circulară, prevăzută cu un inel:

— Dedesubt trebuie să fie subterana în care se află milioanele strămoșului meu și ale domnului Brandok.

— Se vor mai afla acolo? Întrebă notarul.

— Doar noi puteam ști unde le puseseră și apoi am văzut că totul era în ordine înăuntru, așa că nimeni n-a putut intra.

Trecu pârghia adusă de mecanic prin inel și ridică placa, nu fără efort. Cum se făcuse întuneric, aprinse o lanternă și zări o scăriță săpată în stâncă. Coborî, urmat de notar și de primar, și se pomeni într-o încăpere de doi metri pătrați, conținând două seifuri de oțel.

— Milioanele sunt aici, înăuntru, spuse el.

— Le duceți pe „Condor11”? întrebă notarul.

— Aparțin strămoșului meu și domnului Brandok. Întrucât trăiesc, nu am niciun drept asupra acestor bogății... Harry!

Negrul, care se întorsese după ce-i dusesse pe Toby și pe Brandok, coborî în subterană.

— Ajută-mă, îi spuse Holker.

— Mă descurc singur, stăpâne, replică gigantul. Am mușchi solizi și umeri largi.

Luă seiful cel mai mare și-l scoase afară.

— Domnilor, misiunea dumneavoastră s-a încheiat, spuse Holker, când și al doilea seif fu ridicat de Harry. Domnul Brandok și unchiul meu vă vor răsplăti curând pentru amabilitatea de care ați dat dovadă.

— Îi vei aduce aici cândva? întrebă notarul.

— V-o făgăduiesc.

— Sunteți sigur că vor reveni la viață? întrebă primarul.

— Sper că o vor face după o baie caldă. Peste patru ceasuri vor fi la New York și mâine vă voi da de veste.

Leșiră din micul cavou și din incintă, închizând poarta, și se îndreptară spre marginea stâncii dinspre ocean, unde se zărea în întuneric ceva nelămurit, deasupra căruia se agitau niște aripi monstruoase.

— Aprinde lanterna, Harry, spuse Holker.

O fâșie puternică de lumină sfâșie tenebrele, scoțând la iveală vârful stâncii și obiectul care se agita la marginea lui. Era un fel de mașină zburătoare, cu patru aripi gigantice și elice foarte mari, așezate deasupra unei platforme de metal, lungă și îngustă, cu o balustradă de jur-împrejur. În mijloc, culcați pe o saltea moale și apărați de vânt de o perdea, doctorul Toby și Brandok erau întinși unul lângă altul. Negrul stătea la extremitatea din față a platformei, îndărătul unui aparat prevăzut cu mai multe tuburi.

— La revedere, domnilor, și pe curând, spuse Holker, sărind pe platformă și instalându-se lângă cei doi resuscitați.

— Drum bun, domnule Holker, răspunseră notarul și primarul. Așteptăm vești despre doctor și despre domnul Brandok.

— Cu o sută de mile pe oră, băiete, îi spuse Holker negrului. Sunt foarte grăbit.

Aripile și elicele își întetiră mișcarea și mașina zburătoare porni cu mare viteză, trecând peste insula Nantucket și îndreptându-se către sud-vest. În acest timp, Holker îi examina pe doctorul Toby și pe prietenul său, punând mâna pe piepturilor lor și luându-le pulsul. Viața revenea lent în trupurile celor doi adormiți. Sângele începuse să le circule prin artere, destul de încet încă, dar nu respirau și inima le rămânea mută.

— Vom vedea ce se întâmplă după baie, murmură Holker. Nu sunt morți, deci nu trebuie să-mi pierd nădejdea. Cât de surprinși vor fi când vor redeschide ochii! Să trăiești din nou după o sută de ani! Ce filtru miraculos a descoperit strămoșul meu? Inexplicabil este că nu par să fi îmbătrânit!

„Condorul14 își continua cursa rapidă. Lăsase în urmă insula și gonia deasupra oceanului, la o altitudine de o sută cincizeci de metri. Reflectorul lui emitea o lungă fâșie de lumină, care se reflecta în valuri.

La miezul nopții, spre vest se iviră deodată șuvoaie de lumină albă, la mare înălțime.

— New York-ul, stăpâne, spuse negrul.

— Atât de curând? se miră Holker. Ai mers cu peste o sută de mile pe oră, Harry. Să ne grăbim și să ai grijă să nu ne izbim de ceva.

Se ridicase și privea luminile din zare.

După douăzeci de minune, „Condorul” zbura deasupra unei îngrămădiri de edificii imense, turnuri și clopotnițe. Făcu câteva ocoluri în văzduh, proiectând fâșia de lumină asupra acoperișurilor, apoi coborî pe o mare terasă de metal, din vârful unui palat cu douăzeci de etaje.

— Am ajuns, stăpâne, spuse negrul.

— Ia-i pe cei doi bărbați adormiți și du-i în camera mea. Și nu vorbi despre asta cu nimeni!

2

Primele minuni ale anului 2000

Trecură încă două ore și doctorul Toby deschise, în sfârșit, ochii, după ce-i ținuse închiși o sută de ani.

Cufundat un sfert de ceas într-o cadă plină cu apă caldă, începuse să dea alte semne de viață și să-și piardă tenta gălbuie; fusese totuși necesară încă o injecție cu filtrul misterios, pentru ca inima să-și recapete funcțiunile. După primele bătăi, rigiditatea mușchilor dispăruse rapid și fața lui își recăpătase culoarea, ca urmare a reluării circulației sângelui.

Cum deschise ochii, își aținti privirea asupra lui Holker, care stătea lângă el, fricționând pieptul lui Brandok.

— Bună ziua, îi spuse strănepotul, aplecându-se către el.

Toby rămase mut, dar ochii vorbeau în locul lui. Se citeau în ei uimire, neliniște, poate chiar frică.

— Mă auziți? Îl întrebă Holker.

Toby dădu din cap afirmativ, apoi mișcă buzele de mai multe ori, fără să poată scoate vreun sunet. Era evident că limba nu-și recăpătase elasticitatea după atâția ani de nemișcare.

— Cum vă simțiți? Rău?

Toby făcu semn că nu, apoi își ridică mâinile, într-un gest absolut de neînțeles pentru Holker. Apoi se îndreptă spre Brandok care era întins pe un pat vecin.

— Mă întrebați dacă prietenul dumneavoastră e viu sau mort, nu-i așa?

Toby încuviință.

— Nu vă fie teamă, domnule... unchiule, dacă nu vă displace să folosesc acest titlu de rudenie, întrucât aparțin familiei dumneavoastră, ca descendent al surorii dumneavoastră... Nu vă fie teamă, prietenul e pe cale să se întoarcă și el la viață și curând va deschide ochii. Vă e greu să mișcați limba? Să vedem, unchiule... sunt medic, ca și dumneavoastră.

Îi deschise gura și trase de mai multe ori de acel organ care părea să se fi atrofiat, îndoindu-l apoi în toate părțile, pentru a-l face să-și recapete agilitatea pierdută.

— Acum merge?

Un sunet mai întâi neclar se desprinsese de pe buzele doctorului, apoi un strigăt:

— Viața! Viața!

— Datorită filtrului dumneavoastră, unchiule.

— O sută de ani?

— Da, după o sută de ani de somn. Desigur, nu credeți că veți reveni la viață.

— Ba da! Ba da! Îngăimă docorul.

În clipa aceea, o voce slabă rosti:

— Toby, Toby!

Brandok deschisese ochii și-l privea pe vechiul său prieten cu o uimire lesne de înțeles.

— Toby! repetă el a treia oară, încercând să se ridice de pe pernă.

— Nu vă mișcați, domnule Brandok, îl opri Holker. Mă bucur că pot să vă spun bună ziua și că vă aud vorbind. Rămâneți amândoi culcați; aveți nevoie de un somn bun, un somn natural.

Se apropie de o măsuță pe care se aflau mai multe fiole, luă una și-i vărsă conținutul în două cești de argint.

— E o băutură întăritoare, adăugă el, dându-le ceștile. Vă va da putere... Ah, era să uit să vă spun că milioanele dumneavoastră sunt în siguranță, aici, în casa mea... Culcați-vă din nou, dormiți bine și în seara asta vom cina împreună.

Doctorul Toby murmură:

— Mulțumesc, ruda mea îndepărtată.

Apoi, aproape imediat, închise iar ochii. Brandok adormise înaintea lui și sforăia ușor.

Holker mai rămase câteva minute în cameră, aplecându-se când asupra unuia, când asupra celuilalt și spunând, cu vădită satisfacție:

— Acesta e somnul natural, care le va reface puterile. Minunat filtru! Iată un secret care, dacă va fi divulgat, îl va face pe strămoșul meu cel mai faimos om de pe Pământ. Să-i las să se odihnească. Cred că acum sunt salvați.

După opt ore, doctorul se trezea din pricina unui șuierat ușor care părea să provină de sub pernă. Surprins, se ridicase, aruncând o privire uimită în jurul său. În cameră erau doar el și Brandok, care continua să sforăie, în patul alăturat.

„Cine să-mi fi fluierat la ureche? se întrebă el. Să fi visat? 11

Era gata să-l trezească pe Brandok, când auzi un glas, aparent omenesc, șoptindu-i la ureche:

„Ieri, în orașul Cadix s-au petrecut evenimente grave. Anarhiștii din orașul submarin Bressak, punând stăpânire pe nava «Hollendorf», au debarcat în timpul nopții, aruncând în aer mai multe clădiri, cu bombe. Populația a fugit și anarhiștii au jefuit orașul. Au fost chemați sub arme voluntarii din Malaga și

din Alicante, care vor fi transportați la locul invaziei cu flote aeriene. Se spune că Bressak a fost distrus și că multe familii ale anarhiștilor au fost înecate¹¹.

Doctorul ascultase, cu o uluire ușor de înțeles, glasul acela care anunța un înspăimântător dezastru, apoi ridicase perna, pentru că glasul se tăcuse auzit tocmai de sub căpătâiul patului, și văzu un fel de tub pe marginea căruia era scris: „Abonament la World “.

— O minune a anului 2000! exclamă el. Ziarele transmit știrile direct la casele abonaților. Să fi suprimat hârtia și mașinile tipografice? În vremea noastră nu existau astfel de înlesniri. Cât de mult a progresat lumea!

Voia să-l strige pe Brandok care nu se hotăra să deschidă ochii, când din tub ieși un alt șuierat și glasul știut spuse: „Priviți scena “. În aceeași clipă, doctorul văzu cum se luminează un mare panou care acoperea peretele din fața patului și pe care se desfășură o scenă oribilă, de o extraordinară veridicitate. Câțiva oameni se iviseră printre case și alergau nebunește, lansând bombe care explodau cu fulgerări orbitoare. Zidurile se dărâmau, acoperișurile se prăbușeau; bărbați, femei și copii fugeau pe străzi, în vreme ce limbi de foc se înălțau deasupra grămezilor de moloz, colorând întregul panou în roșu. Anarhiștii își continuau opera de distrugere și imaginile se succedau cu o iuțea vertiginoasă și fără nicio întrerupere.

Era un fel de cinematograf de o extraordinară perfecțiune, cu adevărat uimitor, care reproducea cu o prodigioasă exactitate teribilul masacru anunțat, cu puțin timp în urmă, de ziar. Învălmășeala continuă încă zece minute, sfârșindu-se cu fuga dezordonată a mulțimii, care se năpustea spre o plajă, sub cerul care reflecta lumina incendiilor.

— Extraordinar! exclamă doctorul, când peretele redeveni alb. Ce progres a făcut jurnalismul în acești o sută de ani! Și cine știe câte minuni vom mai vedea. Brandok, ți-ai isprăvit somnul?

Auzind chemarea sonoră, tânărul își deschise în fine ochii, căscând ca un urs care se trezește din îndelungatul său somn hibernal.

— Cum te simți, prietene? îl întrebă Toby.

— Foarte bine.

— Și spleenul tău?

— Deocamdată nu-i simt prezența. Dar spune-mi, Toby, am visat sau chiar am dormit un secol?

— Dovada o constituie casele noastre de bani, pe care le-au adus aici, în vreme ce dormeam.

— Cine va crede vreodată că am reînviat?

— Ruda mea, fără îndoială, fiindcă ea a venit să ne scoată din mormânt.

— Și unde ne aflăm? În Nantucket?

— Nu prea știu.

— Și tu cum te simți?

— Mă încercă o tulburare pe care nu mi-o pot explica și sunt foarte slăbit.

— Cred și eu, după un post atât de îndelungat! spuse Brandok, râzând. Nu ți-e foame? Mie mi-ar plăcea să mănânc un biftec.

— Încet, dragul meu. Încă nu știm cum vor funcționa organele noastre interne.

— Dacă inima și plămânii nu dau semne că ar fi suferit după o atât de lungă oprire, presupun că și intestinele își vor relua activitatea.

— Mă temeam să nu se atrofieze, spuse Toby.

În clipa aceea, ușa se deschise și Holker își făcu apariția, urmat de negrul uriaș care aducea veșminte asemănătoare celor purtate de el și rufarie foarte albă.

— Cum vă simțiți, unchiule? Îmi permiteți să vă spun așa?

— Desigur, dragul meu nepot. Mă simt destul de bine.

— Și dumneavoastră, domnule Brandok?

— Mi-e cam foame.

— Semn bun; îmbrăcați-vă și apoi vom lua masa. Hainele vi se vor părea cam diferite de cele care se purtau acum o sută de ani, dar sunt mai comode, iar în ceea ce privește igiena nu lasă nimic de dorit, fiind perfect dezinfectate.

— Chiar și stofa mi se pare diferită.

— E stofa vegetală. Am renunțat de șaiszeci de ani la cea animală, prea scumpă și mai puțin curată decât aceasta. Ah! Lumea vi se va părea foarte schimbată; deocamdată vă spun doar atât, ca să nu vă diminuez curiozitatea. Vă aștept în sufragerie.

Doctorul Toby și Brandok se schimbă, își făcură toaleta, apoi ieșiră din cameră, trecură printr-un culoar ai cărui pereți străluceau ciudat, ca și cum sub lacul care-i acoperea s-ar fi aflat o materie fosforescentă și intrară într-un salon destul de încăpător; lumina pătrundea în el prin două ferestre largi și înalte până în tavan, care lăsau aerul să circule fără opreliști.

Salonul era mobilat simplu, dar cu o anumită eleganță. Scaunele, bufetul, dulapurile așezate în colțuri, chiar masa din mijloc, erau dintr-un metal alb și lucitor, asemănător aluminiului.

Holker stătea la masa acoperită cu o țesătură colorată care nu părea să fie pânză.

— Pofțiți, dragi prieteni, spuse el, venindu-le în întâmpinare. Cina e gata.

— Dar unde vom mânca? Întrebă Brandok, văzând că pe masă nu se aflau nici farfurii, nici pahare, nici tacâmuri, nici șervete.

— Uitasem că acum un secol hotelierii erau înapoiți, răspunse Holker, râzând. Între timp, au progresat și ei. Priviți.

Se apropie de un perete și coborî o placă de metal lungă de doi metri și lată de cam treizeci de centimetri, unind-o cu masa astfel încât să formeze o mică punte. Cealaltă extremitate se sprijinea pe o consolă deasupra căreia strătea scris „Abonament la Hotelul Bardilly “.

— Și acum? Întrebă Brandok, care privea tot mai uimit.

— Apăs pe acest buton și cina iese din bucătăriile hotelului, pentru a veni pe masa noastră.

- Unde se află acest hotel? în această clădire?
- O nu, e destul de departe: pe malul opus al Hudsonului.
- Suntem deci la New York? exclamă, într-un glas, Toby și Brandok.
- Credeați că sunteți tot pe Nantucket?
- Când ne-ați transportat? întrebă Brandok, în culmea uimirii.
- Seara trecută. La ora opt am plecat de pe insulă, iar la miezul nopții erați aici.
- Doar patru ore, când acum o sută de ani erau necesare șaisprezece, cu o șalupă! exclamă doctorul.
- Am avansat în privința invențiilor, dragă unchiule. Dar iată cina.

Un șuierat puternic ieșise dintr-o fantă a consolei, apoi o porțiță se deschisese la extremitatea plăcii de metal și o mică locomotivă urmată de șase vagonete cilindrice de aluminiu înaintă, alunecând pe două șanțuri care serveau drept șine.

- E cina trimisă de hotel? întrebă Toby și Brandok.
- Da, domnilor, cu toate cele necesare. Cum vedeți, e un lucru foarte comod, care mă scutește de a avea o bucătăreasă și o bucătărie.

Holker deschise primul vagonet, care avea o circumferință și o lungime de patruzeci de centimetri și scoase din el pahare, tacâmuri și patru sticle conținând, probabil, vin sau bere. Din celelalte, scoase, pe rând, mici recipiente cu supă fierbinte, apoi farfurii cu pateuri și mâncăruri variate, ouă, lichioruri etc. Tot ce e nevoie pentru o cină îmbelșugată. Când isprăvi, apăsă pe un buton, porțița se deschise din nou și micul tren se retrase, iute ca un fulger.

- Ce spuneți, domnule Brandok? întrebă Holker.
- Doar că în vremea noastră astfel de înlesniri lipseau cu desăvârșire... Trenul se va întoarce?
- Desigur, pentru a lua vesela.

— Și cum ajunge aici?

— Printr-un tub, fiind acționat de o mică pilă electrică, destul de puternică pentru a-i imprima o viteză de aproape o sută de kilometri pe oră. Mâncărurile n-au fost puse în vase decât de câteva minute; cum vedeți, scot aburi, sunt chiar foarte fierbinți.

— Și cum este înștiințat hotelierul de ceea ce dorește clientul?

— Prin telefon. Dimineața, servitorul meu comandă meniurile pentru prânz și pentru cină și orele la care vreau să măncânc și trenul sosește cu o precizie matematică.

— Nu cred că toți pot să-și permită un astfel de lux, observă doctorul Toby.

— Desigur, răspunse Holker, dar cei care nu se pot abona rezolvă lucrurile și mai rapid.

— Poate în ceea ce privește mâncatul, dar nu și pregătirea meselor.

— Lucrătorul nu mai gătește acasă, neavând timp de pierdut. Opt sau zece pilule sunt echivalentul unei supe bune, al unui sfert de kilogram de carne de vită sau de găină, al unei jumătăți de kilogram de carne de porc sau două ouă, a unei cești de cafea etc. Acum o sută de ani se pierdea prea mult timp; mergeați și acționați cu încetineala broaștelor țestoase. Astăzi, ne luăm la întrecere cu electricitatea... Mâncăți, domnii mei, nu lăsați mâncărurile să se răcească. Întâi o farfurie de supă, domnule Brandok, apoi veți alege ce vă place mai mult. Vă avertizez că e o cină pe bază de vegetale, dar felurile nu sunt mai puțin hrănitoare și nu vi se vor părea mai puțin gustoase... Pe urmă vom sta de vorbă cât veți avea chef.

3

Lumina și căldura viitorului

Holker avusese dreptate. Supa era delicioasă, dar nici urmă de carne de vită, de porc sau de berbec. Doar pește, iar celelalte feluri conțineau vegetale, multe dintre ele absolut necunoscute pentru Toby și Brandok. Ca o compensație, vinul era mai bun decât tot ceea ce băuseră vreodată.

— Domnule Holker, sunteți vegetarian? Întrebă Brandok, care mânca de parcă s-ar fi trezit după numai zece sau douăsprezece ore de somn.

— De ce mă întrebați?

— În vremea noastră se vorbea mult despre vegetarianism, mai cu seamă în Germania și în Anglia. Se vede că și în domeniul acesta s-au făcut progrese.

— Simțiți lipsa biftecurelor?

— Da. Și mă miră faptul că americanii de acum au renunțat la suculentele biftecure și la rosbifurile în sânge.

— Sunt feluri care au devenit cam rare, pentru simplul motiv că boii și berbecii sunt pe cale de dispariție.

— Ah!

— Vă miră faptul?

— Foarte mult.

— Dragul meu domn, în acești o sută de ani, populația globului a crescut enorm și nu mai există pășuni care să hrănească marile turme de odinioară. Toate terenurile disponibile sunt cultivate intensiv, pentru a obține din sol tot ceea ce poate să dea. Dacă nu s-ar fi procedat așa, omenirea s-ar fi luptat acum cu foametea. Așa că întinsele pășuni din Argentina și din Far West-ul nostru nu mai există, iar boii și berbecii, treptat, aproape au dispărut. De altfel, nu mai avem nevoie de carne. Chimistii noștri concentrează, într-o simplă pilulă de câteva grame, toate elementele care se puteau obține, cândva, din jumătate de kilogram de carne de vită.

— Și cum se descurcă agricultura fără vite?

— Metodă ieșită din uz, spuse Holker. Țăranii noștri folosesc doar mașini acționate de electricitate.

— Atunci nu mai există nici cai?

— La ce ar putea sluji? Mai sunt câțiva, păstrați mai mult cu titlu de curiozitate.

— Și armatele nu-i mai folosesc? Întrebă doctorul Toby. În vremea noastră, toate națiunile aveau regimente de cavalerie.

— Și ce făceau cu ele?

— Le trimiteau pe câmpul de luptă.

— Armate! Cavalerie! Cine-și mai amintește de ele?

— Nu mai sunt armate? Întrebară, la unison, Toby și Brandok.

— Au dispărut de șaiszeci de ani, de când războiul a ucis războiul. Ultima bătălie, purtată pe mare și pe uscat între națiunile americane și cele europene, a fost teribilă, înspăimântătoare și a costat milioane de vieți omenești, fără niciun folos pentru puterile implicate. A fost un asemenea masacru, încât națiunile lumii au hotărât să pună capăt războaielor pentru totdeauna. De altfel, ele nici n-ar mai fi cu putință. Astăzi dispunem de explozivi capabili să arunce în aer un oraș cu milioane de locuitori; de mașini care ridică munți; putem dezlănțui, cu o simplă apăsare de deget, o scânteie electrică trimisă la distanțe de sute de mile, făcând să explodeze orice pulberărie. În ziua de azi, un război ar însemna sfârșitul omenirii. Știința a învins totul și pe toți.

— Și totuși, chiar astăzi, abia trezit din somn, ziarul tău, dragă nepoate, mi-a transmis o știre care ar părea să dezmință ceea ce ai afirmat, spuse Toby.

— A, da! Distrugerea Cadixului de către anarhiști. Fleacuri! La ora asta, acești ticăloși turbulenți trebuie să fi fost complet nimiciți de pompierii din Malaga și Alicante.

— De pompieri?

— Astăzi nu avem alte trupe și vă asigur că știu să mențină ordinea în toate orașele și să potolească orice agitație. Pun în baterie câteva pompe și aruncă asupra răzvrătiților torente de apă electrizată în cel mai înalt grad. Fiecare picătură trăsnește și problema este rapid rezolvată.

— O metodă cam brutală, domnule Holker, și chiar inumană.

— Dacă nu s-ar proceda în felul acesta, națiunile ar fi constrânse să întrețină trupe de menținere a ordinii. Pe deasupra, suntem oricum prea mulți pe

Pământ și dacă nu găsim mijlocul de a invada o altă planetă, nu știu cum se vor descurca strănepoții noștri peste încă o sută de ani, afară de cazul că se vor întoarce la antropofagia practică de strămoșii noștri îndepărtați. Producția uscatului și a apelor nu ar fi de ajuns pentru a-i hrăni pe toți și această gravă problemă îi tulbură și îi preocupă pe savanți. Ah, dacă am putea ajunge pe Marte, care are o populație atât de redusă și atâtea suprafețe necultivate încă!

— De unde știi? Întrebă Toby, cu un gest de uimire.

— Chiar de la marțieni, răspunse Holker.

— De la locuitorii acelei planete! exclamă Brandok.

— Comunicați cu ei?

— Am chiar un foarte bun prieten acolo sus, care-mi trimite deseori vești.

— Și cum ați făcut pentru a stabili contactul?

— Am să vă spun asta mai târziu, după ce veți vizita centrala electrică din Brooklyn. S-au împlinit patruzeci de ani de când comunicăm cu marțienii.

— Incredibil! exclamă doctorul Toby. Ce minunate descoperiri ați făcut în acești o sută de ani!

— Multe vă vor uimi, unchiule. Îndată ce veți fi complet refăcuți, vă voi propune să străbatem lumea. După șapte zile vom fi din nou acasă.

— Ocolul lumii într-o săptămână!

— E firesc să vă mire. În vremea dumneavoastră, era nevoie de patruzeci și cinci sau cincizeci de zile, dacă nu mă înșel.

— Și ni se părea că am dobândit cea mai mare viteză posibilă.

— Broaște țestoase, spuse Holker, râzând. Apoi vom da o raită pe la Polul Nord, ca să vizităm colonia de acolo.

— Se poate merge și la pol?

— E o simplă promenadă.

— Ați aflat mijlocul de a sfărâma ghețurile care-l înconjoară?

— Nicidecum, calotele glaciare care acoperă cele două extremități ale Terrei au devenit chiar mai mari decât erau acum o sută de ani; am găsit totuși mijlocul de a le vizita și chiar de a le popula. I-am exilat acolo...

Fu întrerupt de un şuierat strident, care ieșea dintr-o fantă a unei console aflate într-un colț al camerei.

— Sosește corespondența, spuse Holker, ridicându-se.

— O altă minune! exclamă Toby și Brandok, ridicându-se și ei.

— E ceva foarte simplu, replică Holker. Priviți, prieteni.

Apăsă pe un buton de sub un tablou care înfățișa o băătăie navală; acesta alunecă în sus, pe două șanțulețe, lăsând un gol de jumătate de metru pătrat, înăuntru era un cilindru de metal lung de șaizeci sau șaptezeci de centimetri și cu o circumferință de treizeci sau patruzeci, acoperit de numere scrise cu negru.

— Numărul abonamentului meu poștal este o mie nouă sute optzeci și șapte, spuse Holker. Iată-l aici, iar într-un mic compartiment trebuie să se afle scrisorile mele.

Puse un deget pe număr, se deschise o ușiță și scoase corespondența, apoi făcu să coboare tabloul și apăsă pe un alt buton.

— Cilindrul a plecat, spuse el. Va distribui corespondența celorlalți chiriași ai imobilului.

— Cum a ajuns aici? Întrebă Brandok.

— Remorcat de un mic vehicul electric, printr-un tub legat de cel mai apropiat oficiu poștal.

— Și cum se oprește?

— În spatele tabloului e un instrument care întrerupe curentul. Când trece peste el, cilindrul se oprește și nu pornește din nou dacă nu reactivez curentul, apăsând pe butonul acela.

— Există câte un cilindru pentru fiecare casă?

— Da, domnule Brandok; trebuie să vă spun că locuințele moderne au douăzeci sau douăzeci și cinci de etaje, adăpostind între cinci sute și o mie de familii.

— Populația uneia dintre suburbiile noastre de odinioară, spuse Toby. Așadar, nu mai sunt case de mici dimensiuni?

— Terenul este prea prețios astăzi și luxul acesta a fost interzis. Nicio suprafață nu poate fi sustrasă agriculturii... Dar începe să se însereze; ar fi timpul să-mi luminez salonul. Dumneavoastră cu ce o faceați?

— Cu gaz, petrol, electricitate, răspunse Brandok.

— Bieții oameni... Și cât de mult trebuie să fi costat luminatul!

— Așa e, domnule Holker, încuviință Brandok. Dar acum?

— Lumina și căldura sunt aproape pe gratis.

Din tavan atârna o bară de fier la al cărei capăt se afla un glob dintr-un metal azuriu. Holker îl deschise, făcându-l să alunece pe bară și imediat o lumină strălucitoare, asemănătoare celei a becurilor electrice de odinioară, inundă salonul. Era produsă de o mică bilă, abia vizibilă, prinsă sub glob și lumina pe care o emitea răspândea o căldură plăcută, superioară celei a gazului.

— Ce-i asta? întrebă Brandok și Toby, a căror uimire nu mai avea limite.

— O bucățică de rادیu, răspunse Holker.

— Rادیu!

— Era cunoscut în vremea dumneavoastră?

— Fusese descoperit, răspunse Toby. Dar nu era utilizat, din pricina costului său enorm. Un gram nu se putea obține cu mai puțin de o mie de dolari și apoi nu se găsisese modul de a-l aplica, așa cum faceți voi acum. I se prezicea totuși un mare viitor.

— Ce n-au putut face chimiștii din o mie nouă sute, au făcut cei din 2000, spuse Holker. Bucățița aceea costă doar un dolar și arde continuu, fără să se consume niciodată. Este focul etern.

— Minunat metal!

— Într-adevăr, pentru că ne dă nu numai lumină, ci și căldură. A detronat cărbunele fosil, lumina electrică, gazul, petrolul, sobele și căminurile.

— Chiar și străzile sunt luminate cu lămpi de radiu? Întrebă Toby.

— Chiar și uzinele, birourile etc.

— Și minele de cărbuni nu mai sunt exploatate?

— Ce să facem cu cărbunele? Și apoi, minele începuseră să se epuizeze.

— Cine vă asigură acum forța necesară pentru a face să funcționeze mașinile din fabrici?

— Electricitatea transportată la distanțe enorme. Cascada Niagara, de pildă, face să lucreze mașinile care se află la o distanță de o mie de mile. Dacă am vrea, am putea să dăm o parte din aceste forțe Europei, trimițându-le peste Atlantic. Dar au amenajat și acolo cascade pe fluvii și nu au nevoie de noi.

— Prietene James, spuse Toby, regreti că ai dormit o sută de ani ca să poți vedea minunile anului 2000?

— O, nu! exclamă tânărul.

— Credeai că lumea va progresa atât de mult?

— Nu mă așteptam la asta.

— Și spleenul tău?

— Nu mă mai încercă, totuși... nu simți nimic?

— Ba da, o agitație ciudată, o iritație inexplicabilă a sistemului nervos, răspunse Toby. Mi se pare că mușchii îmi joacă sub piele.

— Și mie mi se pare...

— Știți care e cauza? întrebă Holker.

— N-aș putea ghici, răspunse Toby.

— Imensa tensiune electrică prezentă în toate orașele lumii, cu care nu sunteți încă obișnuiți. Acum o sută de ani, electricitatea nu cunoscuse încă o mare dezvoltare, pe când astăzi atmosfera și solul sunt saturate de ea. Sunt sigur că vă veți obișnui... Dar pentru azi e destul. Duceți-vă să vă odihniți și mâine dimineață ne vom plimba prin New York, la bordul „Condorului”

— E un automobil? întrebă Brandok.

— Da, dar de un gen nou, răspunse Holker, surâzând. Vom începe astfel călătoria noastră prin lume.

4

La bordul „Condorului”⁴⁴

Abia mijiseră zorile când Holker intră în camera unchiului său și a lui Brandok, strigând:

— Sus, dragi prieteni! „Condorul” meu ne așteaptă în fața ferestrelor salonului și hotelul ne-a și trimis ceaiul.

Cuvintele „ne așteaptă în fața ferestrelor” au fost de-ajuns pentru a-i face să sară din pat pe doctor și pe însoțitorul său.

— Automobilul în fața ferestrelor? exclamă ei, trăgându-și pantalonii.

— Vă surprinde?

— La ce etaj ne aflăm? întrebă Brandok.

— La al nouăsprezecelea. Aici se respiră mai ușor și zgomotele străzii abia se aud.

— Dar ce fel de automobil este acesta al dumneavoastră, ca să urce la o asemenea înălțime?

— Veți vedea... Grăbiți-vă, prieteni, pentru că doresc să vă conduc în dimineața asta la cascada Niagara, pentru a vă arăta colosalele instalații

electrice care furnizează curent aproape tuturor uzinelor Federației. Mai întâi vom vizita centrala de mare putere din Brooklyn, întrucât vreau să comunic cu amicul meu marțian. Trebuie să fie puțin îngrijorat de îndelungata mea tăcere și va fi bucuros să afle știrea reînvierii dumneavoastră.

— L-ai informat că un strămoș al tău dormea de o sută de ani? îl întrebă Toby.

— Da, unchiule. Din când în când ne facem confidențe, fiind legați printr-o strânsă prietenie.

— Fără să vă fi văzut vreodată? se miră Brandok.

— Mi-a schițat portretul, după indicațiile mele.

— Și tu? îl întrebă Toby.

— Il am pe al lui.

— Cum arată, atunci, locuitorii de pe Marte? Seamănă cu noi?

— Din descrierile primite de la ei, reiese că nu ne seamănă deloc; dar în privința civilizației și a științei, nu ne sunt inferiori. Imaginați-vă, unchiule, că au capete de patru ori mai mari decât ale noastre și că, la o astfel de dezvoltare a creierului, nu pot fi mai înapoiți ca noi.

— Și trupul?

— Din câte am putut înțelege, marțienii sunt amfibii și seamănă cu focile, având brațe foarte scurte, terminate cu zece degete și picioare foarte mari și palmate.

— Adevărați monștri! exclamă Toby, care asculta cu mare interes această descriere.

— Da, nu par să fie prea frumoși, încuviință Holker. Dar haideți să ne bem ceaiul, altfel se va răci. Vom vorbi din nou despre marțieni când ne vom afla la centrala de mare putere din Brooklyn.

Ieșiră din cameră și intrară în salon. Micul tren, de astă dată cu un singur vagonet, stătea la capătul plăcii de metal. Atenția lui Brandok și a doctorului

fu atrasă însă de o umbră gigantică agitându-se dincolo de cele două mari ferestre.

— Ce-i asta? întrebare ei, repezindu-se într-acolo.

— „Condorul” meu, răspunse, calm, Holker.

— Un balon dirijabil?

— Nu, domnilor, o mașină zburătoare care funcționează perfect, cu o viteză extraordinară, putând să se ia la întrecere cu rândunelele și cu porumbeii călători. Exista așa ceva în vremea dumneavoastră?

— Doar baloane dirijabile, totdeauna periculoase, răspunse Toby.

— Și cum baloanele pricinuiau prea multe accidente, de cincizeci de ani am abandonat hidrogenul în favoarea aripilor. Să bem ceaiul, apoi veți avea timp să priviți „Condorul” meu de aproape și să-l vedeți manevrând.

Îi luă cu greu pe doctor și pe Brandok de la ferestre și scoase din vagonet ceștile, șervetele, recipientul care conținea băutura parfumată și biscuiți.

— Nu fiți prea nerăbdători, le spuse el. Trebuie să vedeți lucrurile unul câte unul, altfel veți obosi repede. Nu ducem lipsă de timp.

Băură ceaiul, muind în el câțiva biscuiți, apoi Holker sări pe pervazul foarte scund și de acolo păși pe platforma mașinii zburătoare, pe care fuseseră instalate patru mici fotolii comode.

Harry, negrul gigantic, stătea în partea din spate a mașinii, ținând în mâini o rotiță care acționa două imense cârme triunghiulare făcute dintr-un fel de pânză lucioasă montate pe o ușoară armătură de metal.

Abia se așezaseră Brandok și Toby, când „Condorul” se înălță brusc, oblic, până deasupra clădirilor imense, descriind o serie de rotații cu o admirabilă precizie. Mașina aceea, inventată de savanții anului 2000, era cu adevărat uimitoare și de o extraordinară simplitate. Era alcătuită doar dintr-o platformă de metal aparent mai ușor decât aluminiul, având patru aripi și două elice, dispuse pe laturi, construite din pânză cu spițe de oțel, și un mic motor care le făcea să se miște. După cum se vede, gazul nu juca niciun rol; mecanica triumfase asupra baloanelor dirijabile din secolul trecut.

Toby și prietenul său priveau uimiți acel aparat extraordinar, care urca și cobora, se rotea într-o parte și într-alta, ca și cum ar fi fost o pasăre adevărată.

Aparate asemănătoare zburau, în număr mare, deasupra acoperișurilor palatelor, întrecându-se în viteză, cele mai multe purtând doamne care râdeau fără grijă și copii gălăgioși. Erau de toate dimensiunile: foarte mari, transportând până la douăzeci de persoane, foarte mici, abia ajungând pentru două persoane și unele alcătuite doar din două aripi ca de liliac, susținând un scaun pentru o singură persoană, dar manevrând cu aceeași precizie și iuțeală.

Sus, jos, se încrucișau salturi și chemări, apoi flotila aeriană se risipea în toate direcțiile, coborând pe străzi, în piețe, pe imensele terase ale clădirilor sau oprindu-se în fața ferestrelor și a balcoanelor, pentru a îmbarca alți pasageri.

Brandok și Toby amuțiseră, ca și cum uimirea le-ar fi paralizat limba.

— Nu spuneți nimic? îi întrebă, în cele din urmă, Holker. V-ați pierdut graiul?

— Eu cred că visez, spuse Brandok. E imposibil ca toate acestea să fie reale.

— Scumpe domn, suntem în anul 2000.

— De acord, dar mi-e greu să mă conving că lumea a progresat atât de mult în numai o sută de ani. E incredibil ca oamenii să se fi transformat în păsări!

— Nu există pericolul ca aceste mașini să cadă? întrebă Toby.

— Se mai întâmplă să se ciocnească; aripile se rup, elicele se sfâșie și atunci vai de cel care cade – dar cine se gândește la asta? Oare în vremea dumneavoastră nu se ciocneau trenurile și navele? Sunt accidente care nu impresionează pe nimeni.

— Ce mașini sunt cele care acționează aripile?

— Mașini electrice de mare putere. Cum v-am mai spus, în acești o sută de ani electricitatea a făcut progrese uluitoare.

— Și ce viteză puteți da navelor zburătoare?

— Până la o sută cincizeci de kilometri pe oră.

— Așa încât ați desființat trenurile? întrebă Brandok.

— O, nu, dragă domnule, dar nu mai sunt acelea folosite în vremea dumneavoastră, prea lente pentru noi; avem însă foarte multe. Vă dați seama că mașinile zburătoare nu pot fi încărcate peste măsură.

— Nu servesc decât pentru divertisment și pentru mici zboruri de plăcere?

— Și pentru lungi călătorii peste oceane, spuse Holker. Avem adevărate nave aeriene, care pornesc regulat din toate porturile Atlanticului și ale Pacificului și care vă duc în Anglia în treizeci și șase de ore, iar în patruzeci – în Japonia, în China sau în Australia.

— Nu mai sunt nave pe mări?

— Ba da, avem încă, dar nu mai sunt cele din secolul trecut. Veți vedea multe, când vom traversa Atlanticul. Mă gândisem chiar să las „Condorul44 la cascada Niagara și să vă duc la Quebec pe calea ferată canadiană, îmbarcându-ne acolo pentru Europa.

— Dragă nepoate, spuse Toby, îți neglijezi treburile; presupun că ai o ocupație.

— Sunt medic la marele spital din Brooklyn; acum nu e nevoie de mine, întrucât am două luni de concediu.

— Mă bucur că ești și tu doctor! exclamă Toby.

— Un doctor care face o figură foarte palidă pe lângă autorul unei descoperiri atât de importante.

— Tu o vei moșteni.

În clipa aceea, „Condorul44 coborî brusc spre o mare piață în care forfotea o mulțime aparent înnebunită.

— Ce se întâmplă acolo? întrebă Brandok, care se aplecase peste bordul platformei.

— E piața Bursei, răspuse Holker.

— Oamenii aceia parcă ar fi mâncat jărat. Vin și se duc aproape alergând.

— Chiar și cei care se înghesuie pe străzile învecinate sunt la fel de grăbiți, spuse Toby. Și nu cred că speculează și ei la Bursă.

— Mergea altfel lumea acum o sută de ani? întrebă Holker, ușor surprins.

— Oamenii erau mult mai calmi, pe când acum văd că până și doamnele merg în pas alergător, ca și cum le-ar fi teamă că pierd trenul.

— De când m-am născut, văd lumea la fel de grăbită.

— Acum înțeleg! exclamă Toby. Marea tensiune electrică acționează asupra nervilor. Lumea a înnebunit sau aproape.

— Harry, ia-o spre Brooklyn, spuse Holker.

„Condorul” se înalță cu o sută de metri și porni spre est, cu o viteză de cincizeci de kilometri pe oră.

Sub aeronauți, dacă pot fi numiți astfel, se arătau bulevarde largi, mărginite de palate enorme, cu douăzeci, douăzeci și cinci și chiar treizeci de etaje, care trebuiau să adăpostească mii de familii fiecare, populația unui sat.

Nenumărate zgomote ajungeau la urechile celor doi reînviați, produse de cine știe ce mașini gigantice: şuierături, lovituri formidabile, detunături, pocnituri; de-a lungul zidurilor și în vârful unor coloane de fier, volanți de dimensiuni nemaivăzute se roteau cu o iuțeală extraordinară.

— Ce fac acolo? întrebă Brandok.

— Sunt uzine mecanice.

— Câte mii de muncitori trebuie să lucreze înăuntrul lor!

— Vă înșelați, scumpe domn, muncitorii aproape au dispărut. Mașinile sunt dirijate doar de mecanici.

Electricitatea l-a ucis pe lucrător.

— Și ce s-a întâmplat cu mulțimile imense de lucrători de odinioară?

— Au devenit pescari și agricultori; marea și câmpiile i-au absorbit, puțin câte puțin.

— Deci nu mai sunt greve?

— Termenul e necunoscut.

— În vremea noastră, grevele jucau un rol important, mai ales după ce au fost organizate de marele partid socialist. Apropos, ce s-a întâmplat cu socialismul? Acelui partid i se prezicea un mare viitor.

— Poate, dar a dispărut după o seamă de experiențe care i-au nemulțumit pe toți și n-au satisfăcut pe nimeni. Era o frumoasă utopie care nu putea da niciun rezultat în practică, ducând până la urmă la un fel de sclavie. Așa că ne-am întors la situația dinainte și azi sunt săraci și bogați, patroni și angajați, cum era cu o mie de ani în urmă și cum a fost totdeauna, de când Pământul a început să se populeze. Subzistă totuși câteva colonii germane și rusești, în care bătrâni socialiști cultivă în comun unele regiuni din Patagonia și din Țara Focului, dar nimeni nu le dă vreo atenție și nici nu prezintă vreo importanță, deci vor dispărea încetul cu încetul.

— Podul Brooklyn! exclamă Brandok. Îl recunosc. A rezistat până astăzi?

— E acolo de peste o sută douăzeci de ani. Inginerii din vremea voastră erau buni constructori, spuse Holker.

— Cât de imensă a devenit suburbia! constată doctorul, privind cu admirație șirul nesfârșit de palate uriașe, care se întindea cât vedeau cu ochii.

— Patru milioane de locuitori, spuse Holker. Începe să concureze cu New York-ul.

— Și Londra ce-a devenit?

— Un oraș cu douăsprezece milioane.

— Iar Parisul?

— O metropolă nemăsurată, de dimensiuni și mai mari... Harry, mergem drept la centrala electrică.

Lăsând în urmă podul, „Condorul” își iuți zborul.

Deasupra vechii suburbii a New York-ului evolua un mare număr de mașini zburătoare, pline de persoane care se îndreptau mai ales către Hudson sau

către ocean. După ce trecu peste oraș, „Condorul” coti spre o colină pe care se înălța un turn uriaș prevăzut cu o antenă care părea țeava unui tun monstruos, amenințând cerul.

— Centrala de mare putere, spuse Holker. Vedeți acolo, ling turn, un tub lucitor?

— Da. Ce este? întrebă Toby.

— Cel mai mare telescop de pe Pământ.

— Pare gigantic.

— Așa și este: are o lungime de o sută cincizeci de metri, o adevărată minune, care ne îngăduie să vedem Luna la o distanță de un metru*.

— Ați înfăptuit deci vechiul vis al astronomilor noștri.

— Și savanții de atunci au încercat să vadă de aproape satelitul nostru?

— Da, nepoate, răspunse Toby, dar fără să reușească. Așadar, Luna e cunoscută acum în detaliu?

— Până la cele mai mici roci.

— Și e populată?

— Nu, e un corp ceresc mort, fără aer, fără apă, fără vegetație și fără locuitori.

— Așa o vedeau și astronomii noștri.

— Și Marte? Cât de aproape o vedeți? întrebă Brandok.

— La numai trei sute de metri.

— Ce minuni!

— Încet, Harry, coboară încet.

„Condorul” depășise vasta incintă care împrejmua centrala și cobora lin, descriind curbe prelungi. La ora opt dimineața, ateriza la treizeci de metri de enormul telescop.

* în 1898, George Melies realizase un film de scurt metraj, intitulat Visul unui astronom sau lumea la un metru (n.t.).

5

Marțienii

Un bărbat de vreo șaizeci de ani, cu un cap și mai mare decât cel al lui Holker și fața complet rasă, ieșise din uriașul turn care se înălța în centrul incintei și se grăbise să-i întâmpine pe vizitatori, spunând:

— Bună ziua, doctore; a trecut ceva timp de când n-ați mai dat pe aici.

— Bună ziua, domnule Hibert. Vă aduc doi prieteni sosiți ieri din Anglia, care doresc să viziteze centrala dumneavoastră și să afle știri despre marțieni.

— Sunt bineveniți, răspunse Hilbert, dând mâna cu oaspeții. La dispoziția dumneavoastră.

— Cel mai mare astronom din America, spuse Holker, după ce făcu prezentările. Îi datorăm realizarea comunicării dintre Pământ și Marte.

— Credeam că se datorează savanților europeni, interveni Toby. Știu că se ocupau mult de asta, într-o vreme.

— America i-a precedat.

— Sunt curios să știu cum ați reușit să transmiteți știri de pe Pământ acelor ființe îndepărtate. Cred că a trebuit să învingeți dificultăți imense.

— Ce-ați spune dacă ați afla că ideea de a ne face semnale s-a născut mai întâi în creierul marțienilor? Întrebă astronomul.

— Imposibil! exclamă Brandok.

— Și totuși e chiar așa, dragă domnule. De la sfârșitul secolului nouăsprezece și chiar dinainte, astronomii noștri și chiar cei europeni, îndeosebi italianul Schiaparelli, au observat că pe Marte apăreau din când în când, mai ales după retragerea apelor care acoperă uneori acele ținuturi, imense linii de foc întinse pe mii de kilometri.

— Îmi amintesc, spuse doctorul Toby. Am citit despre asta într-o veche colecție de ziare din secolul nouăsprezece, pe care o am acasă. Se credea atunci că focurile acelea ar fi fost semnale făcute de marțieni.

— În secolul nostru, astronomii, văzând că liniile de foc se repetau cu o frecvență mai mare și alcătuiau, în general, o formă semănând cu un J monstruos, au presupus că sunt într-adevăr semnale și au hotărât să încerce să răspundă. Prima experiență a fost efectuată în 1940, pe imensele câmpii din Far West. Două sute de mii de oameni au fost dispuși astfel încât să formeze tocmai un J și două sute de mii de focuri au fost aprinse într-o noapte foarte întunecoasă. După douăzeci și patru de ore, același semnal apărea pe unul din imensele canale de pe Marte. Pentru a se convinge că era un răspuns, repetară experiența, schimbând forma semnalului și alegând litera Z. După douăzeci de nopți, marțienii răspundeau cu o limbă de foc având aceeași formă. Nu mai putea exista niciun dubiu. De cine știe cât timp, marțienii încercau să intre în legătură cu noi. Experiențele au fost continuate o lună, schimbându-se mereu litera, cu un succes crescând.

— Totuși, nu puteați să vă înțelegeți, spuse Toby.

— Pentru asta, ar fi trebuit să aibă un alfabet identic cu al nostru și mijlocul folosit până atunci ar fi fost, oricum, prea costisitor. În mintea savanților s-a născut atunci ideea de a trimite o undă herțiană, cu speranța că marțienii au un receptor. Pe cheltuiala diferitelor guverne americane, a fost ridicat acest turn de oțel, până la o înălțime de patru sute de metri, iar în vârful lui a fost instalată o stație ultraputernică de telegrafie fără fir.

— Invenția asta nu e modernă, spuse Brandok.

— Era cunoscută, într-adevăr, din primii ani ai secolului trecut și a fost perfecționată de un brav om de știință italian, domnul Marconi; dar atunci nu avea puterea de azi. Instrumentele noastre, perfecționate de mulți savanți, au ajuns să fie atât de puternice, încât am putea să comunicăm chiar cu Soarele, dacă acolo ar fi locuitori și receptoare. Vreme de mai multe luni, am lansat unde electrice, fără niciun rezultat; într-o zi, spre marea noastră bucurie, am auzi aparatele sunând: în sfârșit, marțienii ne răspundeau.

— Asta înseamnă că și ei au făcut descoperiri minunate! exclamă Toby.

— Avem motive să credem că sunt mult mai avansați decât noi... La început, semnalele au fost confuze și n-am putut să ne înțelegem. Încet-încet, a fost conceput un cifru special pe care, după doi ani, marțienii au reușit să-l deslușească și acum corespondăm perfect și ne comunicăm ce se întâmplă aici și acolo.

— Uluitor! exclamă Brandok și Toby.

— V-am spus-o, replică Holker.

— Domnule Hilbert, Marte seamănă cu Terra?

— Întrucâtva, având pământ și apă ca și globul nostru. Condițiile fizice sunt însă foarte diferite. Mările nu acoperă nici jumătate din suprafața totală a planetei. Căldura primită de la Soare este puțină, distanța până la el fiind cu circa jumătate mai mare decât cea de la Pământ și cantitatea de căldură cu peste jumătate mai mică. Pe pe altă parte, anul este de două ori mai lung, numărând șase sute optzeci și șapte de zile.

— Aerul e ca al nostru?

— Aerul e mai ușor, așa că atmosfera e mai curată, nu se formează nori, nu izbucnesc furtuni, vânturile lipsesc aproape cu totul, iar ploile nu sunt cunoscute.

— Și apa?

— Apa este asemănătoare celei de pe Pământ și asta se știa mai demult, zăpezile acumulate la cei doi poli marțieni semănând cu ale noastre, dar nu se evaporă, așadar nu sunt ploi.

— Atunci Marte e lipsită de vegetație?

— Nicidecum, dragă domnule: acolo sunt plantații și păduri splendide, care n-au de ce să le invidieze pe cele de pe planeta noastră.

— Și de unde își procură umiditatea necesară, dacă nu plouă? Întrebă Brandok.

— Natura a avut grijă de asta, răspunse astronomul, întrucât apa nu circulă printr-un sistem de nori, ploi și izvoare, ca la noi, a recurs la zăpezile

concentrate în regiunile polare. În perioada echinocțiului, la fiecare șase luni, ele se topesc și inundă suprafețe de sute de mii de kilometri. Apele, dirijate printr-o serie de canale construite de marțieni, curg și se răspândesc pe continente, fertilizând solul și scaldând plantele. Când topirea încetează, apele se retrag prin aceleași canale, eliberând suprafețele acoperite.

— Deci marile canale semnalate de savanții din secolul trecut sunt opera marțienilor? Întrebă Toby.

— Da, răspunse astronomul. Realizări impunătoare, colosale, unele având o lățime de peste o sută de kilometri.

— Și noi ne mândream cu piramidele vechilor egipteni...

— Domnule Hibert, spuse Holker, vă rog să ne conduceți pe platforma turnului. Aș vrea să-i trimit un salut prietenului meu Onix.

— Onix e omul tău de pe Marte? Întrebă Toby.

— Cu ce se ocupă omul acela, sau mai curând ființa aceea amfibie? adăugă Brandok.

— E negustor de pește și regretă mereu că nu mă poate face să savurez giganticele anghile prinse de pescarii lui în canalul Eg.

— Așadar și acolo sunt patroni și muncitori?

— Întocmai ca la noi.

— Și regi?

— Șefi care conduc diferite triburi risipite pe continente.

— Lumea e pretutindeni la fel.

— Se pare că da, spuse Holker, râzând.

— Veniți, domnilor, îi invită astronomul. Ascensorul e gata să ne ducă sus, pe platformă.

Dădură ocol turnului colosal, privindu-l cu profundă admirație. Ce meschin ar fi părut, pe lângă el, cel al lui Eiffel, construit în urmă cu douăzeci și cinci de

lustri la Paris, care uimise totuși lumea cu înălțimea lui! Acesta era un tub monstruos, înalt de patru sute de metri, cu un diametru de o sută cincizeci de metri la bază, construit din oțel și din sticlă, prevăzut la exterior cu o cornișă care urca în spirală, destul de largă pentru a permite unei cabine să transporte opt persoane. Turnul era rotund, asemenea farurilor și construit astfel încât să reziste celor mai puternice uragane ale Atlanticului.

Toby, Brandok, astronomul și Holker luară loc în cabina care începu să urce cu o iuțeață vertiginoasă, rotindu-se în jurul turnului, în vreme ce geamurile, care păreau să se miște mecanic, le dădeau pasagerilor iluzia că urcă în interiorul unui gigantic tub de cristal. După două minute, cabina se oprea automat pe platforma turnului, în fața imensei antene de oțel care trebuia să susțină aparatele electrice ale telegrafiei fără fir.

— Stația asta seamănă, având dimensiuni mult mai mari, cu aceea pe care domnul Marconi o instalase, acum o sută de ani, la capul Breton, murmură Toby la urechea lui Brandok. Îți amintești că am vizitat-o împreună?

— Da, dar ce putere au reușit să dea undelor electrice! răspunse tânărul. Ah, câte minuni! Câte... Toby, simt iar un tremur în mușchi!

— Electricitatea...

— Oare cum o suportă oamenii aceștia?

— Ei s-au născut și au crescut cu această mare tensiune electrică, în vreme ce noi venim dintr-o altă epocă. Nu îți ascund că asta mă preocupă.

— De ce?

— Nu știu dacă vom reuși să ne obișnuim.

— Ce te înspăimântă?

— Deocamdată nimic, deși... cum stai cu spleenul?

— Până acum, bine, răspunse Brandok. Cum m-aș putea plictisi cu atâtea minuni înjurai nostru? E o a doua viață pentru noi.

— Perfect.

În timp ce schimbau aceste cuvinte, astronomul lansase un șir de unde electrice spre locuitorii lui Marte.

Trecură cincisprezece minute înainte ca soneria să anunțe primul răspuns, care era un salut din partea prietenului lui Holker.

— Omul acela de treabă se afla la stația telegrafică, spuse nepotul lui Toby. Aștepta vești de la mine.

— Domnule Hilbert, veți reuși cândva să ajungeți pe Marte?

— Cred că nimic nu mai este imposibil, răspunse cu mare seriozitate astronomul. De doi ani, savanții de pe cele două planete se ocupă de această importantă chestiune, pentru a da o soluție creșterii populației pe Terra. Dispunem astăzi de explozivi de o mie de ori mai puternici decât pulberea și dinamita utilizate în vechime.

— În vechime! exclamă Brandok, aproape scandalizat.

— E doar un mod de a spune. Poate că, într-o zi, vom reuși să trimitem pe Marte un obuz monstruos, plin cu pământeni. Nu se știe ce ne rezervă viitorul... Să coborâm ca să vă arăt telescopul meu, cel mai mare din cele construite până acum.

Se urcară din nou în cabină și, în jumătate de minut, ajunseră la baza turnului. În apropiere se ridica telescopul. Era un tub gigantic din tablă de oțel, lung de o sută cincizeci de metri, cu un diametru de cinci metri, cântărind optzeci de mii de kilograme și prins de doi enormi stâlpi de piatră.

— Un tub colosal! exclamă Brandok. Cum izbutiți să mișcați acest monstru?

— Nu e nevoie, răspunse astronomul. De altfel, cum vedeți, e fix.

— Atunci nu puteți observa decât o zonă a cerului, remarcă Toby.

— Vă înșelați, dragă domnule. Priviți cu atenție acolo sus și veți vedea că în fața obiectivului, în prelungirea axei, se află o oglindă mobilă menită să reflecte imaginile astrilor în axa telescopului. Oglinda e acționată printr-o mișcare de orologerie reglată astfel încât ea să se rotească în sens contrar mișcării Pământului, astrul observat rămânând constant în câmpul telescopului, ca și cum planeta noastră ar fi complet imobilă.

— Ce invenții minunate! exclamă doctorul.

— Care este deosebirea dintre instrumentul acesta și cel atât de lăudat de oamenii de știință francezi, în secolul trecut? întrebă Brandok.

— Vă referiți la marele telescop de la Paris? Timp de mulți ani a fost socotit, într-adevăr, o minune, cu toate că nu apropia Luna decât la o sută douăzeci și opt de kilometri, foarte lăudabil pentru vremea aceea. Nu putea s-o apropie mai mult, Luna aflându-se la o distanță de Pământ de trei sute optzeci și patru de mii de kilometri. Acum o apropiem la un metru.

— Prieteni, interveni Holker, trebuie să plecăm, altfel vom lua masa prea târziu. Cascada e cam departe.

— Mergeți s-o vizitați pe cea de pe Niagara? întrebă astronomul.

— Da, răspunse Holker.

Îi strânsesă mâna savantului, urcară la bordul „Condorului” și după câteva clipe zburau pe deasupra Brooklynului, îndreptându-se către nord-est.

6

Cascada Niagara

Blocuri enorme, ca la New York, locuite de sute de familii, se succedau fără întrerupere, iar pe străzile vechii suburbii a capitalei statului domnea o animație febrilă. Brooklynezii păreau înnebuniți și mai curând alergau decât mergeau, ca și cum ar fi fost goniți de diavol și ar fi avut argint viu în vine. Tensiunea electrică producea aceleași efecte și asupra locuitorilor suburbiei.

Ceea ce-i uimea într-una pe reînviați era absența cailor și a trăsurilor; până și automobilele păreau să fie pe cale de dispariție, văzându-se, din când în când, câte unul.

„Condorul” trecea pe deasupra unei mari piețe, când atenția lui Brandok fu atrasă de patru animale uriașe, călărite de câte un om.

— Asta-i bună! exclamă el. Elefanți!

— Unde? întrebă Holker.

— Acolo, jos.

— Să fie elefanți în carne și oase? reluă strănepotul doctorului privindu-l ironic. Mi-e teamă că vă înșelați, domnule Brandok.

— Nu sunt orb, domnule Holker.

— Nici cu, interveni Toby. Sunt elefanți adevărați.

— Sunt măturători de oțel, domnii mei, spuse Holker, râzând.

— O nouă invenție! exclamă Toby și Brandok.

— Nu mai puțin utilă decât celelalte și foarte economică, municipalitatea putându-se lipsi astfel de o armată de măturători. Și apoi, meseria asta nu era de demnitatea oamenilor.

— Animalele acelea sunt măturători? exclamă Brandok, căruia nu-i venea să-l creadă pe Holker.

— Și își fac treaba foarte bine! Curăță străzile și piețele cu ajutorul trompei, alcătuită dintr-o sută de tuburi de oțel, îmbucate unul într-altul astfel încât să dea acelui organ o extraordinară agilitate. În cap se află un puternic aparat aspirator, iar motorul electric este ascuns în trupul animalului. Când conducătorul, care, cum vedeți, stă călare pe gât, asemenea comacilor indieni, zărește gunoaie pe stradă, acționează o manetă aflată la îndemână, care dirijează mișcările trompei și ale aparatului aspirator. Trompa se alungește atunci spre obiectul vizat și aparatul intră în funcțiune. Urmează o aspirare violentă, căreia nu-i rezistă nimic, și pietre, zdrențe, bucăți de hârtie, coceni, gunoaie de orice fel sunt atrase în corpul elefantului măturător. Mai rămâne doar să se descarce „recolta”¹¹. Cum vedeți, un lucru foarte simplu.

— Mi se pare, dimpotrivă, uimitor, spuse Brandok. Ce progres mecanic!

— Harry, mărește viteza, porunci Holker.

Brooklynul se pierduse în cețurile de la orizont și

„Condorul” zbura deasupra unor frumoase câmpuri cultivate cu mare grijă, pe care goneau ciudate mașini agricole, de dimensiuni gigantice.

Copacii erau puțini, dar celelalte plante creșteau peste tot. La ce-ar mai fi fost bun lemnul, de vreme ce locuitorii globului dispuneau de radiu pentru a se încălzi iarna și construiau doar cu fier și cu oțel? Se vedea că sacrificaseră totul pentru a nu fi în pericol să trebuiască foarte curând să înfrunte foametea, în urma înmulțirii rapide a populației.

La nouă dimineața, după ce trecuse de Patterson, devenit și el un oraș imens, „Condorul”⁴¹ intra în statul Pennsylvania, zburând cu o viteză de o sută doisprezece kilometri pe oră.

— Domnule Holker, spuse Brandok, care privea în toate părțile, nu reușesc să-mi explic un lucru.

— Care anume?

— În vremea noastră, aceste teritorii erau împânzite cu căi ferate, iar acum nu văd niciuna.

— Totuși, chiar în acest moment trecem pe deasupra uneia dintre cele mai importante linii, cea dintre Patterson și Quebec.

— N-o văd.

— Fiindcă astăzi trenurile nu mai gonesc pe sol, ci dedesubtul lui. Altfel, aerul s-ar risipi. Priviți într-acolo: vedeți o casă din care crește, parcă, un copac? De fapt, e un semnalizator și un transmițător electric al telegrafiei aeriene.

— Îl văd.

— Acea e o gară.

— Și calea ferată?

— Trece pe dedesubtul ei.

— Ați vorbit despre aer; ce legătură are cu căile ferate?

— Veți afla când vom lua trenul care ne va duce la Quebec. A, iată omnibuzul de Scranton!

O enormă mașină aeriană, prevăzută cu șase perechi de aripi imense și cu elice foarte mari, cu o platformă lungă de douăzeci de metri, înainta cu o viteză amețitoare, la o altitudine de o sută de metri.

— Magnific! exclamă doctorul. Cine sunt?

— Țărani care-și duc produsele la Scranton.

— Ce oacheși sunt! Parc-ar fi indieni, spuse Brandok. Apropo, ce s-a întâmplat cu pieile-roșii, care erau încă destul de numeroase acum o sută de ani?

— Au fost complet absorbite de rasa noastră și s-au contopit într-un tot cu noi. Nu mai există decât câteva sute de familii, izolate în nordul Yukonului și lângă cercul polar.

— Acesta le era destinul, spuse doctorul. Dar negrii, care erau foarte mulți și aici?

— Au devenit, dimpotrivă, teribil de numeroși, răspunse Holker. Africanii au sânge tânăr și nu se lasă absorbiți, ca și oamenii de rasă galbenă.

— China mai există?

— China, da; imperiul, nu! răspunse Holker, râzând. A fost dezmembrat de marile puteri europene, la timp pentru a împiedica o invazie înspăimântătoare. În acești o sută de ani, numărul chinezilor s-a dublat și, fără intervenția promptă a albilor, împinși de foame, n-ar fi întârziat să se năpustească asupra Europei și a Indiei. Au invadat oricum o bună parte a globului, dar în calitate nu de cuceritori, ci de emigranți pașnici și colonii chinezești se găsesc astăzi până și în centrul Africii și al Australiei.

— Și malaiezii?

— O altă populație care nu mai există. Pe pământ nu mai sunt decât albi, galbeni și negri, care se întrec pentru poziția dominantă și până acum galbenii au cele mai mari șanse, fiind teribil de prolifici, iar noi suntem confrunțați cu gravul pericol de a fi asaltați de celelalte două rase.

— Deci lumea e amenințată să devină toată galbenă, spuse Toby.

— Din păcare, unchiule, confirmă Holker. Cât număra populație globului, în vremea voastră?

— Circa o mie cinci sute de milioane, iar elementul mongol figura cu circa șase sute de milioane.

— Populația actuală este de două miliarde și două sute de milioane, iar galbenii au urcat la un miliard și o sută de milioane.

— Ce creștere! exclamă doctorul. Și alții câți sunt?

— Abia ajung la șase sute de milioane.

— Un spor modest.

— Și-l datorăm populațiilor nordice.

— Dar cele latine?

— Doar în Italia s-au înmulțit și încă repede, pentru că numără cincizeci de milioane, pe când în Spania și mai ales în Franța nu au rămas aproape pe loc. Dacă n-ar fi fost Italia, latinii ar fi fost acum absorbiți de anglo-saxoni și de slavi... La orizont se vede Ulmina; reintrăm în statul New York și peste două ore vom fi la cascadă.

Zburând mereu cu o sută zece kilometri pe oră, „Condorul” intra, într-adevăr, din nou în statul New York, trecând pe lângă Ulmina, oraș de dimensiuni modice în urmă cu o sută de ani, devenit acum important.

Mașina își schimbă puțin direcția și se îndreaptă spre Buffalo, trecând pe deasupra câmpurilor cultivate și aici cu mare grijă.

La ora unsprezece, „Condorul” zbura în apropierea Niagarei, fluviu amplu dar scurt, care leagă două dintre cele mai mari lacuri din America septentrională, Ontario și Erie. Imensa cascadă nu se vedea încă; se auzea însă tunetul prăvălirii imensei mase de apă.

De câteva minute, o excitație puternică pusese stăpânire pe Toby și pe Brandok. Mușchii lor tresăltau, membrele le tremurau și, pieptănându-și părul, dădeau naștere unor scântei.

— Câtă electricitate e aici, spuse Toby. Aerul e saturat. Simți o indispoziție, James?

— Da, răspunse tânărul. N-aș putea să rezist multă vreme acestei tensiuni care mă face să tresar într-una.

— Și tu, nepoate?

— Eu nu simt absolut nimic, răspunse Holker. M-am obișnuit.

— Nu știu dacă noi vom reuși, spuse Toby, care părea destul de preocupat. Suntem oameni ai altui secol.

— Sper că vă veți adapta, replică Holker. A, iată cascada!

După ce trecuse peste o colină care împiedica vederea, „Condorul” ajunsese deasupra faimoasei cascade, planând într-un imens nor de apă pulverizată, în mijlocul căruia se zărea un superb curcubeu.

Imensa masă de apă se prăbușea în fluviu, cu un zgomot asurzitor, punând în mișcare nenumărate roți gigantice, construite din oțel, menite să producă forța necesară tuturor mașinilor electrice ale federației americane.

Spectacolul era înspăimântător și sublim.

În cei o sută de ani, cascada fusese supusă unor modificări importante. Stâncile care o fragmentau și insulițele dispăruseră și apa se prăvălea acum fără obstacole, făcând roțile să se învâртеască amețitor. Nenumărate cabluri groase de oțel, destinate transportului la mari distanțe al forței cascadei, se ramificau în toate direcțiile.

— Iată marea uzină electrică a Statelor Unite, spuse Holker. Ea pune în mișcare, fără să ardă niciun kilogram de cărbune fosil, mii și mii de mașini. Apa aceasta a dus la abandonarea tuturor minelor de combustibil.

— Ce forță uriașă trebuie să producă! exclamă doctorul.

— Dacă Europa ar vrea, am putea să-i cedăm o bună parte.

— Cât de mult s-a schimbat cascada! spuse Brandok.

— Și va continua să se schimbe, replică Holker. Savanții noștri au stabilit că, pentru a ajunge la forma actuală, a trebuit să se modifice de patru ori. În prima perioadă, care ar fi durat șaptesprezece mii de ani, cantitatea de apă era cu o treime mai mică decât acum, cădea de la numai șaiszeci de metri și avea o lățime de trei kilometri. În a doua, de zece mii de ani, fluviul s-a divizat în trei cascade de o sută douăzeci și opt de metri. În a treia, de opt sute de ani, a devenit o singură cascadă. Acum ne aflăm în a patra... Să mergem la masă și apoi vom lua trenul care ne va duce la Quebec. Vom efectua un singur zbor.

„Condorul11 se roți de două, trei ori deasupra cascadei vuitoare, intrând și ieșind din norul de stropi fini, apoi se îndreptă spre Buffalo, de unde aveau să ia trenul.

După o jumătate de oră, plana deasupra orașului, printre foarte numeroasele nave zburătoare care se îndreptau, cele mai multe, spre cascadă, încărcate cu străini veniți, poate, din Europa.

După ce primise un ordin de la stăpânul său, mașinistul făcu aparatul să coboare într-o vastă piață, înconjurată de blocuri cu optsprezece până la douăzeci de etaje, construite, în cea mai mare parte, din plăci metalice și având, cel puțin la exterior, o anumită eleganță.

— Să mergem să mâncăm la barul „Niagara”, spuse Holker. Vă veți face astfel o idee despre restaurantele moderne.

Coborâra din aparat, traversară piața aproape pustie la amiază și, cum era ora prânzului, intrară într-o sală de mari dimensiuni, mobilată luxos, al cărei tavan se sprijinea de douăzeci de coloane de metal.

Spre marea surprindere a lui Brandok și a lui Toby, în acel presupus restaurant nu erau nici mese, nici scaune și nici măcar un chelner.

— Acesta e un bar? întrebă Brandok.

— Unde se mănâncă foarte bine și la prețuri convenabile, răspunse Holker. Aici veți găsi, poate, o friptură de porc cu garnitură de napi.

— Și cui trebuie să i-o comand, dacă nu-l văd nici măcar pe patronul barului?

— Cine știe pe unde o fi patronul... Dar prezența lui nu e necesară.

— Atunci un chelner.

— Ce să facă?

Brandok rămăsese cu gura deschisă, privindu-l pe Toby, care părea la fel de surprins.

— Uitați, domnilor, că ne aflăm în anul 2000, spuse Holker. Am să vă arăt acum că restaurantele de azi sunt mai bune decât cele de odinioară și că serviciul este ireproșabil de prompt. Domnule Brandok, luați, mai întâi, o ceașcă de supă. Are să vă facă bine.

— De acord cu supa!

Holker privi în jur, apoi îi conduse pe oaspeții săi spre una dintre coloanele de care erau prinse, la o înălțime de un metru, patru console de metal și introduse monede în câteva fante.

„Serviciu automat: supă “citi Brandok, mirat, pe o plăcuță situată deasupra consolei.

— A, acum înțeleg! exclamă Toby.

După mai puțin de jumătate de minut, se deschisera trei porțițe și pe consolă apărură, ca prin farmec, trei cești cu supă aburindă, însoțite fiecare de un șervet și o lingură din metal alb.

— Domnule Brandok, întrebă Holker, în vremea dumneavoastră serviciul era la fel de prompt?

— O, nu, pe cinstea mea! Cât a progresat mecanica! Și cum ajung aici aceste trei cești?

— Cu un mic tren electric, asemănător celui pe care l-ați văzut.

— Bine că au dispărut chelnerii aceia plicticoși, ca și neplăcutul obicei al bacșișurilor.

— Trebuie să mâncăm în picioare? interviu Toby.

— Da, e mai expeditiv și oamenii sunt astăzi foarte grăbiți. Doriți alte feluri? Cele douăzeci de coloane vă oferă meniul zilei. Introduceți o monedă de douăzeci și cinci de centime și veți avea tot ce doriți, inclusiv dulciuri, vin, bere, lichioruri, cafea și ceai.

— Câte invenții extraordinare! Câte minuni! exclamă Toby.

— Și mai ales cât simț practic și cât confort, adăugă Brandok.

— Prieteni, spuse dintr-o dată Holker, ce-ar fi dacă am schimba puțin itinerarul călătoriei noastre? Vă grăbiți să vizitați Europa?

— Deloc, răspunseră, într-un glas, Brandok și Toby.

— Vreți să mergem la Polul Nord? Vom ajunge în Europa prin Spitzberg.

A fost un adevărat miracol că Brandok și Toby n-au căzut la pământ de mirare, auzind această propunere neașteptată.

— Să mergem la Polul Nord! exclamară ei.

— De la Quebec, vom putea ajunge în cinci ore la tunelul american. La miezul nopții, ne vom odihni printre ghețurile Oceanului Arctic, într-un pat nu mai puțin comod decât cel în care ați dormit la mine acasă.

— Ți-ai pierdut mințile, nepoate, sau vrei să-ți bați joc de noi? strigă Toby.

— Nici nu-mi dă prin cap, unchiule. Îmi dau seama că propunerea vă poate uimi, dar vă asigur că va prinde viață.

— Ce au realizat deci oamenii anului 2000?

— Lucrurile minunate, v-am mai spus. Să ne terminăm masa, să trimitem „Condorul” la New York și să pornim pe drumul de fier canadian.

7

Căile ferate ale anului 2000

După un prânz abundent, stropit cu mai multe pahare de generoase vinuri spaniole și italiene, domnul Holker și însoțitorul lui se despărțiră de Harry și

se îndreptară spre o construcție enormă, având deasupra ei un turn de oțel, din al cărui vârf se ramificau cabluri groase de metal.

— Iată gara, spuse Holker.

— Scuzați, domnule Holker, interveni Brandok, înainte de a intra, vă angajați să ne conduceți la Polul Nord?

— Da.

— Ați descoperit, cumva, modul de a apropia Soarele?

— De ce-mi puneți această întrebare?

— Nu mai e frig acolo?

— Ca în vremea dumneavoastră și poate chiar mai mult, cum v-am mai spus. Anul trecut, la stațiunea polară s-au înregistrat cincizeci și cinci de grade sub zero.

— Și vom merge cu hainele astea?

— Nu vă faceți griji, răspunse Holker. În gara din Quebec vom găsi bagajele cu tot ceea ce este necesar pentru a înfrunța gerurile cele mai intense. Așteptați-mă o clipă, cât mă duc să-i dau o telegramă unui comerciant pe care-l cunosc.

În timp ce Holker se ducea la oficiul telegrafic, Toby și Brandok intraseră într-o sală vastă, la capătul căreia se vedea începutul unei scări monumentale.

— Unde sunt trenurile? spuse Brandok. Nu le văd și nu aud miile de zgomote care, în vremea noastră, se repercutau sub imensele acoperișuri ale peroanelor.

— Il vom vedea ieșind de undeva pe cel care trebuie să ne ducă la Quebec.

— Știi, Toby, tot trecând dintr-o uimire într-alta, voi sfârși prin a-mi pierde mințile.

— Nu te simți bine?

— Mi-era mai bine acum o sută de ani, cu tot spleenul meu. Acum mă încercă mereu o ciudată ațâțare.

— Trebuie să fie tensiunea electrică...

— Prieteni, trenul e pe punctul de a sosi, spuse Holker, apropiindu-se în grabă. Abia avem timp să coborâm pe scară.

— Și biletele? întrebă Toby.

— Sunt în buzunarul meu. Am luat un compartiment, ca să putem discuta în liniște, fără martori.

Dinspre scară se auzi o voce puternică, strigând:

— Pofțiți în vagoane!

Vreo douăzeci de persoane, mânate parcă de diavol, se năpustiseră pe scară.

Holker și prietenii lui le urmară.

Ajunseră într-un tunel lung de vreo patruzeci de metri, prevăzut cu zece porți deschise, prin care ieșeau raze de lumină. Holker îi împinse pe însoțitorii lui spre una din acele uși:

— Repede, urcați!

Se pomeniră într-un mic compartiment cu patru fotolii comode, acoperite cu mătase roșie, care se puteau transforma în paturi; era luminat de o lampă conținând o bucată de radium.

— Acesta-i trenul? întrebă Brandok.

Porțile de fier se închiseră cu zgomot.

Câteva clipe se mai auziră voci strigând, apoi nimic. Ușile compartimentului se închiseră și ele, de la sine, ieșind din podea.

— Nu ne mișcăm? întrebă Brandok, după un timp.

— Am și început călătoria, răspunse Holker, râzând.

— Dar nu simt nicio zguduitoră, nu aud niciun zgomot de locomotivă.

— Și totuși trenul gonește cu o viteză fantastică.

Cât parcurgeau într-o oră trenurile voastre?

— Cel mult o sută douăzeci de kilometri.

— Acesta atinge trei sute!

— Ce locomotivă îl trage?

— Nicio locomotivă, răspunse Holker. E aspirat și împins în același timp.

— Explică-ne mai pe înțeles, nepoate, spuse Toby. Suntem prea bătrâni ca să înțelegem imediat invențiile modeme.

— Călătorim într-un tub de oțel cu o circumferință de cinci metri, ale cărui vagoane, de obicei douăzeci la număr, aderă perfect la pereții de metal. Ele au o formă cilindrică, circumferința lor fiind exact cât aceea internă a tubului și pot primi, fiecare, douăzeci și patru de pasageri. În cele două gări principale sunt pompe acționate de mașini puternice, care insuflă în tub curenți de aer; în cea de plecare, pompele sunt respingătoare; în cea de sosire, pompele sunt aspiratoare. În felul acesta, cilindrii care constituie vagoanele și care sunt din oțel sunt împinși și aspirați. În puține cuvinte, sunt trenuri cu aer comprimat.

— Uluitor! exclamă Toby. Oare ce n-ați inventat, voi, oamenii anului 2000?

— Mă gândesc la un lucru și aș vrea o explicație, spuse Brandok.

— Vă ascult.

— Cilindrii nu iau foc, din pricina frecării? Mi se pare că, aici înăuntru, ar trebui să ne coacem, dar temperatura se menține relativ scăzută.

— Mai întâi, pentru că se utilizează un metal care se încălzește foarte încet, tantalul; dacă nu mă înșel, în vremea voastră costa zece mii de dolari kilogramul, iar astăzi chimiștii îl pot furniza la prețul argintului. Apoi, pentru că cilindrul din cap și cel de la coadă sunt, de fapt, două rezervoare imense, care aruncă neîncetat jeturi de apă, împiedicând încălzirea.

— Și aerul pentru pasageri?

— Este furnizat de cilindri de oțel care sunt rezervoare de aer comprimat. Respirați greu?

— Nu, răspunse Brandok.

— Există un singur tub pentru fiecare linie? Întrebă Toby.

— Nu, unchiule, sunt patru. Unul pentru trenurile directe, ca al nostru, care nu opresc decât în gările mari, unul pentru gările intermediare și două pentru trenurile de marfa. Cum ajunge unul, altul pleacă înapoi. La fiecare două ore, sunt trenuri care se duc și altele care vin.

— În felul acesta, ciocnirile sunt imposibile, spuse Brandok.

— Într-adevăr, de vreme ce în tub se află unul sau cel mult două trenuri, care merg în aceeași direcție.

— Când te gândești cum se călătorea odinioară, poți să-ți pierzi mințile! exclamă Toby. Ce-ar spune Francisc I, regele Franței, și Carol al V-lea, dacă s-ar putea întoarce la viață! Ei care pretindeau că dispun de cei mai rapizi curieri de pe Pământ!

— Regii aceia? râse Holker. Dispuneau, poate, de melci.

— Și ce-ar spune căpitanul Paulim Burocchio, Chameran și, mai ales, Marivaux?

— Cine erau aceștia? Întrebă Brandok.

— Cei mai iuți curieri ai Europei medievale, care i-au uimit pe toți, în vremea aceea, prin viteza lor! Lui Paulin îi trebuiseră douăzeci de zile ca să ajungă de la Constantinopole la Fontainebleau, purtând un mesaj pentru Francisc I; lui Burrocchio – patru zile, pentru a-i duce regelui Poloniei vestea morții lui Carol al IX-lea, iar lui Marivaux tot patru, pentru a parcurge distanța dintre Paris și Marsilia. Și bravii noștri strămoși afirmău că, datorită unor astfel de curieri, nu mai existau distanțe!

— Bătrânii noștri se mulțumeau cu puțin, spuse Holker.

Un șuierat pătrunzător, venind de sus, îi făcu pe Brandok și pe Toby să-și ridice capetele. Leșise dintr-un mic tub situat lângă lampa cu radu.

— Ne înștiințează că am ajuns? întrebă Brandok.

— Nu, e o comunicare a agenției lum, la care este abonată această linie de cale ferată, pentru a-i ține pe călători la curent cu știrile mai importante.

[Cum anume?

— Prin intermediul unui fir care se desfășoară de pe o bobină, pe măsură ce trenul înaintează. Să ascultăm.

Se auzi o voce metalică:

„Dezastru pe râul Missouri, produs de o creștere a nivelului apei. Orașul Omaha e distrus aproape în întregime și șaizeci de mii de persoane s-au înecat. Guvernul statului Nebraska a trimis ingineri cu douăzeci de mii de lucrători, alimente și șalupe.

Europa. Anarhiștii din orașul submarin, care au jefuit Candixul au fost complet nimiciți de pompierii din Malaga. Guvernul spaniol îi va despăgubi pe locuitori.

Asia. Guvernul Indiei se confruntă cu grave probleme din cauza lipsei de alimente. Milioane de indieni mor de foame “.

— Brandok, nu e minunat acest mijloc de comunicare? întrebă Toby.

— Continuăm să visăm, răspunse tânărul. Acum sunt convins că m-am trezit nu pe Pământ, ci într-o altă lume.

— Și eu gândesc aproape la fel, spuse Toby.

— Există totuși minuni mai grandioase, declară Holker. De pildă...

Îl întreruseră o zguditură ușoară și zgomotul unor uși care păreau să se deschidă. Aproape în aceeași clipă, se auzi o voce, anunțând:

— Montreal!

— Am și ajuns în Canada! exclamă Brandok.

— E ora două, spuse Holker, consultându-și cronometrul.

— Când vom fi la Quebec?

— La trei și câteva minute.

— Și la Polul Nord?

— Peste două zile.

— Vom parcurge într-o perioadă atât de scurtă o distanță atât de mare?

— Da, pentru că alunecarea noastră se va produce cu două sute de mile pe oră. Mai mult decât viteza uraganelor!...

— Vom aluneca?

— Veți afla când vom ajunge la hotarele continentului american și vom înainta pe Oceanul Polar.

— Brandok!

— Toby!

— Mai visezi?

— Fără încetare.

— Și eu...

După cinci minute, trenul își reîncepea cursa infernală și la ora trei după-amiază se oprea în gara Quebecului, capitala provinciei cu același nume.

Abia ieșiseră din compartiment, când un om care striga „Domnule Holker!” “intră în tunel, ducând două valize uriașe.

— Eu sunt, spuse nepotul lui Toby, ieșindu-i în întâmpinare. Ești în serviciul domnului Wass?

— Da, domnule.

— Valizele trebuie să conțină îmbrăcăminte pentru o excursie la Pol.

— Sunteți cel pe care-l căutam. Am primit acum două ceasuri telegrama dumneavoastră din Buffalo.

Eloker plăti nota fără să se tocmească, apoi își conduse prietenii la restaurantul gării, care era tot un bar automat, oferindu-le bere și lichioruri.

— Avem zece minute până la plecarea trenului spre zona glacială, spuse el. Să profităm pentru a ne încălzi stomacul cu un pic de caper-brandý*.

Într-adevăr, după zece minute, cei trei prieteni se instalau într-un compartiment al trenului de Labrador, având ca punct terminus capul Wolstenholme din strâmtoarea Hudson și porneau cu o viteză de două sute de mile pe oră.

* Rachiu de caperc (n.t.).

— Când vom ajunge pe țărmul Oceanului Arctic? întrebă Brandok.

— Măine dimineață, la ora cinci, răspunse Holker.

— Vom găsi un hotel acolo?

— Ba chiar și un pat bun.

— Printre ghețuri?

— Capul Wolstenholme e o stațiune de vară, foarte frecventată în lunile iunie, iulie și chiar august, ca și stațiunea de pe Spitzberg.

— De pe Spitzberg! exclamă Toby.

— De ce vă mirați, unchiule?

— Pentru că în vremea noastră, acea mare insulă din Oceanul Arctic nu era frecventată decât de urși albi și de vânătorii de foci și de balene.

— Azi a devenit Elveția Europei, spuse Holker. Pe munții aceia înzăpeziți sunt hoteluri care n-au de ce să le invidieze pe cele din New York. Veți vedea cât de minunate sunt!

— Vom trece pe acolo?

— La întoarcere, capătul tunelului polar fiind tocmai în insula aceea.

— Ce spui!

— Veți vedea!... Veți vedea!... Ne aflăm în anul 2000, nu în epoca îndepărtată a lui 1900.

- Mai sunt eschimoși în regiunile polare? întrebă Brandok.
- Doar câteva mii, triburile lor dispărând aproape toate.
- Din ce cauză?
- Drept urmare a nimicirii totale a balenelor și a focilor cu care se hrăneau.
- Au murit de foame?
- Da, domnule Brandok.
- Mi-ați spus totuși că există o numeroasă colonie polară.
- Adevărat, și e constituită din anarhiști, exilați acolo ca să nu tulbure pacea lumii.
- Și cum trăiesc?
- Dincolo de cercul polar se găsesc pești din abundență, iar guvernele americane și europene îi aprovizionează cu alimente, cu condiția să nu părăsească ghețurile.
- Așadar, le este interzis să se întoarcă în Europa și în America?
- Chiar și în Asia!
- Și lumea a devenit liniștită, după expulzarea lor?
- În mare măsură.
- Și în colonia polară domnește calmul?
- Fiind constrânși să pescuiască și să vâneze continuu, nu mai au timp pentru periculoasele lor teorii, așa că domnesc calmul și o anumită înțelegere între ei.
- Deveniseră numeroși, în acești o sută de ani? întrebă Toby.
- Da, și chiar foarte periculoși. Acum nu mai sunt de temut, fiind surghiuniți, împreună cu familiile lor, la Polul Nord și în orașele submarine. Omenirea nu mai are de ce să fie îngrijorată.

— Telegrama din ziarul acela contrazice afirmația dumneavoastră, observă Brandok.

— A fost doar o întâmplare... Și ați aflat cum au fost tratați de pompierii spanioli. Câteva jeturi de apă electricizată la înaltă tensiune și totul s-a sfârșit. Ce naiba!... Lumea are dreptul să trăiască și să muncească în liniște, fără să fie perturbată. Cine o supără e trimis în imperiul tenebrelor și vă asigur că nimeni nu-l plânge.

— Un fel de justiție turcească, spuse Brandok, zâmbind.

— Spuneți-i cum vreți, dar toți o aprobă și o vor aproba și în viitor.

Petrecându-și astfel timpul, nu simțeau cum trenul gonea în tubul de oțel, cu o viteză teribilă, traversând teritoriile înghețate ale Labradorului.

Toamna fiind destul de înaintată, zăpada trebuia să fi acoperit, de câteva luni, cu un strat gros, acele pământuri și frigul de afară trebuia să fie foarte intens, dar călătorii n-aveau cum să-l bage de seamă. De altfel, lampa cu radiu era de ajuns pentru a răspândi în compartimente o căldură plăcută, care putea crește după dorință.

La ora opt seara, trenul se oprea în gara Mistassini, construită pe malul lacului omonim, îndată ce se deschiseră porțile de oțel și portierele vagoanelor, câțiva oameni oferiră călătorilor cești cu supă aburindă, pești fierți și fripți, puddinguri, lichioruri și ceai.

— Aș fi preferat să cinez în restaurantul gării, spuse Brandok.

— E mai bine aici, replică Holker. Afară e un ger groaznic. Câte grade? îl întreabă el pe chelnerul care adusese cina.

— Cincisprezece sub zero, domnule. Iama se anunță a fi foarte aspră și lacul a înghețat în întregime de trei săptămâni.

— Și oceanul?

— Strâmtoarea e străbătută de aisberguri enorme.

— Mai funcționează nava-tramvai?

— Până la plaja Baffin.

— Ce vești despre tunel?

— E mai solid ca oricând. Nici anul acesta nu s-a

livit vreo crăpătură... Drum bun, domnilor, trenul pleacă din nou.

Puse mâncărurile pe consolele de lângă fotolii și coborî repede. O clipă mai târziu, portierele și porțile de oțel se închiseră; aspirat dintr-o parte și împins din cealaltă, trenul își relua cursa.

— Să cinăm, să ne facem toaleta polară și să încercăm să dormim. Până mâine dimineață la cinci nu vom mai fi deranjați, spuse Holker.

— Apoi vom schimba trenul? întrebă Toby.

— Da, pentru a lua nava-tramvai.

— Ce-i asta?

— Veți vedea mâine dimineață, unchiule. Încă o invenție frumoasă și comodă. Să cinăm.

8

Nava-tramvai

La ora cinci dimineața, cei trei prieteni, care adormiseră, după ce îmbrăcaseră veșmintele groase de călători polari, erau treziți de strigătele impiegaților din gara Wolstenholme.

Deschizând primul ochii, Holker le spuse celorlalți:

— Ne aflăm pe țărmul Oceanului Arctic și nava-tramvai ne așteaptă ca să traversăm strâmtoarea Hudson. Nu avem timp de pierdut.

Își luară bagajele, părăsiră compartimentul cald și ieșiră din tunelul de oțel, pentru a intra în gară.

— Înainte de orice, o ceașcă de ceai cu un păhărel de whisky, spuse Holker, intrând într-o sală care servea drept restaurant, splendid luminată de o lampă mare cu raiu. Afară trebuie să fie foarte frig.

După ce-și încălziră stomacul, ieșiră din gară, urmați de opt sau zece călători, cei mai mulți englezi și germani care mergeau și ei la Pol.

Era încă noapte, dar numeroase lămpi cu radiu luminau străzile micului sat construit pe țărmul oceanului polar; frigul era intens. Zăpada acoperea totul și părea să aibă o grosime considerabilă.

— Cine locuiește în acest ținut al lupilor? întrebă Brandok, care se înfodolise cu o amplă mantie din piele de urs negru.

— Trei sau patru duzini de pescari canadieni, răspunse Holker. Toate încercările de a coloniza acestea întinderi au dat greș. Și e păcat, pentru că n-ar lipsi spațiul necesar construirii unor orașe gigantice.

— Și pentru a planta verze și a semăna grâu, spuse Brandok, râzând.

— Totuși ceva se naște și chiar crește aici, cu tot frigul.

— Cum ați putut realiza acest miracol?

— Proiectând asupra plantelor și a solului un fascicul continuu de lumină produs de lămpile cu radiu. Cartofii reacționează destul de bine, iar în pivnițe cresc până și ciuperci.

— Să culegi ciuperci aproape de cercul polar arctic! Asta-i bună! Ce-ar spune Franklin și Ross*, dacă ar învia?

În clipa aceea, se auzi, de la mică distanță, un şuier puternic și o lumină vie se opri asupra micului grup, călăuzit de un impiegat.

— Ce-i asta? întrebă Toby.

* Sir John Franklin și sir John Ross, renumiți exploratori englezi ai regiunilor arctice (n.t.).

— Nava-tramvai ne zorește, răspunse Holker.

— Ai să-mi explici ce-i această navă-tramvai: un vapor sau un vagon care călătorește pe uscat?

— Și unul, și altul, unchiule.

— O altă invenție diabolică?

— Dar foarte practică.

Grăbire pasul și, după câteva minute, ajunseră pe plaja Oceanului Arctic.

La capătul unui pod de lemn luminat de mai multe lămpi, se afla o navă mare, cu un singur catarg, în vârful căruia strălucea un glob de rădăcină care lansa în toate direcțiile fascicule de lumină strălucitoare, puțin azurie.

Câțiva oameni, îmbrăcați cu veșminte pământe, care-i făceau să semene cu urșii polari, erau înșirați de-a lungul parapetelor, ținând în mâini prăjini lungi cu vârful de oțel.

— Soldați polari? Întrebă Brandok.

— Marinari, răspunse Holker.

— Ce fac cu lăncile acelea?

În depărtează ghețarii care se apropie prea mult de navă. Vor fi mulți în larg.

— Și unde ne va duce această navă?

— Până pe insula Baffin, dincolo de lacul Nettilling. — Dragă nepoate, spuse Toby, în vremea noastră lacul acela se afla în inima insulei.

— Întocmai, unchiule.

— Deci nava nu va putea să ajungă până acolo, neavând roți...

— Și dacă ar avea? Dacă această minunată navă ar putea să și navigheze, să și gonească pe sol, ca un simplu automobil?

— Prietene James, ce spui despre această invenție? Întrebă Toby.

— Spun că voi sfârși prin a nu mă mai mira de nimic, chiar dacă aș vedea mări transformate în câmpuri fertile.

Ajunși la capătul podului, urcară la bord, salutați cu politețe de căpitan și de cei doi ofițeri ai săi.

Era o navă frumoasă, cu coastele mai curând rotunde, pentru a rezista mai bine strânsorii ghețurilor, lungă de circa treizeci de metri, având la mijloc o galerie cu geamuri foarte groase, pentru a-i apăra pe călători de mușcăturile vântului polar, fără a-i împiedica să vadă ce se întâmplă în exterior și viu luminată. Brandok, Holker și Toby se instalară la proră, urmați îndată de ceilalți pasageri.

Poarta fu închisă, mașina lansă un șuierat pătrunzător și nava se puse în mișcare cu o viteză moderată, în vreme ce marinarii, care se aflau în afara galeriei, se urcau pe parapete, cufundând în apă prăjinile lor cu vârfuri oțelite.

Strâmtoarea Hudson, care desparte Labradorul de marea insulă Buffin, era plină de ghețari care încercau să se alipească unul de altul.

Se vedeau adevărați munți plutind în derivă, împinși de vântul polar, și chiar multe bancuri, acoperite de mulțimea păsărilor marine.

Sub razele de lumină ale puternicei lămpi cu radiu din vârful catargului, ghețarii scânteiau ca niște diamante enorme, producând un efect surprinzător. Condușă cu pricepere, nava se ținea la distanță de acele periculoase obstacole. Când încetinea, când, găsind un spațiu liber sau un canal, își mărea simțitor viteza. Uneori izbea bancurile de gheață și le sfărâma cu niște brațe de oțel înzestrate cu dinți ca de ferăstrău, care acționau pe ambele laturi ale prorei.

— O adevărată navă pentru ghețuri! exclamă Brandok, care privea cu o vie curiozitate. Câte invenții iscusite!

— Și curând o veți vedea urcând pe țărm și gonind pe câmpiile de gheață ale insulei Baffin, ca un imens automobil? spuse Holker.

— E incredibil și nimeni din vremea noastră n-ar fi îndrăznit să spere să transforme o navă într-un tramvai, observă Toby.

— Care iese din apă și își urmează rută, tară să se schimbe, aparent, nimic; dar devine automobil după ce a fost navă și redevine navă după ce a fost automobil, cu o agilitate și o viteză unice, adăugă Holker. Da, e o navă într-adevăr minunată.

— Aș vrea să știu cum se produce această transformare.

— Foarte simplu. Nava are o singură mașină, pusă în mișcare de electricitate, în stare să servească unor scopuri diferite și dând naștere unei forțe aplicabile în mai multe feluri, pentru o acțiune mereu deosebită. Apropiindu-se de țărm, nava primește de la motor întreaga putere, îndreptată spre două roți situate la proră și ascunse în două nișe deschise în carenă. Când apa începe să lipsească, roțile sunt coborâte cu un mecanism special și intră în funcțiune, în vreme ce elicele sunt oprite. La pupă sunt alte două roți, acționate de impulsul celor anterioare. Și iată nava transformată, fără a fi nevoie de manevre obositoare, într-un enorm tramvai. Urcă pe țărm și începe să meargă pe sol, până când dă peste un canal, un lac sau un braț de mare. Atunci roțile intră în nișele lor, elicele își reiau funcțiunea și iată tramvaiul redevenit navă. Nu e un sistem ingenios?

— Există multe nave din acestea?

— Da, mai ales în Europa, unde sunt plaje joase, ca în Germania, Danemarca, Irlanda, Italia etc.

— Și își păstrează viteza pe sol? întrebă Brandok.

— Intru totul. Forța lor locomotoare este de o sută șazeci de metri pe minut.

— Mereu noi invenții, unele mai minunate și mai surprinzătoare decât altele! Ah, Toby!

— Ce e, James?

— Știi că printre ghețurile acestea nu mai simt ciudata excitație care făcea să-mi tresalte mușchii?

— Nici eu, răspunde doctorul. Asta se datorește faptului că suntem departe de marile orașe. Electricitatea nu se mai face simțită ca acolo sau ca deasupra cascadei Niagara.

— Dacă nu vom putea rezista tensiunilor electrice la care vom fi supuși în marile orașe europene, ne vom refugia la Pol.

— Și vom deveni și noi anarhiști, spuse doctorul, râzând.

Între timp, nava-tramvai continua să lupte viguros cu ghețarii, pentru a ajunge pe coasta sudică a insulei Baffin, care se întrezărea prin cețurile de la orizont.

Munți uriași, așa-numitele aisberguri, se iveau din când în când, plutind primejdioși și legănându-se printre valuri, amenințând să se răstoarne peste mica navă. Ea îi evita, cu manevre iuți, năpustindu-se asupra bancurilor de gheață și sfărâmându-le sub propria-i greutate.

Nicio altă navă nu se zărea pe întinsul mării. De când balenele și focile dispăruseră, apele acelea deveniseră pustii. În schimb, păsările marine erau peste tot, îngrămădindu-se pe galeria navei, fără să ia în seamă prezența marinarilor.

Pe la ora zece dimineața, după un mic dejun îmbelșugat oferit de căpitan pasagerilor și inclus în prețul biletului, „Narvalul”, acesta era numele navei, ajungea la plajele sudice ale insulei Baffin, la gura unui canal format de două imense culmi stâncoase, la al cărui capăt se vedea solul coborând lin.

Cu câteva lovituri de pinten, nava își croi drum printre ghețurile care blocaseră intrarea în canal, apoi înaintă încet, până când apa începu să lipsească. Cele patru roți ieșiseră din nișele lor, așteptând să intre în funcțiune.

— Acum se transformă în tramvai, spuse Holker. Nava părăsește marea pentru uscat.

„Narvalul” se înclinase brusc și roțile din față se puseseră în mișcare.

În vreme ce pupa era încă în apă, prora urca pe țărm, fără zdruncinături și fără efort.

Foarte curând, întreaga navă se afla pe uscat și porni cu o viteză de treizeci și cinci – patruzeci de kilometri pe oră, ca un veritabil tramvai electric, pe un drum mărginit de stâlpi foarte înalți.

O câmpie aproape netedă, acoperită de un strat gros de gheață și de zăpadă înghețată, se întindea până la orizont în fața călătorilor polari.

Cu toate că era măturat de vânturi și de uraganele polare, ținutul acela nu era nelocuit. Din când în când, la mari distanțe, „Narvalul” trecea prin fața unor pâlcuri de case de gheață, de formă semiovală, locuite de ultimele familii de eschimoși, salvate ca prin minune de moartea prin înfometare, după uciderea ultimelor balene și a ultimelor foci de către lacomii pescari americani.

Văzând vehiculul, eschimoșii se grăbeau să iasă din colibele lor, pentru a cere biscuiți, vreo conservă de came sau de supă concentrată. Arătau la fel ca în urmă cu o sută de ani. Un tmnchi scurt pe două picioare scurte și ele, un cap mare cu pomeți proeminenți, fața lată, părul negru, nasul turtit; în concluzie, o anumită asemănare cu focile, bunele lor prietene dispărute. Din păcate pentru ei, nu se mai hrăneau cu carnea lor, nu se mai îmbrăcau cu blănurile lor calde, nu-și mai luminau colibele cu grăsimea lor.

Aveau însă și ei câte o bucățică de radiu și, în locul căngilor cu vârf de os, purtau în bandulieră puști electrice, cu care își procurau hrana zilnică, masacrând păsări marine, mereu numeroase din pricina cărnii lor mult prea uleioase pentru gustul americanilor și al europenilor.

Bieții oameni erau totuși foarte slabi, cu toate că se știa și în urmă cu o sută de ani cu ce apetit erau înzestrați acei locuitori ai ghețurilor eterne, care nu ezitau să devoreze un pește stricat, zburătoare pe cale de a se descompune, intestine de urs alb și chiar excremente sau resturi încă nemistuite scoase din pânțele renilor uciși.

Își pierduseră până și proverbiala lor bună dispoziție, datorită faptului că nu se mai îndopau cu slănină de balenă. Se înțelege că nimicirea acelor gigantice mamifere le modificase profund temperamentul.

— Iată o seminție menită să dispară asemenea Pieilor Roșii, spuse Brandok, care ieșise de mai multe ori din galerie, pentru a arunca acelor sărmani oameni pungi cu biscuiți, cumpărate de la magazinierul „Narvalului”. Câți ani vor mai rezista?

— Nu mulți, desigur, răspunse Holker. Nu sunt capabili să participe la marea bătălie pentru existență. Din ce să mai trăiască după omorârea focilor și a balenelor? Dacă nu i-ar mai ajuta călătorii care merg la Pol, la ora asta ar fi fost complet dispăruți.

- Totuși, mi-ați spus că există o colonie polară...
 - Aceia sunt oameni care aparțin rasei noastre.
 - Iată egoismul albilor!...
 - Nu pot să nu vă dau dreptate.
 - Noi, mereu doar noi să stăpânim Pământul.
 - E lupta pentru viață, domnule Brandok.
 - Mai curând lupta dintre rase.
 - Cum vreți să-i spuneți... începe să se întunece. Cât de scurte sunt zilele în acest anotimp în ținuturile polare! Soarele apune și nu e decât ora trei după-amiaza.
 - Când vom lua trenul polar? Întrebă Toby.
 - Măine seară.
 - Atunci putem să cinăm și să mergem la culcare. Trebuie să fie cabine pe această navă.
 - Bine încălzite și cu un pat comod. Societatea polară feroviară nu se zgârcește când e vorba de confort. Veniți, prieteni.
- Coborâra din galerie într-un splendid salon luminat de patru mari lămpi cu rادیu, care mențineau și o căldură foarte plăcută, și se așezară la o masă pe care se aflau, pe lângă farfurii de argint, vase de cristal pline cu flori foarte bine păstrate, culese, probabil, în serele din Quebec.
- Meniul cinei era cu adevărat polar. Somon, file de narval, ficat de caribu, pulpă de ren cu salată de năsturel, pateu de ficat de morsa, înghețată și lichioruri la discreție, cu ceai sau cafea la alegere.
- Văd că, măcar aici, avem parte de vânat, spuse Brandok. Sunt feluri de mare lux astăzi, nu-i așa, domnule Holker?

— Rarisime chiar în marile orașe! Aici mai trăiesc câteva turme de reni și se mai găsesc caribu și morse. Veți vedea că peste puțin timp, aceste animale și acele amfibii vor dispărea cu desăvârșire.

Cinară cu multă plăcere și pe la ora cinci, când o ceață deasă cobora peste câmpiile de gheață, fură conduși la cabinele lor, unde paturile moi nu erau cu nimic mai prejos decât cele din apartamentul lui Holker.

9

Tunelul polar

Dormeau de mai multe ore, când fură treziți brusc de o izbitură destul de violentă, care se repercută în întreg corpul navei-tramvai, și de strigătele echipajului.

Cum lămpile cu radiu rămăseseră aprinse, Brandok, Holker și Toby se reuniră, aproape în același moment, în sala în care cinaseră și unde se și adunaseră ceilalți călători.

— Domnule Holker! i se adresă Brandok, văzându-l că schimbă câteva fraze cu unul dintre ofițeri, care coborâse în sală. Ce s-a întâmplat?

— Nimic grav, liniștiți-vă, răspunse newyorkezul calm. Nava s-a izbit de un enorm bloc de gheață, care nu putea fi văzut din cauza ceții și care se afla în calea ei.

— Deci nu va mai putea înainta?

— Doar atât cât nu va fi înlăturat obstacolul. Vom întârzia vreo două ore. Să urcăm în galerie și să vedem despre ce e vorba.

„Narvalul” ajunsese la un grup de coline destul de abrupte și un bloc enorm, desprins probabil dintr-un ghețar, se rostogolise până pe drumul marcat de stâlpi, oprind brusc cursa. Întregul echipaj, prevăzut cu lămpi și tarnăcoape, se și apucase să-l sfărâme, ajutat de vreo douăzeci de eschimoși, veniți în fugă dintr-un sat vecin.

— Dacă blocul s-ar fi prăbușit în momentul în care trecea nava, ne-ar fi făcut terci, spuse Brandok. Ar fi strivit-o ca pe o alună.

— Sunt cazuri foarte rare, pe insulă fiind puține coline, replică Holker. N-am auzit ca vreuna din aceste nave să fi fost strivită.

— Unde ne aflăm acum?

— La două sute de mile de stația lacului.

— Domnilor, mai avem de lucru trei ore, spuse căpitanul, care revenise la bord. Dacă vreți să profitați de acest răgaz pentru a vizita satul eschimoșilor Naz-tho, aflat în apropiere, puteți să o faceți. O vizită la locuitorii de la Pol este întotdeauna interesantă pentru un turist. Vă pun la dispoziție un marinar cu două lămpi.

— Să profităm atunci, spuse Brandok. N-am fost niciodată în regiunile polare.

Propunerea fu imediat acceptată și de ceilalți călători; după câteva minute, grupul părăsea nava, precedat de un marinar care lumina drumul cu două lămpi cu radiu.

Frigul era foarte intens; o ceață grea, foarte deasă, abia străbătută de lumina lămpilor, se lăsase peste câmpiile de gheață și un vânt puternic bătea dinspre Pol.

— Domnule Holker, ați mai fost pe aici? întrebă Brandok.

— De două ori, în drum spre Pol.

— Îi cunoașteți deci pe eschimoși.

— Foarte bine.

— Ce progrese au făcut într-o sută de ani?

— Niciunul. Au rămas exact așa cum îi găsiseră exploratorii din secolul trecut. Sunt incapabili să se civilizeze și vor sfârși prin a dispărea. V-am spus că numărul lor a scăzut catastrofal după nimicirea balenelor, a focilor și a morselor.

— Trăiesc și acum în colibe de gheață? întrebă Toby.

— Da, unchiule. Unica ameliorare pe care am reușit s-o introducem e aceea de a fi suprimat vechea și fâimegoasa lampă cu ulei, înlocuind-o cu lampa cu

radiu, care-i luminează și-i încălzește mai bine... Iată că am ajuns. Vreți să vizităm o colibă? Astupați-vă nările și curaj!

Ajunseseră în satul alcătuit dintr-o jumătate de duzină de locuințe semicirculare, construite din blocuri de gheață suprapuse într-o anumită ordine, având în față un mic tunel care ducea la ușa de intrare. Toate erau luminate în interior, scânteind în ceață ca niște diamante colosale, întrucât gheața era mereu curățată de zăpada care se acumula deasupra ei.

Holker se pregătea să intre într-unul din tunelurile atât de joase și de strâmte, încât nu puteai înainta decât tarându-te, când un eschimos care-i urmăse îl opri, spunând:

— Aga-aga-mantuk.

— Ce înseamnă asta? întrebă Brandok.

— Am înțeles că acesta e un mormânt, în care trage să moară în liniște un membru al tribului, răspunse Holker. Să nu-i tulburăm sfârșitul.

— Cum, înăuntru e cineva pe moarte? exclamă Brandok.

— Da, și singur. Tunelul trebuie să fi fost astupat.

— Îngropat de viu?

— Nu va rezista mult. Dacă boala nu-l ucide repede, va avea grijă foamea să-l trimită în raiul eschimoșilor.

— Fii mai explicit, nepoate, spuse Toby. De ce l-au îngropat de viu?

— Pentru că a fost considerat incurabil. Aici, când un bărbat sau o femeie se îmbolnăvește, se încearcă vindecarea lui prin descântece; ceilalți urlă și aleargă în jurul colibei, iar lângă bolnav este pusă o piatră de două sau trei kilograme, potrivit gravității maladeiei, care e cântărită în fiecare dimineață de cea mai bătrână femeie din trib sau de angekoc, un fel de vrăjitor. Dacă piatra nu scade în greutate, asta înseamnă că bolnavul e pierdut. Îi construiesc la mică distanță o nouă colibă de gheață, aștern pe jos niște piei, pun la îndemână o cană cu apă și o lampă. Bolnavul este dus în mormântul său și se întinde pe pat. Frații, surorile, soțiile, fiii și rudele vin să-i aducă ultimul lor salut, stând doar atât cât e necesar, pentru că dacă moartea l-ar surprinde

atunci pe bolnav, vizitatorii ar fi obligați să-și scoată hainele și să le arunce, pierdere deloc neglijabilă într-un astfel de climat. Tunelul este astupat cu blocuri de gheață și bolnavul e lăsat să se stingă de la sine.

— Și acceptă fără să protesteze?

— Sunt chiar unii care-și roagă rudele să-i ducă în coliba din care nu vor mai ieși. De multe ori, călătorii aflați în drum spre coloniile polare, îngroziți de ceea ce se petrecea în colibele funebre, au forțat intrarea, pentru a-l salva pe muribund și au fost dojeniți astfel: „Cine îmi tulbură agonia? Nu se poate muri în liniște? 11.

— Fac și acum așa? Întrebă Toby.

— După cum vedeți.

— Să fi murit omul din coliba aceea?

— Ar putea fi încă viu; să-l lăsăm în pace, ca să nu ne atragem mânia rudelor lui și să-i respectăm voința.

Trecură la o altă colibă, mai mare și mai bine luminată; după ce străbătură coridorul strâmt, ajunseră în interior. Acolo erau două femei acoperite cu vechi blănuri zdrențuite și o jumătate de duzină de copii pe jumătate goi, căldura fiind sufocantă. Una dintre femei mesteca o pereche de cizme din piele de morsață întărite de ger, pe care încerca să le moaie cu puternicele ei măsele, cealaltă pregătea mâncarea. Un miros dezgustător domnea în mica locuință, în care câteva vulpi și niște pești putrezeau, pentru a face cărnurile mai apetisante după gustul eschimoșilor.

— Mi-e de ajuns, spuse Brandok, care simțea că se sufocă. Acești bravi locuitori de la Pol n-au înaintat cu un pas, timp de un secol.

Aruncară copiilor câteva mâini de biscuiți și ieșiră în grabă la aer, unde marinarul de pe „Narval” îi aștepta, împreună cu ceilalți călători, care se arătau și ei sătui de o astfel de vizită. După un sfert de oră, reintrau în galeria navei, foarte bucuroși că se află la adăpost de frig și de ceață.

Enormul bloc de gheață nu fusese complet sfărâmat, dar mai lipsea puțin. Un cartuș plin cu un exploziv foarte puternic făcu să sară în aer ce mai rămăsese,

așa că, pe la ora opt dimineața, „Narvalul” își reluă cursa, cu mare viteză, câmpia fiind aproape netedă.

În timpul zilei, drumul continuă fără incidente notabile și, pe la cinci, Brandok remarcă un mare fascicul de lumină care străpungea ceața.

— Aceea este stația Nettetelling, spuse Holker. Peste câteva minute, ne vom urca în tramvaiul electric care ne va duce la Polul Nord.

Nu trecuse un sfert de oră când „Narvalul” intră sub un imens acoperiș de peron, luminat de un mare număr de lămpi; înjur se agitau mai multe persoane care puteau fi lesne luate drept animale polare.

În apropiere, se ridica o construcție înaltă de lemn, din care se auzeau zgomote neclare, provenind, parcă, de la niște mașini puternice.

În depărtare, se zărea un lung șir de lămpi care emiteau o lumină puțin diferită de aceea produsă de radiu; era o strălucire ciudată, asemănătoare scânteierii ghețurilor.

— Ce este acolo? întrebă Brandok și Toby.

— Marele tunel care duce la Pol, răspuse Holker. Una dintre cele mai mari minuni ale secolului nostru.

— Ați construit un tunel care duce la Pol! exclamă doctorul.

— Cum să ajungem altfel acolo? Cu nave? Știți că, în vremea voastră, s-a dovedit că nu e cu putință.

Datorăm grandioasa idee a tunelului până la Pol unui inginer american. Tunelul pornește de pe malul nordic al acestui lac, traversează insula Baffin, trece prin strâmtoarea Lancaster, care, cum știți, nu se dezgheață nici vara, apoi prin insulele Lincoln, Ellesmore, Grant și ajunge la Pol, la 88° longitudine.

— Din ce e construit tunelul? întrebă Brandok, cu nemărginită uimire.

— Din materiale găsite la fața locului, care n-au costat nici măcar un dolar, răspuse Holker.

— Din gheață? întrebă Toby.

— Întocmai, un material ieftin, cimentat cu un amestec de sare, pentru a da blocurilor mai multă coeziune. Tunelul are unsprezece picioare lăţime şi opt înălţime, pereţii sunt groşi de doi metri, fiind construiţi din blocuri de gheaţă lungi de două picioare şi late de jumătate de picior. Ca formă, seamănă cu un arc perfect şi e luminat cu lămpi electrice, pentru ca pereţii să nu se topească, aşa cum s-ar fi putut întâmpla cu lămpile cu raiu.

— Cât a durat construcţia? întrebă Toby.

— Nu mai mult de şapte luni, fiind folosiţi doar patru sute de muncitori. Costul nu a depăşit, cred, două sute de mii de dolari.

— Şi nu se topeşte?

— Asta e imposibil, într-o zonă unde, chiar în iunie şi în iulie, termometrul nu arată mai mult de trei sau patru grade sub zero. În cei paisprezece ani de funcţionare, nu s-a prăbuşit nicio arcadă.

— Şi cine ne va duce la Pol?

— Un vagon electric de dimensiuni extraordinare, care alunecă pe şine. Aici, în staţie, sunt maşini şi dinamuri puternice, iar la Pol sunt altele, având aceeaşi forţă.

— Tunelul se sfârşeşte la Pol? se interesează Brandok.

— Nu, domnule. Ruşii şi englezii au construit ulterior un altul, care pleacă de la colonia polară şi ajunge la nord de Spitzberg. Acela se surpă, din când în când, la punctul terminus, unde frigul nu e totdeauna puternic. Dar reparaţiile sunt uşor de efectuat.

— Ce zici, Brandok? îl întrebă Toby.

— Că visez în continuare.

— Să coborâm şi să ne instalăm pe locurile noastre în tramvaiul electric, spuse Holker. Acolo vom cina.

La capătul peronului se ivise un vagon enorm, lung de peste douăzeci de metri şi lat de doi şi jumătate, cu geamuri care păreau să fie foarte groase şi apărat în partea de sus de un fel de colivie de oţel, menită, fără îndoială, să-l

ferească de căderea vreunui bloc care ar fi putut să se desprindă din bolta tunelului. Trei lămpi cu radiu îl luminau, mai bine zis îl inundau cu lumină. Interiorul era împărțit în cinci compartimente: sufrageria, toaleta, dormitorul, sala de jocuri și de lectură, o mică bucătărie. Covoare groase de păslă acopereau podeaua și blănuri erau întinse pe hamacurile care țineau locul paturilor.

— Cât de bine este aici! exclamă Brandok, scoțându-și blana și intrând în sufragerie, unde se aflau călătorii germani și englezi care-i însoțiseră pe „Narval “. Ce căldură dulce! Nu s-ar spune că afară termometrul arăta 22° sub zero.

— Și cât de elegante sunt compartimentele, adăugă Toby, care le străbătuse.

— Când vom ajunge la Pol, domnule Holker? întrebă Brandok.

— Nu mai devreme de ora nouă, mâine dimineață.

— Pe soare?

— Vorbiți de soare în acest anotimp: a apus de douăsprezece zile și la Pol e acum noapte deplină, chiar la amiază.

— Adevărat, uitasem că e toamnă târzie.

— La masă, domnii mei, să-i imităm pe tovarășii noștri de călătorie.

Se așezară la una din cele șase măsuțe din sufragerie și fură serviți cu o cină bogată și succulentă, pregătită de bucătarul tramvaiului polar, alcătuită mai ales din pești preparați în diverse feluri și stropiți cu un delicios vin alb sec din California.

Între timp, vagonul pornise cu o viteză de o sută cincizeci de kilometri pe oră, înaintând în tunelul polar. Construit din blocuri de gheață cimentate cu un amestec de sare, tunelul era într-adevăr minunat. La fiecare cinci sute de pași, o lampă electrică cu o putere de trei-patru sute de candelile îl lumina, făcând să scânteieze pereții, iar la fiecare douăzeci de kilometri era o deschizătura laterală, prin care se zăreau căsuțele de lemn ale supraveghetorilor liniei.

— Splendid! Splendid! repeta Brandok, care se așezase lângă conductor, fumând o havană. Asta e, fără îndoială, cea mai grandioasă idee concepută de oamenii anului 2000.

— Așa cred și eu, domnule Brandok, încuviință Holker, care i se alăturase, în vreme ce Toby juca whist* cu doi englezi.

— Și nu există pericolul ca, mai curând sau mai târziu, să aibă loc o catastrofă? Să presupunem că undeva gheața cedează sau se sfărâmă din cauza presiunii sau o parte din tunel se prăbușește. Cum ar putea să evite dezastrul acest vagon, lansat cu o astfel de viteză?

* Un fel de strămoș al bridge-ului (n.t.).

— În cel mai simplu mod: oprindu-se, răspunse Holker, râzând.

— Brusc nu e posibil; n-ar fi destul timp.

— Dar conductorul l-ar putea opri cu mult înainte, dacă pe linie s-ar ivi o defecțiune care să ducă la un dezastru.

— În ce fel?

— La cinci kilometri în fața noastră, un vehicul-pilot gonește cu o viteză egală cu aceea a vagonului.

Brandok îl privi nedumerit.

— Dragă domnule, continua Holker, constructorii acestei linii au prevăzut că ar fi putut să-i amenințe mari pericole pe călători, tocmai din cauza presiunilor și a instabilității ghețurilor, care se ivesc în multe locuri pe ocean, așa că au încercat să le evite.

— Un lucru care mi se pare dificil.

— Poate pentru oamenii din 1900, nu pentru cei din 2000.

— Ce s-au gândit să facă?

— Să trimită înaintea vagonului un vehicul care joacă rolul de pilot.

— Gol?

— Da, domnule Brandok, și legat de vagon printr-un fir electric. Să presupunem că acel vehicul, ale cărui armături de fire electrice seamănă cu tentaculele de care se slujesc peștii orbi pentru a se mișca în adâncurile întunecate sau în cavernele submarine, se izbește de un obstacol oarecare sau se precipită în vreo spărtură a bancurilor de gheață care susțin tunelul; imediat, izbitura este transmisă, prin intermediul legăturilor electrice, până la conductorul vagonului nostru, care, alarmat de sonerie, se grăbește să oprească. Este deci evitat orice pericol. Sunt avertizați îndată lucrătorii însărcinați să repare tunelul, aceștia se duc la locul unde s-a petrecut prăbușirea sau surparea și înlătură stricăciunea. Puteți să călătoriți liniștit, domnule Brandok, și chiar să dormiți, fără să vă temeți de vreun dezastru.

— E un mijloc ingenios, spuse tânărul, j. — Și mai ales sigur. Să mergem la culcare, domnule Brandok. Timpul va trece mai repede și, când ne vom redeschide ochii, ne vom afla printre anarhiștii din colonia polară.

10

Colonia polară

O zguduitură destul de puternică, urmată de clinchetul prelung al unor clopoței electrice și de zgomotul unor voci agitate îi trezi a doua zi de dimineață pe călători, făcându-i să coboare în grabă din hamacurile lor comode.

După o cursă foarte rapidă, care durase întreaga noapte, vagonul sosise în gara de la Polul Nord și se oprise sub lungul acoperiș de lemn al peronului, închis la capătul dimpotrivă cu gigantice porți cu geamuri și luminat de numeroase lămpi electrice.

Câțiva bărboși, înfășurați în blănuri de urs alb, se strânseseră în jurul tramvaiului, vorbind diferite limbi: spaniola, rusa, engleza, germana și chiar italiana. Aproape toți fumau din enorme pipe de porțelan, aruncând în văzduh adevărați nori de fum.

— Iată-ne la Pol, prieteni, spuse Holker, luând bagajele.

— Și cine sunt oamenii aceștia care ne privesc pieziș? întrebă Toby.

— Anarhiști periculoși, provenind din toate țările lumii și condamnați să-și încheie viața aici.

— Ce trist trebuie să le fie traiul, printre aceste zăpezi și aceste întunecimi!

— Mai puțin decât credeți, unchiule. Fiecare cap de familie are o cabană de lemn, furnizată de guvernul său și bine încălzită cu lămpi cu radiu. Își petrec timpul vânând și pescuind și fac afaceri bune cu blănurile. Din când în când, primesc alimente și tutun. Sunt interzise doar băuturile alcoolice.

— Și nu se răzvrătesc niciodată?

— Guvernele mențin aici două duzini de pompieri, pentru a-i ține în frâu și pompele sunt mereu pline de apă. V-am spus cum trăsnește apa aceea și cum îi înspăimântă pe toți.

— Sunt mulți anarhiști?

— Cam o mie și aproape toți au câte o însoțitoare.

— Și copiii care se nasc?

— Sunt trimiși în Europa și în America să studieze și să fie educați, pentru a deveni cetățeni harnici... Dar să mergem la hotelul „Geniul Polar”; este unicul de aici și ne vom simți bine în el.

Ieșiră de pe peron și se pomeniră în fața mai multor sănii trase de câini eschimoși, conduse de oameni care păreau niște otarii. Se urcară într-una din ele și porniră în goană prin orașul polar. Străzile largi, acoperite de un strat imens de zăpadă, erau luminate de lămpi electrice, întrucât lunga noapte polară începuse de mai multe zile; de o parte și de alta a lor, căsuțele de lemn cu un etaj erau pe jumătate îngropate în zăpadă.

Munți enormi de gheață se înălțau în jurul orașului, răsfrângând în chip minunat lumina lămpilor. Casele păreau încastrate între diamante gigantice. Cu toate că frigul era atât de intens încât până și respirația era dureroasă, mai mulți locuitori se plimbau pe străzi discutând cu însuflețire, ca și cum s-ar fi aflat pe un bulevard parizian sau pe Ringstrasse din Berlin sau din Viena.

Sania, trasă de o duzină de câini cu blana foarte lungă, care păreau înnidiți cu vulpile și cu lupii, străbătu în goană mai multe străzi, ridicând în jurul

călătorilor o pulbere deasă, care condensa aproape imediat, recăzând pe pământ sub forma unor ace subțiri de gheață; se opri în cele din urmă în fața unei clădiri mai mari decât celelalte, dar cu un singur etaj și ea, apărată de o verandă cu câteva intrări, pentru a împiedica pierderea căldurii.

— Hotelul „Geniul Polar”, spuse Holker.

— E ținut și el de un anarhist? întrebă Toby.

— De un teribil nihilist rus, care acum treizeci de ani a lansat trei bombe asupra lui Aleksei al III-lea, împăratul Rusiei.

— Nu ne va arunca în aer, ca să experimenteze vreun nou exploziv? întrebă Brandok.

— Bogdanov a devenit un adevărat mielușel și cred că nu-l mai urăște nici pe împărat, de când acel potentat a renunțat la autocrație.

— S-a schimbat Rusia?

— Astăzi are o Cameră și un Senat, ca și celelalte state.

— Așadar, nu mai sunt oameni deportați în Siberia? întrebă Toby.

— Siberia a devenit un ținut la fel de civilizat ca Statele Unite, Franța, Anglia și nu mai adăpostește niciun deportat.

Intrară în hotelul bine încălzit de lămpile cu radiu și mobilat cu o anumită eleganță, cu scaune capitonate, mese acoperite cu hârtie de mătase și veselă de lux. Înăuntru erau câțiva locuitori ai coloniei. Și chiar câțiva eschimoși, care sorbeau din căni berea dezghețată nu fără efort.

Persoanele acestea nu inspirau deloc siguranță, bărbile neîngrijite dându-le aspectul unor talhari. Îi salutară totuși cu politețe pe nou-veniți, în diferite limbi. Cei trei prieteni se așezară la o masă și comandară supă cu carne sărată, ficat de morsă, narval fript și fructe înghețate, atât de tari, încât aproape că nu izbuteau să muște din ele.

— Chiar și la Pol lumea nu o duce rău, spuse Brandok, bând cu înghițituri mici o cafea fierbinte.

Cine ar fi spus că, după o sută de ani, se va putea lua masa la paralela 90? Domnule Holker. Dumneavoastră care ați mai fost aici, ce lucru surprinzător ați găsit la Pol?

— Nimic altceva decât gheață și un munte foarte înalt, care pare să fie un vulcan stins.

— Pe care se încrucișează toate meridianele globului nostru?

— Și se ascunde una din țâțânile Pământului, glumi Holker.

— Au săpat un tunel și la Polul Sud? Întrebă Toby.

— Nu încă, dar savanții noștri studiază cu asiduitate ce ar trebui să se facă și în acea extremitate a lumii. E o problemă gravă, mai importantă decât un tunel polar, care ne preocupă în mod deosebit.

— Care anume? Întrebară Toby și Brandok.

— Caută mijlocul de echilibrare a planetei, pentru a-i apăra pe urmașii noștri de un teribil cataclism, pe scurt, de un alt potop. O problemă arzătoare, care nu va fi rezolvată în acest secol, dar în secolul următor se va realiza ceva. Înțelegeți că e vorba de salvarea a cinci continente și a sute de milioane de vieți omenești.

— Explică-ne mai pe înțeles, spuse Toby. Ce vor să încerce să facă savanții anului 2000?

— Repet, să salveze lumea.

— Dar cine o amenință?

— Ghețurile de la Polul Sud.

— Cum anume?

— Dezechilibrând globul. S-a constatat că, în ultimul secol, ghețurile au progresat într-un mod înspăimântător, ajungând să aibă incredibila înălțime de treizeci și șapte de kilometri. Întrucât acolo nu sunt ploi și nici nu se petrec topiri notabile, zăpada care cade se transformă în gheață compactă; aceasta exercită o presiune enormă, cu toate pierderile pe care le suportă calota glacială, prin dislocarea acelor mase imense care, desprinzându-se de pe

marginile ei, se pierd în Atlantic și în Pacific. Pe deasupra, apele mărilor înconjurătoare, rămânând sub punctul de îngheț, cum au constatat ultimii noștri navigatori, contribuie la mărirea volumului nemăsuratei mase de gheață rezultată din neconținutele ninsori.

— Acum înțeleg, spuse Toby.

— Așadar, de mii și mii de ani, calota glacială de la Polul Sud, care nu e decât un imens munte de gheață, n-a făcut decât să crească, ocupând astăzi o suprafață de opt milioane de mile pătrate, egală cu aceea a întregii Americi de Nord. Ce va produce această greutate uriașă? O deplasare a planetei asemănătoare celei petrecute în urmă cu douăzeci și cinci de mii de ani, produsă de masa calotei de gheață de la Polul Arctic, care a revărsat asupra globului nostru teribilul potop despre care vorbesc cei din vechime și despre care avem acum dovezi de netăgăduit. O dată cu zdruncinătura antarctică, zonele nordice vor fi fără îndoială scufundate, pentru a le lăsa să se ivească pe cele sudice, aflate acum sub apă.

— Și savanții voștri cred că această catastrofa se va produce?

— Niciunul nu se mai îndoiește. Mișcarea apelor de la Polul Sud este strâns legată de creșterea treptată a calotei de gheață australe și, drept urmare, trei cincimi din apele globului vor fi deplasate din centrul lor de greutate și gata să se îndrepte spre nord. E ușor de înțeles deci cât de precară este situația locuitorilor emisferei nordice, chiar cât de periculoasă. Salvarea noastră constă în coeziunea celor optzeci de milioane de kilometri cubi de gheață care gravitează asupra Polului sudic. Câtă vreme calota de gheață nu se rupe, lucrurile vor rămâne cum sunt acum, cu actuala distribuire a pământurilor și a mărilor; în clipa în care se va disloca, omenirea va fi pierdută. Surparea acelei enorme mase de gheață va avea ca efect transferarea instantanee a forței de gravitație în partea nordică a globului și fragmentele calotei antarctice, împreună cu toate apele reținute acum în jurul ei, se vor revărsa, cu un avânt irezistibil, către Polul Nord, prin Atlantic și Pacific.

— Ce moment va fi acela! spuse Brandok. Din fericire, noi nu vom mai trăi atunci, dacă nu cumva amicul Toby va găsi mijlocul de a ne readormi pentru multe secole.

— O a doua tentativă ne-ar fi fatală, replică doctorul.

— Domnule Holker, reluă Brandok, savanții de azi au calculat, cu aproximație, când ar putea avea loc acea înfricoșătoare catastrofa?

— Nu în mod cert; dar masa calotei glaciale nu se va putea menține ca atare dincolo de o anumită dată. Va putea să se întâmple peste o mie de ani – sau peste zece.

— Dacă e așa, va fi un dezastru înspăimântător, spuse Toby.

— Imaginați-vă, unchiule, imensul abis lăsat de deplasarea unei mase de peste o sută de milioane de metri cubi! Coborând de la Polul Austral, avalanșa va săpa o dâră imensă în oceanele ale căror ape vor fi lansate cu un impuls de neoprit asupra coastelor Americii de Sud, ale Africii și ale Australiei. După ce va fi îngropat acele continent sub mase enorme de gheață, potopul va traversa ecuatorul și se va năpusti asupra Americii de Nord, a Europei și a Asiei, nimicind peste tot viața și opera omului. Acolo unde se înălțau cândva superbe edificii și orașe, unde rodeau câmpurile, va fi pustiirea cea mai lugubră, deșertul cel mai înspăimântător.

— Și savanții voștri cred că vor putea evita o asemenea catastrofa? Întrebă Brandok.

— Studiază acest proiect de foarte mulți ani. Va fi cel mai mare succes al științei anului 2000.

— Ar fi vorba de a ușura Polul Austral de surplusul de greutate, spuse Toby.

— Și de a transporta prisosul la Polul Boreal, adăugă Holker.

— Drace! exclamă Brandok. Demersul acesta mi se pare dificil.

— Alții – și lucrul ar putea fi realizat, cred, mai ușor – propun ca o parte a imensei calote înghețate să fie remorcată până la ecuator și lăsată acolo să se topească.

— De ce fel de mașini ar fi nevoie pentru asta!

— Veți vedea totuși, dacă vom trăi mult, că savanții noștri vor reuși să mențină echilibrul planetei și să salveze omenirea.

— După tot ce am văzut până acum, nu mă îndoiesc nici eu, spuse Toby. Ce progrese a făcut știința în acești o sută de ani! Poți să-ți pierzi capul gândindu-te la asta.

11

Spre Europa

Timp de trei zile, Holker și cei doi prieteni ai săi rămaseră în colonia polară, făcând excursii în împrejurimi cu sania hotelului, vizitând câteva case ale anarhiștilor și câteva colibe eschimose, înfruntând gerul care domnea afară și întunericul profund coborât peste nesfârșitele banchize de gheață ale regiunii polare.

Se încredințară, cu multă bucurie, că acei coloni, atât de periculoși odinioară, deveniseră întrutotul pașnici și blânzi ca niște mielușei. Să fi fost influența frigului sau izolarea săvârșise avea minune, calmând creierii exaltați? Probabil și una și alta.

Evident, nu le ardea să vorbească despre bombe, incendii și masacre, pe un ger de patruzeci de grade sub zero. Preferau să-și fumeze pipa lângă o lampă cu rادیu, mulțumiți de căldura pe care o emana.

Cum se vede, guvernele din Europa și America avuseseră o idee excelentă trimițându-i să trăiască într-o asemenea climă, pentru că... se răciseră.

În dimineața celei de-a patra zile, în vreme ce beau câte o cană de ceai fierbinte, Holker, Brandok și Toby fură în sfârșit anunțați că tramvaiul electric sosise, în timpul nopții, de la Spitzberg și se pregătea să se întoarcă în Europa.

— Să plecăm, prieteni, spuse Holker. Iama, Polul nu e prea plăcut și cred că vă e de ajuns cât am stat printre ghețurile eterne.

— Aș prefera o climă mai puțin aspră, răspunse Brandok. În vinele mele nu curge sângele focos al anarhiștilor.

— Nici în ale mele, întări Toby.

— Când vom ajunge la Spitzberg? întrebă Brandok.

— Peste șaizeci de ore, tunelul european fiind mai lung decât cel american.

— Și unde vom merge după aceea?

— Ne vom imbarca pe nava zburătoare care asigură legătura între insule și Anglia. Vreau să vă arăt o altă minune.

— Care?

— Grandioasele mori ale Golfstreamului.

— Ce-or mai fi și astea?

— Mori, cum v-am spus.

— Pentru măcinatul grânelor?

— O, nu!... Apoi vom vizita unul dintre orașele submarine englezești, unde sunt exilați cei mai periculoși bandiți din Regatul Unit. Iată sania; să mergem, prieteni.

Achitară nota, își luară bagajele și se urcară în sania hotelului, trasă de șase câini viguroși de Terra Nova, mai robuști și mai docili decât cei eschimoși.

După un sfert de oră, se opreau sub acoperișul stației europene, aflată la celălalt capăt al orașului.

Un vagon, asemănător celui de pe linia americană, îi aștepta pe călători. Era și el împărțit în compartimente și garnisit cu lux și eleganță.

Urcară în el și, după câteva minute, tramvaiul, precedat de vehiculul-pilot, care plecase de cinci minute, intra în tunelul european, construit pe statelor națiunilor nordice ale continentului: Rusia, Suedia, Norvegia și Anglia.

În ceea ce privește forma și dimensiunile, tunelul nu era diferit de cel american. Era doar ceva mai puțin luminat, statele nordice nedisponând de o putere electrică egală celei nord-americane, lipsindu-le o cascadă Niagara.

După cincizeci de ore, cei trei călători, care văzuseră cum tenebrele se risipesc treptat, cu fiecare milă cu care se îndepărtau de Pol, ajungeau cu bine pe coasta nordică a celei mai mari insule din arhipelagul Spitzberg.

Merseseră mult timp de-a lungul țărmului nordic al Groenlandei, apoi traversaseră o parte a oceanului acoperită de imense bancuri de gheață,

oprindu-se în stația rusească. Tunelul se terminase acolo, dar linia continua până în portul Recherche*.

Foarte surprinși, Toby și Brandok văzură cum pe țărmurile înzăpezite ale micului golf, frecventate rareori, cu o sută de ani în urmă, de vânătorii de balene și de foci, se înalță clădiri impunătoare, care erau hoteluri menite să-i găzduiască, în timpul verii, pe bogătașii europeni. Acum, frigul îi gonise pe hotelieri și oaspeți. Se aflau acolo doar două-trei duzini de pescuitori de cod și câțiva gardieni care păzeau hotelurile.

Holker se interesă dacă nava zburătoare engleză sosise și primi un răspuns negativ. Cu douăzeci și patru de ore în urmă, un violent ciclon se dezlănțuise în Atlanticul de Nord, silind, probabil, nava aeriană să se adăpostească în vreun port norvegian. Era de așteptat să nu poată ajunge nici în ziua următoare, cerul fiind destul de înnegurat și vântul foarte puternic.

— Acum nu ne mai grăbim, spuse Brandok. Aici e mai puțin frig decât la Pol.

— Problema este că niciun hotel nu e deschis în acest anotimp, replică Holker. Vom fi nevoiți să rămânem în sălile de așteptare ale stației sau să cerem găzduire unei familii de pescari.

* În 1838 și 1839, o expediție științifică franceză, îmbarcată pe nava „Recherche”, a cercetat zona septentrională a arhipelagului (n.t.).

— Nu ne deranjează, declară Toby.

Nu le fu greu să se înțeleagă cu o familie, plătind o chirie modestă. Proprietarii fiind norvegieni, căsuța era foarte curată, bine încălzită și chiar bine aprovizionată cu alimente.

— Ne vom simți bine și aici, spuse Brandok.

— Și vom avea carne la toate mesele, ceea ce nu se întâmplă astăzi pretutindeni pe continente, observă Holker.

— Carne de urs? întrebă Toby.

— Urșii au dispărut de peste cincizeci de ani, răspunse Holker. Chiar și în regiunile polare, vânatul a devenit rar. Aici sunt crescuți totuși mulți reni, care sunt exportați în Rusia și în Norvegia. Iernile sunt lungi și ninsorile dese, dar

aceste animale găsesc cu ce să se hrănească, dezgropând lichenii de sub gheață.

— Vara, insula e populată? Întrebă Toby.

— E o stațiune de rangul întâi, unchiule. Nu se află niciodată mai puțin de cinci sau șase mii de persoane.

— În vremea noastră, munții erau de ajuns.

— Acum sunt buni doar pentru burghezii de rând.

— Linia polară face afaceri bune, în acel anotimp?

— Călătorii aleargă cu miile spre Pol.

— Și pescarii ce fac aici?

— Așteaptă trecerea marilor bancuri de cod. Știți că acei pești excelenți nu se mai găsesc pe coastele Terra Novei?

— Au simțit și ei nevoia unei înnoiri?

— Așa se pare. De peste șaiszeci de ani, nu se mai arată pe coastele canadiene. Acum frecventează aceste țărmuri, unde se lasă prinși în număr foarte mare.

— Sunt pescuiți cu undițele?

— Acela e un mijloc învechit. Astăzi nave gigantice, prevăzute cu motoare de o putere extraordinară, vin aici și aruncă plase lungi de cinci sau șase mile, remorcate apoi rapid până pe uscat. Sezonul pescuitului care dura patru luni în vremea voastră, se termină în câteva zile.

— Totul grație electricității! exclamă Brandok. Câte schimbări în acești o sută de ani! Totul se face în stil mare!

— Dacă nu s-ar face astfel, cum ar putea să se hrănească omenirea? Pescuitul s-a împătrit ca volum și trebuie să-i mulțumim Providenței că a populat în asemenea măsură oceanele.

Se așezară la masa pusă de soția și de fiicele pescarului. În fața lor ieșeau aburi dintr-o enormă friptură de ren, pe care o declarară delicioasă.

Devorară apoi o supă de pește, goliră câteva cești cu lapte de ren și, vântul liniștindu-se puțin, făcură o plimbare prin împrejurimile micului golf, cu speranța că vor vedea sosind nava aeriană care trebuia să-i ducă în Europa.

Abia în primele ore ale zilei următoare, gazda lor îi înștiință că nava se ivise la orizont. Sorbiră o ceașcă de ceai și, îmbrăcându-și marile șube din blană de urs, se precipitară spre golf, pentru a se bucura de spectacolul sosirii.

Nava zburătoare era acum vizibilă și brăzda spațiul cu măreție, la o sută cincizeci de metri deasupra bancurilor de gheață de pe ocean. Semăna cu omnibuzele zburătoare pe care Brandok și Toby le văzuseră la New York, fiind totuși mai mare, având o platformă mai întinsă, zece aripi și patru elice monstruoase, precum și cârme duble. În partea superioară avea o galerie cu geamuri, rezervată pasagerilor, iar deasupra ei un catarg cu o antenă, probabil un aparat electric pentru transmiterea telegramelor aeriene.

Înaintând cu mare iuțeală, nava ajunsese foarte curând deasupra golfului. Cu tot vântul puternic, descrisese o curbă destul de alungită și se așeză ușor într-o incintă construită pe o colină aflată la câteva sute de metri de stațiunea de vară.

— Să mergem acolo fără întârziere, spuse Holker, care-i urmasa pe cei doi prieteni, împreună cu pescarul care ducea valizele. „Centaurul” nu stă aici mai mult de un sfert de oră, timp abia suficient pentru a preda poșta și a descărca alimentele și tutunul pentru pescari și pentru gardieni.

Urcară pe colină, intrară în incintă și se îmbarcară, după ce-și cumpărară bilete.

La bordul navei aeriene nu se aflau decât șapte oameni: comandantul, doi mecanici, doi timonieri, un steward și un medic.

Interiorul galeriei era împărțit în patru compartimente. Unul rezervat mașinilor și echipajului; un dormitor subîmpărțit în mici cabine din tablă ușoară de aluminiu sau dintr-un metal asemănător; sufrageria; biblioteca și sala pentru conversații, cu o orgă electrică menită să-i desfete pe călători.

— Superb! exclamase Brandok, privind mobilele de preț care împodobeau încăperile. Minunat!

— Și ceea ce contează, mult mai sigur decât navele care brăzdează oceanele, spuse Holker.

— Când vom fi la Londra? întrebă Toby.

— Nu mai devreme de patruzeci și șase de ore, răspunse comandantul navei. Trebuie să ajungem, mai întâi, pe coastele Irlandei, pentru a depune în orașul submarin un ocnaș periculos, care ne-a fost încredințat de autoritățile norvegiene din Bergen și care este supus englez.

— Iată o bună ocazie pentru a vizita acel oraș și chiar uriașele mori ale Golfstreamului, spuse Holker. Nu credeam că voi fi atât de norocos.

— Nu mai aveți nimic de imbarcat? întrebă căpitanul.

— Nimic altceva, domnule, răspunse Brandok.

— Atunci să pornim imediat: e gata să se dezlănțuie un nou ciclon și nu-mi place să mă opresc aici sau să mă adăpostesc din nou în fiordurile Norvegiei. Din pricina uraganelor, sunt în întârziere cu două zile.

La comanda lui, cele două mașini puternice fuseseră puse în mișcare și „Centaurul” se înălțase la două sute de metri, salutându-i pe cei de la stație cu șuierături pătrunzătoare. Se roti de două ori deasupra golfului, apoi porni spre sud-vest, cu o viteză fantastică.

În fața golfului se întindea o imensă banchiză, brăzdată de canale mai mult sau mai puțin largi, din care emana o lumină intensă, aproape orbitoare, datorată refracției acelei mase transparente. În depărtare apărea însă albastrul închis al mării, indicând apele libere ale Atlanticului.

Bine înfășurați în șubele lor de blană, Brandok, Toby și Holker se instalaseră în afara galeriei, pe micile banchete de la proră, pentru a se bucura cât mai mult de spectacol.

Cu tot volumul ei, nava zburătoare se comporta minunat, întrecându-se cu pescărușii cei sprinteni și cu marii albatroși, care o urmau și o precedau. Se menținea pe o linie riguros dreaptă, orientată după busolă, fără să coboare

nici măcar un metru. Nu era un balon, ci o adevărată navă, care se supunea mișcărilor celor două cârme care funcționau asemenea cozilor unor zburătoare.

— O invenție uluitoare, repeta Brandok, care inspira până în adâncul plămânilor aerul înghețat, dar dătător de viață, al oceanului. Cine ar fi crezut că omul va reuși să împartă cu păsările stăpânirea spațiului? Ce sunt faimoșii condori, față de aceste nave zburătoare?

— Întrec ele păsările în iuțeală? întrebă Toby.

— Le lasă în urmă fără efort, răspunse Holker.

— Chiar și fregatele?

— Acestea sunt singurele zburătoare care le întrec, putând să atingă o sută șaizeci de kilometri pe oră.

— Și albatroșii? întrebă Brandok.

— Cu toate că au o întindere a aripilor de la patru metri la patru metri și jumătate, nu pot ține piept fregatelor.

— Așadar aceste nave zboară cu...

— O sută cincizeci de kilometri pe oră.

— Și când mă gândesc că, în vremea noastră, ne mândream cu torpiloarele care izbuteau să parcurgă douăzeci și patru sau douăzeci și cinci de mile pe oră! exclamă Toby. Ce progrese! Ce progrese!

— Spuneți-mi, domnule Holker, ce viteză ating navele moderne? întrebă Brandok.

— Cincizeci și chiar șaizeci de mile.

— Ce fel de mașini au?

— Acționate de energie electrică.

— Și forma lor este aceea de odinioară?

— Judecați dumneavoastră. Iată acolo, jos, o navă care vine, poate, din insula Urșilor. Vi se pare că seamănă cu cele care străbăteau oceanele din vremea voastră?

Brandok și Toby se ridicaseră iute în picioare, privind în direcția indicată de prietenul lor, și văzură conturându-se la orizont un fel de fus foarte lung, care gonia pe valuri cu foarte mare viteză, fără vreo urmă de fum.

— Nava aceea e „Tangarov“, spuse căpitanul. Vine din Marea Albă și se duce în Islanda. O navă frumoasă, v-o spune eu, care lunecă asemenea unui rechin. Prova ei nu se teme de ghețuri.

— Într-adevăr, nu seamănă cu navele care brăzdau mările în vremea noastră, spuse Brandok, când căpitanul se îndepărtase. Le-au modificat într-atât constructorii anului 2000?

— În mare măsură, pentru a obține o iuțeală superioară, un ruliu și un tangaj mai mici, răspunse Holker. Au dat corpului navei o formă de țigară foarte ascuțită la proră, iar coverta a dispărut aproape, rămânând doar un turn pentru timonieri. Cum vedeți, navele moderne sunt mai toate cu corpul pe jumătate sub apă și fără deschizături în partea superioară, astfel încât, pe furtună, valurile să le măture fără să producă vreun neajuns.

— Știți ce-mi amintește forma acestor nave moderne? Submarinele care începuseră să fie folosite în vremea noastră.

— Adevărat, confirmă Toby. Și cum sunt propulsate? Tot cu elice?

— Da. Și cu roți. Sub carenă, în cavități speciale, se află opt, zece, până la douăsprezece roți, care sprijină uneori temeinic elicele de la pupă, spuse Holker. Cu acest sistem dublu, care amintește puțin de vechile vapoare prevăzute cu roți, inginerii navali au putut să asigure navelor noastre viteze de cincizeci până la șaiszeci de mile pe oră.

— Și spuneai că nu cunosc ruliul și tangajul?

— Răul de mare este astăzi aproape necunoscut pe navele moderne și cele mai formidabile valuri nu izbutesc nici măcar să le clintească.

— De ce? Întrebă Toby.

— Pentru că flancurile lor sunt unse cu o substanță grasă care, întinzându-se încet pe apă, produce același efect ca uleiul folosit de vânătorii de balene pe timp de furtună.

— Ce n-au inventat acești oameni din anul 2000! exclamă Brandok.

— Într-adevăr, lucruri multe și foarte utile, replică Holker, surâzând.

— Dar corăbii mai există? întrebă Toby.

— De șaptezeci de ani nu se mai vede niciuna. Priviți ce navă frumoasă și spuneți-mi dacă nu prețuiește mult mai mult decât cele care navigau acum o sută de ani.

12

Nave zburătoare și maritime în clipa aceea, „Tangarov” se încrucișa cu nava zburătoare, pe la babord. Era un fus enorm de oțel, lung de peste o sută cincizeci de metri, cu prora foarte ascuțită, și larg, în centrul său, de vreo cincisprezece metri.

În locul covertei, era acoperit cu un mare număr de ferestre, prevăzute cu geamuri care trebuiau să fie foarte groase. În centru se afla un turn de metal înalt de patru metri, pe a cărui platformă stăteau, lângă cârmă, doi timonieri. La pupă se ridica un catarg pentru telegrafia aeriană.

Înainta rapid, aproape fără zgomot, lăsând în urmă o dâră foarte albă, care părea uleioasă. Părea, mai curând decât o navă, o balenă lansată cu toată viteza.

În momentul în care trecea pe sub „Centaur11, aparatul electric al acestuia făcu să se audă un clinchet prelung și înregistrară o depeșă transmisă de timonierii de pe „Tangarov11. Era un cordial „drum bun” adresat călătorilor din văzduh, împreună cu știrea că ghețurile întrerupseseră navigația pe Marea Albă.

— Frumoasă! Splendidă! exclamă Brandok, care urmărea cu privirea nava cea iute. Când va ajunge în Islanda?

— Mâine seară, răspunse Holker.

— În pofida ghețurilor?

I — Navelor noastre nu le pasă de ghețuri. Le asaltează cu lovituri de pinten și le stârâcă, oricât de groase ar fi. Sunt adevărați berbeci de război, cu o putere nemaipomenită.

— Nepoate, ce s-a întâmplat cu submarinele despre care se vorbea atât de mult în vremea noastră?

— După ce războaiele au devenit imposibile, au dispărut în mare măsură. Mai sunt câteva, folosite pentru explorări submarine și pentru recuperarea bogățiilor pierdute în naufragii.

— Ce se întâmplă cu Canalul Panama? Întrebă Brandok.

— A fost isprăvit acum optzeci și cinci de ani.

— Așadar, acea mare întreprindere a fost dusă la bun sfârșit*.

— De compatrioții noștri... au fost realizate și altele de acest fel, pentru a scurta călătoriile navelor: a fost tăiat istmul Corint, care unea Peloponezul cu Grecia, ca și cel din Malacca, iar acum se săvârșește o altă importantă lucrare.

— Care anume?

* În 1903, când a fost scris romanul, lucrările de construcție a canalului erau întrerupte, fiind încheiate în 1914, deci la o dată apropiată de aceea prevăzută de autor (n.t.).

— Imensul deșert al Saharei e pe cale să devină o mare accesibilă celor mai mari nave. Se lucrează la asta de cinci ani și peste cinci sau șase luni opera va fi încheiată.

— Ce vă mai rămâne de făcut? Întrebă Brandok.

— Așa cum v-am spus, să menținem Pământul în echilibru și să sperăm că savanții noștri vor izbuti... Clopotul ne cheamă la masă; aerul marin mi-a făcut o foame de lup. Imitați-mă, prieteni, și vă veți simți mai bine după aceea.

În vreme ce intrau în sufragerie, nava zburătoare își continua cursa către sud-vest, devorând spațiul cu o viteză de o sută douăzeci de kilometri pe oră.

Oceanul era acoperit de vaste bancuri de gheață și chiar de enorme aisberguri, care proiectau reflexii orbitoare. Ici și colo se iveau canale în care se mai zărea câte o rarisimă focă, una dintre puținele scăpate de măcelurile vânătorilor norvegieni și ruși.

Cei trei prieteni ajunseseră la sfârșitul mesei, simplă, dar destul de abundentă, când auziră clinchetul aparatului electric. Și, curând, văzură cum apare comandantul, cu o înfățișare preocupată.

— Ați primit o depeșă îngrijorătoare? se interesă Holker.

— Mi-au telegrafăat de la stația scoțiană de la capul York că o furtună teribilă bântuie de două zile în jurul insulelor britanice. Anul acesta iarna se anunță a fi foarte aspră.

— Veți fi constrâns să vă adăpostiți din nou pe coastele norvegiene?

— Nu vreau să întârzii și mai mult: voi înfrunta ciclonul.

— Dar nava dumneavoastră va rezista? întrebă Brandok.

— Nu vă faceți griji, domnilor. „Centaurul11 e construit din oțel de prima calitate.

Nu se scurseră trei ore, când furtuna anunțată de stația scoțiană se făcu simțită și în zonele străbătute de nava zburătoare. Cerul se întunecase și vânturi puternice, adevărate rafale marine, băteau dinspre miazăzi, punând stavilă aripilor și elicelor „Centaurului”.

Oceanul se spărgea în valuri tot mai înalte, care sfărâmau cu mii de zgomote bancurile de gheață coborâte dinspre insula Jan Mayen. Comandantul ordonase mecanicilor să mărească viteza, sperând să evite asalturile iminente ale ciclonului, iar timonierilor să dirijeze nava spre vest, pentru a nu ajunge în centrul furtunii. „Centaurul” era supus totuși unor asalturi neprevăzute și era uneori incapabil să reziste rafalelor. De mai multe ori fusese tarât pe o oarecare distanță spre nord, cu toată împotrivirea aripilor și a imenselor elice.

— Vom cădea în mare? întrebă Brandok, care privea pe ferestrele compartimentului de la proră.

— Chiar dacă s-ar întâmpla asta, am avea puțin de suferit, răspunse Holker.

— Nu ne-am scufunda?

— Nicidecum, dragă domnule. Inginerii noștri s-au gândit și la astfel de neplăceri și au găsit remediu.

— În ce fel?

— N-ai observat că partea inferioară a platformei e aproape sferică, aidoma celei a șalupelor și a navelor, având chiar o chilă? În interiorul ei sunt chesoane cu aer, care n-ar lăsa „Centaurul11 să se scufunde.

— Așa încât aceste nave zburătoare pot să se transforme, la nevoie, în șalupe! exclamă Toby, uluit.

— Care navighează perfect, unchiule, pentru că pupa ascunde, într-o cavitate, o elice de metal, acționată de aceeași mașină care pune în mișcare aripile. Cum vedeți, nu ne amenință niciun pericol, și chiar căzând, vom putea ajunge în Anglia.

— Poți să înnebunești, spuse Brandok. Oamenii de azi s-au gândit la toate și au perfecționat totul.

Furtuna creștea însă, cu fiecare milă străbătută de „Centaur11. Vântul se întetise, fiind acompaniat zgomotos de urlete, şuierături și vuiete, suflând când de la sud la nord, când de la est spre vest, ca și cum Eol și-ar fi pierdut mințile de tot.

De la înălțime, spectacolul pe care-l oferea oceanul era înspăimântător și admirabil totodată. Munți de apă, negri ca cerneala și cu crestele foarte albe și aproape fosforescente, se prăbușeau în toate direcțiile, ricoșând la mare înălțime. Se formau prăpăstii adânci, astupate imediat și apoi redeschise, din care se auzeau vuiete formidabile, produse de revărsarea tumultuoasă a apelor.

Întreaga zi, „Centaurul14 luptă cu vigoare, când înălțându-se, când coborând, abătut adeseori din drum și la căderea serii se pomeni împresurat de o ceață atât de deasă, încât lămpile cu rază nu izbuteau s-o străpungă.

— Iată un alt pericol, poate mai mare, spuse Brandok.

— De ce? Întrebă Holker.

— Dacă „Centaurul” s-ar întâlni cu o altă navă aeriană, mergând în sens invers, cine ar reuși să se salveze dintr-o ciocnire între două aparate care înaintează cu o viteză de o sută douăzeci până la o sută cincizeci de kilometri pe oră?

— Nu vă temeți, replică Holker. Asta se poate întâmpla într-un oraș unde mașinile zburătoare sunt foarte numeroase și se înalță de pretutindeni, dar nu deasupra mării.

— De ce nu?

— Fiecare navă zburătoare este prevăzută cu un eofon.

— Ce naiba mai este eofonul ăsta?

— Un aparat simplu, dar foarte prețios, alcătuit din două pâlnii receptoare ale sunetului, separate de o diafragmă centrală. Aceste două pâlnii sunt aplicate pe urechile timonierului și, când sunt orientate în direcția undelor sonore emise de un corp oarecare, produc un zgomot de aceeași intensitate și sunt atât de sensibile, încât înregistrează vibrațiile cele mai slabe. Să presupunem că o navă zburătoare se apropie de noi. Zgomotul pe care-l produce deplasând masa de aer și vibrațiile aripilor se transmit imediat pâlniilor timonierului nostru. Ce face el atunci? Lansează o telegramă care este transmisă pe navă de aparatul electric. Ambele nave se opresc, își schimbă ruta și orice pericol de ciocnire este înlăturat. Ce mai spuneți acum, domnule Brandok?

Tânărul dădu din cap, fără să răspundă.

Întreaga noapte, uraganul nu se potoli o clipă. Vântul își schimbase direcția spre est, abătând „Centaurul” destul de departe de ruta lui, până în mijlocul Oceanului Atlantic.

La amiază, când, profitând de o rază de soare, făcu punctul, căpitanul constată că trecuse de Scoția cu câteva sute de mile.

— Deocamdată, trebuie să renunțăm la speranța de a debarca în Anglia, îi spuse el lui Brandok. Vântul ne poartă ca și cum „Centaurul11 ar fi devenit un velier și n-ar fi prudent să încercăm să-i rezistăm.

— Și unde vom ajunge?

— Vă sperie o cursă în mijlocul Atlanticului?

— Nu, dacă vântul nu ne va face să ne întoarcem în America. Dorim să vizităm marile capitale ale statelor europene, înainte de a reveni la New York.

— Când ciclonul se va liniști, ne vom relua cursa către Anglia. La Liverpool veți lua trenul sau nava aeriană care merge la Londra. Veți întârzia doar câteva zile. Vântul ăsta blestemat va trebui să se schimbe.

Căpitanul se înșela. Uraganul bântui cu extremă furie încă două zile, punând de câteva ori în primejdie „Centaurul11, ale cărui aripi se dislocau puțin câte puțin.

În dimineața celei de-a treia zile, când vântul începu în fine să scadă în intensitate, căpitanul le ceru pasagerilor să se refugieze în galerie, pentru a nu fi luați de valuri.

— Coborâm pe mare? întrebă Holker.

— Da, domnule, răspunse comandantul. „Centaurul11 se menține în văzduh cu mari eforturi și, decât să cădem pe neașteptate, prefer să cobor.

— Oceanul e agitat, observă Brandok.

— Armătura galeriei poate rezista oricărei încercări, iar geamurile au o grosime de cinci centimetri. Valurile nu vor izbuti niciodată să le spargă. Să devenim marinari, după ce am fost zburători. Noi nu mai suferim de rău de mare.

Intrară în galerie împreună cu echipajul și cu comandantul, cele două cârme putând fi mânuite și dinăuntru, iar „Centaurul11 coborî pe valuri. Brandok, Toby și chiar Holker se temură o clipă că vor sfârși pe fundul Atlanticului.

Îndată ce se așeză pe apă, nava zburătoare fu supusă unor zguduiri și balansuri atât de teribile, încât era de temut că se va răsturna, fără să se mai

poată redresa. Îndată ce elicele de oțel ieșiră din cavitățile lor și se puseră în mișcare, „Centaurul” își recăpătă stabilitatea și pomi ca o navă oarecare, urcând și coborând o dată cu valurile. Chesoanele cu aer care îi umpleau carena îl țineau de minune la suprafața apei, mai bine decât un butoi gol. Dar ce zguduituri, din când în când! Și ce asalturi trebuia să suporte galeria! Talazurile se aruncau asupra ei cu o furie de necrezut, făcând să se cutremure armăturile.

Ce nenorocire dacă geamurile ar fi cedat! Niciuna dintre persoanele închise înăuntru n-ar mai fi rămas în viață.

— Ei, drăcia dracului! exclamă Brandok, care se ținea strâns de un stâlp de susținere a galeriei, pentru a putea să reziste zguduiturilor. Iată o emoție care-ți face pielea de găină. Domnule Holker, nu ne vom încheia cumva călătoria cu o rostogolire în abisurile Atlanticului?

— Nu vă fie teamă; aceste nave sunt minunat construite și pot să reziste, chiar pe mare, celor mai puternice valuri. Nu vedeți ce liniștiți sunt mecanicii și timonierii? De aici puteți înțelege că se simt în deplină siguranță.

— Și unde ne aflăm? întrebă Toby.

— La nu mai puțin de patru sau cinci sute de mile de coastele Spaniei, îi răspunse căpitanul, care-l auzise.

— Ați spus ale Spaniei? Voi ați să spuneți ale Angliei!

— Nu, domnule. După ce ne-am îndepărtat de coastele engleze, vântul ne-a purtat spre sud, în direcția insulelor Canare.

— Ne vom întoarce astfel în Europa? întrebă Brandok.

— Sărmanul meu „Centaur” nu mai poate să-și reia zborul. Priviți cum valurile îi sfărâmă aripile și elicele. Dar nu vă îngrijorați; mergem cu o viteză de patruzeci de mile pe oră, pentru că mașinile funcționează. Peste cel mult două zile vom ajunge la Lisabona sau la Cadix și în acele porturi veți găsi nave maritime și aeriene pentru Anglia, câte veți dori.

— Deci vom fi nevoiți să trecem prin Golfstream, pentru a ne întoarce în Europa?

— Desigur, răspunse căpitanul.

— Și vom avea prilejul de a vedea acele faimoase mori?

— Chiar încerc să mă îndrept spre numărul șapte, pentru a mă debarasa de ocașul închis în ultima cabină, pe care nu l-ați văzut încă. Insula aceea se află la douăzeci și cinci de mile de orașul submarin portughez Escarios; aş putea deci să evit un drum inutil până acolo.

— Nu, domnule căpitan, spuse Holker. Prietenii mei nu au văzut încă unul dintre acele refugii ale celor mai mari ticăloși ai lumii. Suntem gata să plătim biletul dublu și să vă facem un cadou important, dacă ne veți duce la Escarios.

— Fie, răspunse comandantul, după o scurtă ezitare. Poate voi găsi acolo niște mecanici care să-mi repare aripile și elicele „Centaurului”⁴¹.

13

Morile Golfstreamului

După optsprezece ore, „Centaurul”¹¹, care continuase să navigheze, intra în curentul Golfstreamului, la o sută douăzeci de mile spre nord de insula Madeira și, lucrul cel mai important, ajungea acolo pe un timp splendid, ciclonul îndepărtându-se cu o zi mai devreme.

Se știe că Golfstreamul e un fluviu gigantic care curge prin Atlantic, fără să-și amestece apele cu cele ale oceanului, care îl împresoară din toate părțile. În nicio altă zonă a globului nostru nu există un curent atât de minunat. El are un curs mai rapid decât cel al Amazoanelor și mai impetuos decât cel al fluviului Mississippi și debitul acestor două fluvii, considerate a fi cele mai mari de pe Pământ, nu reprezintă nici măcar a mia parte din volumul apelor pe care acest curent le transportă zilnic.

Acest fluviul al mării – cum pe drept cuvânt îl numesc navigatorii – își are originea în imensa aglomerare de stânci și de recifuri care alcătuiesc arhipelagul Bahamas, din Marea Antilelor, străbate tot golful Mexicului, traversează Atlanticul, urcă mai întâi spre nord, cotește apoi spre est și atinge coastele Europei, păstrându-și neatins apele calde pe care le poartă cu sine pe un traseu de mii și mii de leghe.

— Acum veți vedea altă invenție minunată a savanților noștri, spuse Holker, când „Centaurul”⁴¹ se pomeni în apele Golfstreamului. Veți vedea ce folos au știut să tragă oamenii anului 2000 din acest mare curent care, în vremea dumneavoastră, n-a fost luat în seamă. Pare imposibil ca savanții de atunci să nu fi fost preocupați de forța uriașă conținută de aceste ape.

— Ce-ați făcut cu acest fluviu al mării? Întrebă Toby. Tu mi-ai vorbit de nu știu ce mori.

— E adevărat, unchiule.

— La ce pot servi?

— Cum știți, unchiule, toate mașinile noastre funcționează cu electricitate; avem deci nevoie de o putere enormă pentru giganticele noastre dinamuri. America de Nord avea faimoasele ei cascade; cea de Sud, numeroasele ei fluvii. În Europa, erau puține cursuri de apă, cu cascade sărace, absolut insuficiente. Ce s-au gândit, atunci, savanții ei? Au recurs la Oceanul Atlantic și și-au ațintit privirile asupra Golfstreamului. Și, într-adevăr, ce forțe imense se puteau obține din acel fluviu al mării! Au construit enorme insule plutitoare, din tablă de oțel, prevăzute cu roți colosale, asemănătoare celor ale vechilor dumneavoastră mori, și le-au remorcat până în Golfstream, ancorându-le temeinic. Astăzi sunt peste două sute, instalate lângă coastele europene și cam tot atâtea în Golful Mexicului, menite să furnizeze, aproape fără nicio cheltuială, energia necesară întreprinderilor din America Centrală și chiar celor de pe coastele nordice ale Guyanei, Venezuelei, Columbiei și Braziliei.

— Și cum este transmisă această energie? Prin fire aeriene?

— Nu, unchiule, prin cabluri submarine, asemănătoare celor pe care le foloseați în vechime pentru telegrafia transatlantică.

— Ce viteză are curentul Golfstreamului? Întrebă Brandok.

— Între cinci și opt kilometri pe oră, răspunse Holker.

— Și pot să reziste acele insule uraganelor?

— Sunt solid ancorate și chiar dacă lanțurile s-ar rupe, oamenii puși să supravegheze morile n-ar fi expuși nici unui pericol, acele insule, sau mai curând acele mari corpuri plutitoare, fiind insubmersibile.

— Și ce forță poate furniza fiecare dintre ele?

— Un milion de cai-putere.

— Ce n-au folosit oamenii aceștia! exclamă Toby. Până și curentul Golfstreamului, pe care noi îl consideram capabil doar să răspândească o căldură binefăcătoare pe plajele Irlandei și ale Scoției. Ce oameni! Ce oameni!

— Domnule Holker, interveni Brandok, în acești o sută de ani a suferit curentul Golfstreamului vreo deviație?

— De ce îmi puneți această întrebare?

— Pentru că în vremea noastră exista temerea că deschiderea canalului Panama ar fi trebuit să producă o deplasare a curentului, datorată presiunii apelor Pacificului.

— Nicio deplasare, domnul meu. Cine ar putea să facă să devieze un astfel de fluviu, cu o lățime de paisprezece până la patruzeci de metri și o adâncime de șapte sute de metri?

— Așadar, coastele britanice continuă să resimtă efectele binefăcătoare ale căldurii curentului?

— Dacă n-ar fi așa, Irlanda, Scoția și chiar Anglia s-ar fi transformat în ținuturi cvasipolare, fiind situate la altitudinea Siberiei.

În clipa aceea, se auzi un strigăt de afară:

— Insula numărul șapte!

— Lată moara cea mare, care aparține Angliei, spuse Holker.

Ieșiră în grabă din galerie, lucru pe care puteau să-l facă fără să se expună vreunei primejdii, valurile fiind foarte liniștite. La trei sau patru mile spre nord, se vedea o antenă înaltă, ridicându-se deasupra unui turn scund și masiv, colorat în roșu.

— Antena pentru telegrafia aeriană, spuse Holker.

— Toate morile sunt prevăzute cu astfel de antene? întrebă Brandok.

— Da, ca un mijloc de precauție. Dacă o furtună rupe lanțurile ancorei și deplasează insula plutitoare, stația cea mai apropiată este înștiințată printr-o depeșă și cele mai puternice remorchere disponibile se precipită pentru a o readuce la locul său.

„Centaurul”, care înainta foarte repede, ajutat și de curentul favorabil al Golfstreamului, care în zona aceea curgea cu trei mile și jumătate pe oră, ajunse lângă moara numărul șapte. Așa cum spusese Holker, era o enormă platformă plutitoare circulară, din tablă de oțel, cu o circumferință de patru sute de metri, având în centru patru roți imense, pe care curentul le făcea să se învârtă cu mare viteză. Între roți se aflau patru clădiri, construite tot din fier, cu un singur etaj, prevăzute cu paratrăsnete; una era magazia de alimente, celelalte – locuințele paznicilor. Patru rampe dădeau spre mare, fiecare având un troliu care susținea o șalupă.

Văzând că se apropie nava zburătoare mutilată, cei doisprezece paznici se grăbiră să întrebe, plini de bunăvoință, dacă este nevoie de ajutor. Primind un răspuns negativ, îi invită pe călători să urce pe insulă, pentru a vizita locuințele și mașinăria care transmitea în Anglia forța produsă de giganticele roți.

Minuscula insulă era foarte curată. Aleile erau mărginite de lăzi de fier pline cu pământ, în care creșteau verze, dovleci, morcovi și alte vegetale comestibile, sau se uscau, agățați de funii, mari pești pescuiți în curent.

— Cum vă simțiți aici? îl întrebă Brandok pe unul dintre paznicii care-i însoțeau.

— Foarte bine, domnule.

— Nu vă plictisiți în singurătatea asta?

— Deloc, domnule. Avem mereu ceva de făcut și apoi ne îndeletnicim cu pescuitul și chiar cu vânătoarea, întrucât vin aici numeroase păsări marine, care ne oferă fripturi delicioase. Guvernul englez trimite în fiecare lună o navă pentru a ne aproviziona cu alimente și cu tot ce ne poate fi necesar. Pe

deasupra, în fiecare an avem o lună de concediu, pe care o petrecem în patrie. Ce-am putea să ne dorim mai mult?

— Și cum e cu furtunile?

— Nu ne pasă de ele, domnule, și nu ne tulbură deloc somnul.

Cei trei prieteni rămaseră câteva ore pe mica insulă plutitoare și goliră câteva sticle de vin cu paznicii; apoi, pe la ora patru după-amiază, „Centaurul” își reluă cursa către coastele Europei, pentru a-l debarca pe ocaș în orașul submarin Escarios.

14

Orașul submarin

„Centaurul” înainta fără nicio dificultate, ca o adevărată navă maritimă, plutind magnific pe oceanul care continua să fie liniștit, după ultima izbucnire. N-ar fi putut să concureze, desigur, cu veritabilele transatlantice, înzestrate cu o viteză extraordinară; totuși, n-ar fi fost cu nimic mai prejos decât cele din urmă cu un secol, pe care le-ar fi putut întrece cu ușurință.

Brandok și Toby erau extrem de încântați de călătorie. Se plimbau ore întregi deasupra galeriei, unde se afla o mică punte de metal care ducea de la proră la pupă; inspirau până în adâncul plămânilor sănătoasă briză marină, fumau excelentele trabucuri oferite de căpitan și, mai ales, devorau mâncărurile, fiind amândoi dotați cu un apetit de invidiat. Se simțeau atât de bine pentru că nu mai aveau de-a face cu acele stranii tulburări și tresăriri nervoase care îi îngrijoraseră în mod deosebit când treceau pe deasupra marilor orașe americane și deasupra giganticele turbine ale Niagarei.

Holker nu-i părăsea o clipă, discutând cu însuflețire despre extraordinarele proiecte ale savanților anului 2000 și dându-le explicații asupra miilor de lucruri pe care nu putuseră încă să le vadă, din pricina rapidității călătoriei lor.

— Domnule Holker, cum vom găsi Europa? îl întrebă după un dejun Brandok, în vreme ce își luau cafeaua pe puntea galeriei. Ca pe aceea de acum un secol, sau au avut loc schimbări politice în diferitele state?

— Multe schimbări, și asta pentru a menține pacea între popoare, eliminându-se astfel războaiele pentru totdeauna.

— Ce s-a întâmplat în marea Anglie?

— A devenit o mică Anglie, la fel de bogată și de întreprinzătoare.

— De ce spuneți „mică”?

— Pentru că și-a pierdut toate coloniile, desprinse una câte una de patria mamă. Canada e un stat independent; Australia de asemenea; Africa de Sud nu mai are nimic în comun cu Anglia. Până și India formează un stat aparte.

— Așa că marele imperiu colonial... interveni Toby.

— S-a dezintegrat în întregime, spuse Holker.

— Fără războaie?

— Toate coloniile făcuseră o înțelegere secretă pentru a se declara independente în aceeași zi, Angliei ne mai rămânându-i altceva de făcut decât să se resemneze, pentru a nu trebui să intre în conflict cu toate.

— Încă din vremea noastră, imperiul începuse să se destrame, spuse Brandok. Și Rusia?

— A pierdut Siberia, devenită și ea independentă, cu un rege aparținând familiei imperiale. Austria a pierdut arhiducatele germane, iar Ungaria, recucerindu-și independența, ocupă acum Turcia europeană.

— Și arhiducatele?

— Au fost absorbite de Germania, în vreme ce Istria și Trentino au fost restituite Italiei, împreună cu vechile colonii venețiene din Dalmația.

— Așa încât Italia...

— Este astăzi cea mai puternică dintre națiunile latine, recăpătând Malta, Nisa și Corsica.

— Dar Turcia?

— A fost definitiv respinsă în Asia Mică și în Arabia, păstrând în Europa doar Constantinopolul, oraș dorit de prea multe națiuni, care ar fi putut deveni cauza periculoasă a unei pennenante discordii. A, era să uit să vă spun că s-a născut un nou stat.

— Care?

— Polonia, format din provinciile poloneze ale Rusiei, Austriei și Germaniei. Acum cincizeci de ani, Europa se agita în mod primejdios, existând amenințarea unui război teribil. Monarhii și conducătorii republicilor s-au gândit deci să rânduiască mai bine harta europeană, printr-un mare Congres, care s-a ținut la Haga, sediul arbitrajului mondial. Acolo s-a convenit să se restituie tuturor statelor provinciile care le aparțineau, potrivit unor drepturi geografice și istorice și să creeze unul nou, Polonia, care amenința să dezlănțuie războiul dintre Rusia, Austria și Germania. Astfel pacea a fost asigurată, grație intervenției viguroase a confederațiilor americane și a fostelor colonii engleze, care și-au impus punctul de vedere națiunilor recalcitrante, prea puțin dispuse să piardă vreo parte din posesiunile lor. Acum, pe bătrânul continent european domnește, de zece lustri, o pace absolută.

— Și cine rezolvă problemele care s-ar putea ivi?

— Curtea arbitrară de la Haga a fost recunoscută de toate națiunile lumii. De altfel, cum v-am spus, un război ar fi astăzi imposibil, întrucât ar duce la exterminarea celor două națiuni beligerante.

— Oh! exclamă în clipa aceea Toby, care se ridicase de pe scaun. Acolo răsare Luna! Ce monstruoasă pare! N-am văzut-o niciodată atât de mare! Să se fi modificat până și acel satelit?

Holker se ridică și el.

Începuse să se lase întunericul și spre răsărit se vedea scânteind, la suprafața apei, o jumătate de disc uriaș, care proiecta în jurul său o lumină intensă, ușor albăstruie.

— Credeți că aceea e Luna! exclamă Holker. Vă înșelați, unchiule.

— Dar ce poate fi?

— Cupola oraşului submarin Escarios.

— Aş vrea să ştiu de ce aţi întemeiat oraşe submarine, care trebuie să fi costat sume enorme.

— Pur şi simplu pentru a descotorosi societatea de indivizii periculoşi care-i tulbură liniştea. Fiecare stat posedă unul, cât mai departe posibil de ţărm şi trimite acolo scursura societăţii, hoţii incorigibili, anarhiştii cei mai primejdioşi, criminalii cei mai sângeroşi.

— Păziţi de un mare număr de gardieni?

— Nici măcar unul, dragă unchiule.

— Atunci se vor masakra între ei.

— Nici vorbă. Ei ştiu că, la cea mai mică dezordine, oraşul va fi înecat fără milă.

Această ameninţare a produs efecte nesperate. Frica împlânzeşte acele fiare, care sfârşesc prin a se domestici cu totul.

— Şi cine-i guvernează?

— Asta-i priveşte pe ei. Îşi aleg şefi şi se pare că, deocamdată, în acele penitenciare domneşte o admirabilă armonie. Mai e un alt motiv care contribuie la a-i face docili.

— Care anume?

— Neîncetata luptă cu foamea.

— Guvernele nu le trimit alimente acelor condamnaţi?

— Nu, doar năvoade, maşini pentru a produce stofe, cizme, veselă şi alte obiecte; le vând navelor care acostează şi cumpără în schimb materiile prime necesare acelor industrii, tutun, alimente etc.

— Uneori trebuie să sufere de foame, spuse Brandok.

— Oceanul le oferă hrană mai mult decât au nevoie. Atrăși de lumina lămpilor care luminează acele orașe, peștii se îngrămădesc în cantități uriașe. Sunt destui încât să-i săreze și să-i trimită în Europa și chiar în America.

— Dar apa?

— Au mașini care le furnizează câtă doresc, prin evaporarea apei din mare.

— Așa încât ocașii nu mai primesc nimic de la societate, spuse Toby.

— Doar forța necesară pentru a face mașinile lor să funcționeze, procurată, în cea mai mare parte, de morile Golfstreamului.

— Acele orașe trebuie să fi costat sume enorme, observă Brandok.

— Nu spun că nu, dar cât profită acum statele și societatea! Milioanele cheltuite înainte pentru întreținerea atâtor talhari rămân în casele de bani ale guvernelor. Trebuie să mai adaug că teama de a fi trimiși în orașele submarine a făcut să scadă imens numărul delictelor.

— Nu vom fi în primejdie întrând, sau, mai exact, coborând în Escarios?

— Nici vorbă. Ei știu că orice acțiune agresivă împotriva unui străin ar însemna scufundarea orașului lor.

— O măsură cam inumană...

— Care-i ține însă în frâu și încă cum! Iată că am ajuns. Comandantul trebuie să-i fi înștiințat pe locuitori despre sosirea noastră: aud aparatul nostru funcționând.

„Centaurul¹¹ se opri în fața imensei cupole, care trebuia să aibă o circumferință de cel puțin patru sute de metri, construită din armătură de oțel de o grosime extraordinară și din plăci rotunde de sticlă, foarte groase și ele, încastrate solid. Un grătar de fier acoperea întreaga cupolă, pentru a o feri mai bine de izbiturile valurilor și o galerie ducea de jur împrejur, plină de năvoade puse la uscat.

În vârf, unde părea să se fi ivit o deschizătură, apăruseră doi oameni mai în vârstă, îmbrăcați cu haine de stofa grosolană și încălțați cu cizme înalte de marinari.

Căpitanul „Centaurului” acostă cu precauție nava de una din cele patru scări de fier care duceau în vârful cupolei scânteietoare, invitându-i pe călători să-l urmeze.

— Sunt cunoscut aici, spuse el. Nu aveți de ce să vă temeți.

O luă înaintea celor trei prieteni și îl salută pe unul dintre cei doi oameni, cu politețe și familiaritate:

— Bună seara, taică Jao. Cum merg lucrurile pe aici?

— Foarte bine, căpitane, răspunse cel întrebat, ridicându-și politicos pălăria în fața celor trei călători.

— Cei pe care-i conduci sunt la fel de liniștiți?

— N-am de ce să mă plâng. Și apoi, de ce ar trebui să devină răi? Trăim în belșug și nu ne lipsește nimic.

— Domnii aceștia doresc să vă viziteze orașul. Răspunzi de siguranța lor?

— Intru totul; sunt bineveniți.

— E guvernatorul coloniei, spuse căpitanul, întorcându-se către Brandok, Toby și Holker.

— Urmați-mă, domnilor, adăugă ocnașul, cu un surâs amabil.

— A, trebuie să las aici un expulzat din Europa, supus englez pe care-l vei preda mai târziu unei nave a națiunii sale, spuse căpitanul. Pe mine mă încurcă, pentru că un ciclon mi-a avariat aripile și elicele.

— Lăsați-mi-l; voi avea eu grijă de el. Să mergem, domnilor; peste o jumătate de oră voi suna stingerea și atunci toate lămpile vor înceta să mai lumineze.

Îi conduse pe cei trei călători și pe căpitan în fața unui fel de puț care se deschidea în mijlocul cupolei și unde se afla un ascensor. Îi invită să ia loc pe banchete și aparatul coborî rapid, trecând printr-un cerc de lămpi cu rădăcină, care revărsau torente de lumină în toate direcțiile.

Spre vădita uimire a lui Brandok și a lui Toby, cărora nu le venea să-și creadă ochilor, se pomeniră într-o vastă piață dreptunghiulară, de o sută de metri

lungime și șaiszeci lățime, mărginită în toate părțile de frumoase construcții cu acoperișuri de zinc, împărțite în mici compartimente – camerele destinate ocnașilor. În spatele lor se vedeau altele, prevăzute cu volanți și cu tuburi de metal. În piață era un talmeș-balmeș de butoiașe, prăjini și năvoade.

— Întregul meu oraș se află aici, spuse guvernatorul.

— Câți locuitori are? întrebă Toby.

— Sunt o mie două sute șaptezeci de clădiri și douăzeci de ateliere, în care lucrează cei care nu se ocupă cu pescuitul.

— Pe ce este așezat orașul? întrebă Toby.

— Pe vârful unei insulițe scufundate, la o adâncime de cincisprezece metri.

— Și nu se zdruncină când afară băntuie furtuna?

— Deloc, domnule; pereții, construiți din plăci de oțel prinse în armături foarte solide și susținuți de enorme coloane de fier înfipse adânc în stâncă, pot să suporte orice izbitură. Și apoi trebuie să știți că, la opt sau zece metri sub nivelul mării, valurile nu se fac simțite. Cupola suportă asaltul lor și poate să le sfideze rămânând nevătămată.

— Nu e minunat totul, domnule Brandok? întrebă Holker.

— E o lume nouă, răspunse americanul. Nu m-aș fi așteptat să văd, după numai o sută de ani, atâtea noutăți extraordinare!

Căpitanul „Centaurului” îl privi uimit:

— Ați spus o sută de ani?

— Glumeam... Spune-mi, supușii dumitale te ascultă întotdeauna?

— Eu nu le ordon niciodată să facă un lucru sau altul, răspunse șeful orașului submarin. Cine nu muncește nu mănâncă, așa că toți sunt constrânși să se ocupe cu ceva, fără ca eu să le-o impun.

— N-au fost niciodată răzvrătiți? întrebă Toby.

— La ce bun? Eu nu sunt rege, nu reprezint nicio putere. Dacă nu sunt mulțumiți de mine, îmi cer să las locul altuia și totul se sfârșește așa.

În clipa aceea, un bubuit surd se repercută în interiorul imensei cupole, făcând să vibreze plăcile de sticlă.

— Acesta e un tunet, spuse căpitanul „Centaaurului”¹⁴, al cărui chip se înnegurase. Să avem oare parte de toate ghinioanele?

— Ne aflăm în perioada schimbării alizeelor și vremea se înrăutățește dintr-un moment într-altul.

Micul grup luă loc în ascensor și în scurt timp ajunse pe imensa cupolă.

Atlanticul căpătase un aspect urât, iar cerul unul și mai urât încă. Dinspre apus veneau talazuri mari și nori întunecați înaintau cu o iuțea vertiginosă. Tunetul răsuna puternic în depărtare.

— Un adevărat uragan e gata să se dezlănțuie, domnii mei, spuse căpitanul. Cu o navă atât de avariata, nu îndrăznesc să reiau drumul spre Europa.

— Vom fi așadar nevoiți să ne petrecem noaptea aici? întrebă Brandok.

— Avem paturi comode și pot să vă ofer și o cină gustoasă pe bază de pește, se înțelege, spuse Jao. Vă asigur că oamenii mei nu vă vor supăra cu nimic.

— Ceea ce mă preocupă este nava mea, spuse căpitanul. Valurile ar putea s-o izbească de cupolă.

— Fundul mării e solid în jurul stâncii și ancorele dumneavoastră vor rezista.

— Mai e ceva care mă neliniștește. Oamenii dumitale dorm totdeauna, în timpul nopții?

— De ce mă întrebați? replică Jao, uimit.

— Mai întâi răspunde-mi.

— Când bântuie furtuna și Luna nu se vede, preferă să se odihnească, pentru că ar arunca năvoadele fără folos. În noaptea asta urâtă, nu se vor da jos din pat.

— Îmi garantezi asta?

— Răspund pentru ei.

— Problema este că transport o încărcătură de alcool, destinat nu știu căror combinații chimice.

— Nimeni nu știe de ea, deci puteți dormi liniștiți. Și apoi, supușii mei, cum îi numiți dumneavoastră, trebuie să-și fi pierdut obișnuința de a bea, pentru că vânzarea de băuturi spirtoase este strict oprită aici. Nava care ar furniza astfel de băuturi ar fi imediat confiscată de veghetori.

— Cine sunt aceștia? Întrebă Brandok, care era cel mai curios dintre toți.

— Nave speciale aparținând tuturor națiunilor, însărcinate să vegheze pe toate oceanele și să-i ajute pe navigatori... Domnilor, vreți să acceptați o cină și un pat, în modesta mea căsuță? Ar putea fi periculos să dormiți la bordul „Centaurei”⁴⁴, cu uraganul acesta care se apropie.

— Și oamenii mei? Întrebă căpitanul.

— După ce vor fi ancorat temeinic nava, vor coborî și ei în orașul submarin. Voi face să fie găzduiți de câțiva ocnași care se bucură de stimă.

— Grozavă stimă, mormăi Brandok.

— Să mergem, domnilor, spuse Jao.

Uraganul se dezlănțuise cu o furie nemaipomenită. Rafale de vânt măturau oceanul, ridicând valuri gigantice, care se spărgeau, cu bufnituri și vuiete înspăimântătoare, de pereții și cupola orașului submarin.

Puternic zdruncinat, „Centaurea”⁴⁴ sălta ca o minge de gumă, cu toate că își aruncase ancorele.

— Groaznică noapte, spuse căpitanul, dând din cap. Nu știu dacă biata mea navă va putea să reziste.

După ce ordonă echipajului să o părăsească imediat și să-i urmeze, luare loc în ascensor și coborâre în mica piață, care era încă splendid luminată și unde se aflau mai mulți ocnași, ocupați să-și cârpească năvoadele, ca să le poată folosi îndată ce oceanul se va fi liniștit.

Jao își conduse oaspeții spre o frumoasă căsuță construită din tablă de fier, împărțită în patru cămăruțe, care semănau mai mult a cabine, spațiul fiind prea prețios în acel straniu oraș pentru ca vreun locuitor să-și permită luxul de a avea încăperi mai mari.

Jao îi introduse în biroul său, care slujea și drept sufragerie, îi invită să ia loc și le servi el însuși (neavând servitori, pentru că nici guvernatorul nu se putea bucura de prerogative speciale) pești delicioși, gătiți în acea dimineață, și pâinișoare. Cu toate că era compusă numai din produse ale mării, cu garnitură de mici alge marine gătite cu pricepere și cu o singură sticlă de vin, păstrată poate de Jao pentru un prilej deosebit, cina fu apreciată de navigatorii de pe „Centaur14, cărora nu le lipsea pofta de mâncare.

Fiind prea obosiți, guvernatorul îi conduse în camera care le era destinată, o altă cabină, care abia era în stare să-i primească pe Brandok, Toby și Holker.

Căpitanul „Centaurului44 îi părăsise, pentru a vedea cum evoluează uraganul și pentru a-și pune în siguranță măcar echipajul.

— Ei bine, Toby – spuse Brandok, când rămaseră singuri –, se pare că lumea s-a schimbat, dar că natura n-a pierdut nimic din violența ei. Acești oameni moderni, cu adevărat minunați, n-au reușit s-o pună în lanțuri.

— Cine știe dacă nu vor izbuti, cândva, să realizeze și acest miracol. Așa cum, în vremea noastră, am știut să întemnițăm fulgerul, într-o zi sau alta, aceste ființe extraordinar de puternice vor sfârși prin a pune la treabă până și furiile oceanelor și impetuozitatea vânturilor. Sunt ferm convins că nimic nu va mai fi imposibil pentru savanții anului 2000.

— În așteptarea acestei reușite, am să dorm, spuse Brandok. Nu știu cărui fapt se datorește acest lucru, dar de câțva timp sunt adesea epuizat și simt chiar niște ciudate perturbări în creier. Când mă trezesc dimineața, nervii mei vibrează ca și cum ar fi supuși unor descărcări electrice. Tu, care acum o sută de ani ai fost medic, ai putea să-mi explici aceste fenomene? Ți mărturisesc sincer că uneori mă înspăimântă.

— Eu nu mai fac doi bani, în comparație cu medicii moderni, oftă Toby. Le atribui totuși marii tensiuni electrice care domnește pe această biată planetă. Sper că vei reuși să te obișnuiești.

Se aruncară în paturi, stinseră mica lampă cu radiu și închiseră ochii, în vreme ce, departe, tunetul bubuia atât de puternic, încât făcea să vibreze geamurile cupolei.

Dormeau de câteva ore, când fură treziți brusc de un urlet înfricoșător și de un vacarm îndrăcit. Toby sărise primul din pat, reaprinzând lampa.

— Ce e? întrebă Brandok, îmbrăcându-se rapid.

— Să fi cedat cupola? strigă Holker, înspăimântat.

— Nu știu, răspunse Toby, nu mai puțin impresionat. Oricum, trebuie să fie ceva grav.

În clipa aceea, ușa se deschise și căpitanul „Centaurului” se precipită în cameră, ținând în mână un mare revolver electric.

— Očnașii au înnebunit! urlă el. Urmați-mă imediat!

— Nebuni! exclamă Brandok, Toby și Holker. Explicați-ne!

— Tăceți... mai târziu! Fugiți înainte să aibă loc un măcel!

Cei trei prieteni ieșiră în fugă din căsuță, fără să mai pună alte întrebări. Jao îi aștepta. Bietul om își smulgea părul din cap și blestema în mai multe limbi.

Lămpile fuseseră reaprinsă în mica piață și sub fulgerările de lumină intensă se vedea cum se agită locuitorii orașului marin. Căpitanul avusese dreptate să spună că înnebuniseră cu toții. Urlau, săreau în sus, se băteau între ei, se aruncau la pământ, rostogolindu-se într-un zgomot teribil, produs de drugii de fier cu care izbeau furioși în pereții metalici care-i apărau de invazia apelor oceanului.

— Dar ce s-a întâmplat? întrebă Toby.

— Lucrul de care mă temeam, răspunse căpitanul. Nu simțiți mirosul?

— Ba da, orașul e îmbibat cu alcool.

— Alcoolul meu, pe care trebuia să-l transport la Hamburg și pe care ticăloșii ăștia l-au furat.

— Și „Centaurul14? întrebă Brandok.

— N-am habar. Nu știu dacă mai plutește sau s-a scufundat.

— Și marinarii dumneavoastră?

— Nu i-am mai revăzut.

— Prieteni, spuse Toby, nu ne rămâne decât să fugim, înainte ca toți acești nemernici să devină nebuni furioși. Cât timp vor avea alcool vor continua să bea și ar putea deveni periculoși. Să ne salvăm cât putem mai repede.

O luară prin spatele caselor, îndrumați de bătrânul Jao, care plângea de mânie și se îndreptară spre ascensor, în vreme ce ocnașii, care nu încetau să golească butoiașe de alcool, se dedau unui dans dezordonat. Din fericire, ascensorul se afla destul de departe de piață și nu fusese avariat. Fără ajutorul nimănui, cei cinci oameni săriră în el și, în câteva secunde, ajunseră pe cupolă.

Un uragan înspăimântător băntuia Oceanul Atlantic. Talazuri înalte cât munții se năpusteau, cu vuiete înfricoșătoare, asupra balustradelor de fier, răsucindu-le ca și cum ar fi fost de cositor, și rafale teribile de vânt treceau pe deasupra orașului submarin, cu suierături asurzitoare. Un nor negru ca smoala gonea fără frâu pe cer, dezlănțuind fulgere și tunete. Cei cinci oameni înaintaseră către partea sudică a cupolei, ținându-se strâns de balustrade, pentru a nu fi smulși de vântul care dobândise o viteză incalculabilă, când un om se ivi aproape de picioarele lor, strigând:

— Înapoi, derbedeilor, sau vă omor!

— Katterson! exclamă comandantul.

— Dumneavoastră, căpitane? răspunse cel care nu era altul decât pilotul navei aeriene. Credeam că v-au ucis.

— Nu încă. Unde este „Centaurul11? Mai rezistă?

— „Centaurul11 a dispărut, căpitane, împreună cu talharul pe care-l debarcasem și cu o duzină de ocnași.

— Și marinarii?

— Au fost surprinși în somn, făcuți prizonieri și mi se pare că, nu știu dacă de bunăvoie sau pentru a-și salva viața, s-au alăturat locuitorilor acestui oraș blestemat, pentru că, înainte de a fugi sus, i-am văzut bând împreună cu ei.

— Și nava mea a dispărut?

— Au plecat cu ea, după ce au descărcat toate butoiașele cu alcool. Dacă am înțeles bine, în vreme ce noi dormeam, ocașii au complotat pentru a pune stăpânire pe încărcătură și a face un chef grozav. Prizonierul nostru, mai viclean decât ceilalți, s-a îmbarcat cu câțiva prieteni pe care i-a găsit aici și a pornit în larg.

— Și noi ce vom face acum? întrebă Brandok, care nu părea totuși prea impresionat.

— Vom fi nevoiți să așteptăm trecerea vreunei nave, răspunse căpitanul. Nu v-aș sfătui să coborâți din nou, atâta vreme cât nebunii aceia mai au alcool.

— Era mult la bord? întrebă Toby.

— Treizeci de tone.

— Cât să bea pe săturate timp de o săptămână, spuse Brandok. Bună treabă, dacă o navă nu va veni să ne scoată din încurcătură.

— Și să vă răzbune, adăugă bătrânul Jao. Cum v-am spus, guvernele Europei și Americii nu sunt prea tandre cu locuitorii orașelor submarine.

— Cum îi vor pedepsi? întrebă Toby.

— Inecându-i pe toți. Justiția este expeditivă astăzi.

— Jao, n-ai putea încerca să-i liniștești pe demenții aceia? întrebă căpitanul.

— O dată dezlănțuiți, nu se mai potolesc și dacă m-aș înfățișa și aș încerca să fac apel la rațiune, m-ar ucide pe loc. V-am spus că guvernatorii acestor penitenciare au o autoritate foarte relativă.

— Atunci, înainte să le vină cheful de a pune mâna și pe noi, să-i împiedicăm să ajungă aici sus, spuse Brandok.

— Dacă scoatem din funcțiune ascensorul, nu vor veni să ne atace, replică Jao. Cupola este prea înaltă ca să poată ajunge aici și pereții metalici sunt perfect netezi. Ah! Bietul de mine! Nu mă așteptam la o asemenea revoltă!

— Dă vina pe furtuna care ne-a împiedicat să ne continuăm drumul, spuse Toby.

— Și pe încărcătura navei mele, adăugă căpitanul. Dar deocamdată să ne preocupe doar cum să rezistăm izbiturilor uraganului. Când va răsări soarele, vom vedea ce se poate face pentru a părăsi acest deloc plăcut oraș submarin și pe foarte periculoșii săi locuitori.

Se retraseră către partea cea mai înaltă a cupolei, scoaseră ascensorul din locașul său, pentru a fi mai siguri că ocnașii n-aveau cum să-l coboare, și începură să privească în jos prin larga deschizătură.

Beția ajunsese la culme și din orașul submarin se ridica un damf atât de puternic, încât era greu de suportat. Ocnașii, care continuau să dea cep butoiașelor, râdeau ca niște nebuni și păreau să nu mai știe ce fac. În vreme ce grupuri dansau cu furie în piață, sărind ca niște capre, ciocnindu-se, trântindu-se pe jos cu zecile deodată, alții, cuprinși de o neașteptată furie a distrugerii, dărau casele, aruncând în aer paturi și mese, sfașiau năvoadele, rupeau în bucăți uneltele de pescuit, urlând și hohotind.

Din când în când, dansatorii și distrugătorii se încăierau și atunci o adevărată grindină de pumni și de lovituri de ciomag cădea de pretutindeni. Capetele sparte erau prea multe pentru a putea fi numărate.

— Dacă acești descreierați ar putea să urce, ar sfărâma până și geamurile cupolei, spuse Toby.

— Ar reuși să disloce pereții de fier ai orașului? Întrebă Brandok, îngrijorat.

— Nu vă temeți, răspuse Jao. Sunt foarte groși, iar ocnașii nu au nici ciocane, nici alte instrumente potrivite.

— N-am mai văzut un asemenea dezmăț, spuse căpitanul „Centaaurului “. Dacă vor continua să bea, oamenii aceia vor transforma orașul într-un adevărat ospiciu. Cum se vor sfârși toate acestea? Mărturisesc că nu sunt deloc liniștit. Nu puteam spera decât în apariția providențială a vreunei nave.

Din nenorocire, ne aflăm în afara rutei obișnuite a celor care merg din Europa în America. Dar să nu ne pierdem nădejdea.

Se întinseră în mijlocul platformei, unul lângă altul, așteptând ivirea aurorei.

Uraganul devenise teribil. Era o furie de apă și de vânt care se repezea asupra calotei, cu o violență nemaîntâlnită. Talazuri gigantice se frângeau de pereții orașului, imprimând întregii mase oscilații care-i îngrijorau serios pe căpitanul „Centaurului” și pe pilot, buni cunoscători ai mâniilor Atlanticului.

Din când în când, cu toate că era solid fixat de stânca submarină și susținut de enorme coloane de oțel, orașul era zguduit puternic, ca și cum ar fi fost gata să fie smuls și dus departe. Nici cei trei americani nu erau liniștiți, cu toate asigurările lui Jao.

— Dacă s-ar desprinde de stâncă? întrebă Brandok, la un moment dat. Ce s-ar întâmpla cu noi?

— Ar fi sfârșitul tuturor, răspunse căpitanul.

— Nicidecum, replică Jao, care nu părea deloc îngrijorat. Orașul e ca un imens cheson de fier și ar pluti foarte bine...

— Acum respir ceva mai liniștit, spuse Brandok. Ideea de a-mi încheia călătoria în fundul mării nu-mi surâdea deloc, chiar dacă...

O înjurătură a pilotului îl întrerupse.

— Ce este, Tom? întrebă căpitanul.

— Vă spun că dacă ne mai izbește un val ca acela care a trecut acum, orașul nu va rezista. Am auzit bufnituri. Să fi cedat coloanele de oțel?

Își încordară auzul, dar zgomotul produs de tunetele bubuind în mijlocul norilor foarte groși și cel care urca din puțul ascensorului erau atât de puternice, încât nu se putea desluși altceva.

— Poate că te-ai înșelat, Tom, spuse căpitanul.

— Poate. Dar aş dori să mă asigur.

— Am putea încerca să ajungem la balustradă, dacă mai există.

— Veți fi luat de valuri, domnule, spuse Brandok.

— Eu și Tom le cunoaștem de multă vreme și nu ne vom lăsa surprinși... Vino, pilotule!

Se așezară pe brânci și, fără să ia seama la sfaturile celor trei americani și ale lui Jao, se îndepărtară tarându-se, ținându-se cu putere de traversele de oțel care slujeau drept sprijin plăcilor de sticlă.

Zgomotul produs de continua spargere a valurilor devenise teribil. Erau momente în care întreaga cupolă părea gata să se disloce în urma acelor izbituri puternice.

Absența căpitanului și a pilotului fu foarte scurtă. Ei se întoarseră iute, prin perdeaua de spumă care acoperea cupola.

— Ei, cum e? întrebare, neliniștiți, cei trei americani și Jao.

— Stâlpii de oțel se prăbușesc, unul câte unul, răspunse căpitanul.

— Atunci vom fi duși de valuri, spuse Brandok.

— Da – dacă uraganul nu se potolește.

— Sperați că oceanul își va domoli furia turbată?

— Dimpotrivă, mă tem că ia naștere un ciclon înspăimântător.

— Și nemernicii aceia de jos continuă să se distreze! exclamă Toby.

— Lasă-i să crape, spuse Brandok.

— Numai de nu ne-am îneca și noi!

— V-am spus că, și dacă orașul ar fi smuls de pe stâncă, n-am fi în pericol, cel puțin până când am întâlni o altă stâncă, de care să se sfarme. Dar în această zonă a oceanului stâncile sunt rare, nu-i așa, căpitane?

— Nu e niciuna până la Azore, așa că am putea parcurge peste trei sute de mile fiind absolut siguri că nu ne vom izbi de ceva.

În clipa aceea, se auzi un zgomot formidabil. Un talaz colosal se prăbușise asupra orașului submarin, zdruncinându-l atât de violent, încât îi trânti unul

peste altul pe cei trei americani, care se ridicaseră ca să vadă dacă dezmățul ocnașilor se sfârșise sau mai continua.

— Mi se pare că acest cheson de oțel s-a deplasat, spuse căpitanul.

Zgomotul înspăimântător părea să fi fost auzit și de bețivani, pentru că zbieretele lor încetaseră brusc.

Jao aruncase în jur o privire rapidă.

— Da, spuse el. Orașul s-a deplasat. Stâlpul de oțel care-i slujea drept principal sprijin nu se mai vede. A fost luat de val.

— Ce veste liniștitoare! exclamă Holker. Ce se va întâmpla acum?

Nimeni nu răspunse. Toți priveau cu îngrijorare valurile care, reflectând lumina intensă a lămpilor cu radiu, păreau mase de bronz topit. Deși încurajați de cuvintele lui Jao, care trebuia să știe foarte bine cât de rezistent era acel straniu penitenciar, o profundă îngrijorare pusese stăpânire pe toți. S-ar fi zis că nu mai respirau și că inimile lor încetaseră să mai bată, atât de mare le era neliniștea. Acea enormă cutie metalică avea să plutească într-adevăr sau avea să se scufunde ca o masă inertă?

Tunetul bubuia mereu în adâncurile cerului, întrccându-se eu înspăimântătorul vuiet al valurilor și cu urletele diabolice ale vântului.

Jos, în oraș, vacarmul încetase.

Din când în când, cupola era supusă unor noi asalturi. Cu toată grosimea lor enormă și cu toată rezistența traverselor de oțel, erau oare geamurile pe punctul de a ceda?

Deodată, un nou și mai formidabil talaz se prăbuși, cu o furie irezistibilă, asupra penitenciarului, smulgându-l cu totul din stâncă și ducându-l cu sine, prin dese perdele de spumă.

Aproape în aceeași clipă, se auzi vocea căpitanului, acoperind înfricoșătoarele urlete ale ciclonului:

— Plutim!... Țineți-vă bine!...

Traversând Atlanticul

Bătrânul Jao oare se înșelase? Dacă noua societate a anului 2000 se gândise să-i închidă pe indivizii periculoși în acele stranii orașe submarine, eliminând din bugetul ei cheltuielile de întreținere a unor ființe inutile, le procurase totuși aziluri sigure, de o soliditate pe care se putea conta, pentru a nu-i expune unei morți neîndoielnice. Așa că orașul submarin, smuls de pe stâncă de asaltul valurilor, devenise un oraș plutitor, lăsat, ce-i drept, la cheremul capriciilor curenților și vânturilor, dar putând să aștepte întâlnirea cu o navă maritimă sau zburătoare, cu condiția ca vreo furtună să nu-l izbească de vreun obstacol. În asta consta primejdia.

Apa de băut n-avea să lipsească, puternicele distilatoare electrice putând să o furnizeze în mari cantități; hrana de asemenea, existând un mare număr de năvoade și se știe că oceanele sunt mult mai bogate decât mările.

Din păcate, uraganul nu dădea semne că ar vrea să se potolească. Nici valurile, nici vântul nu se linișteau, amenințând să ducă orașul plutitor în mijlocul Atlanticului, pentru că furtuna venea dinspre răsărit.

Giganticul cheson de oțel, după ce se cufundase, se ridicase imediat la suprafață, legănându-se teribil și rotindu-se în jurul propriei axe. Dacă stâlpii de oțel cedaseră izbiturilor puternice ale valurilor, cupola rezistase uimitor de bine cufundării și mai bine încă rezistaseră cei trei americani, căpitanul și Jao. Ținându-se cu putere de traverse, ei așteptaseră ca orașul să revină la suprafață, opunând o rezistență disperată valurilor.

— Credeam că ne-a sunat ceasul, spuse Brandok, după ce inspirase adânc. Dar tu, Toby?

— Eu mă întrebam dacă sunt încă viu sau dacă navighez pe sub Atlantic.

— Sper că ești mulțumit de inginerii care au construit această cutie colosală.

— Oameni minunați, dragul meu. În vremea noastră, n-ar fi fost capabili de astfel de lucruri.

— Sunt absolut convins. Căpitane, încotro ne împinge furtuna?

— Spre sud-vest.

— Sunt insule în această direcție?

— Azorele.

— Ne vom zdrobi de ele?

— Asta depinde de cât va dura uraganul.

— Nu vi se pare că este pe cale să se potolească?

— Nicidecum. E la fel de puternic și mă tem că ne va face să dansăm încă mult timp. Suferiți de rău de mare?

— Nu.

— Atunci e bine.

— Și dacă, peste câteva zile, lădoiul ăsta se va zdrobi de vreo insuliță, va fi și atunci bine? întrebă Holker, râzând.

— N-am întâlnit încă stânca aceea, așa că, până ce-o vom întâlni, n-avem niciun motiv să ne alarmăm, răspunse căpitanul „Centaurului”. E însă un alt lucru care mă preocupă destul de mult.

— Care?

— Răspunsul trebuie să mi-l dea domnul Jao.

— Spuneți, căpitane.

— Supușii dumitale au provizii?

— Doar pentru două sau trei zile.

— Și noi?

— Înainte de declanșarea uraganului, erau mulți pești puși la uscat de-a lungul balustradelor, dar cred că valurile i-au luat pe toți.

— N-am putea obține de la ocnași?

— Poate, când se vor fi săturat de băutură, răspunse Jao. Sunt totuși câteva năvoade într-o mică încăpere din cupolă.

— Dar niciun distilator, pentru a ne procura apa necesară.

— Aici sus, nu.

— Suntem deci în pericol să murim dacă nu de foame, atunci de sete, supușii dumitale putând să refuze să ne furnizeze apă. Iată lucrul de care mă temeam.

— Avem ascensorul, căpitane, spuse Jao.

— Care ne va oferi un prilej excelent de a fi uciși de nebunii aceia. Eu nu voi coborî în oraș pentru a cere apă unor ticăloși. Apropo, oare ce fac? Și-or fi dat seama că temnița lor a pornit prin Atlantic?

— Aș paria că nu, spuse Toby.

— Or fi dormind? se întrebă Brandok. Nu le mai aud țipetele.

— Să mergem să vedem, spuse căpitanul. Sunt curios să știu dacă mai beau și mai dansează.

Se îndreptară spre puțul ascensorului. Lămpile cu radiu continuau să lumineze, dar în interiorul orașului plutitor domnea o tăcere adâncă.

În piață, în mijlocul unui mare număr de butoiașe și al unor resturi de tot felul, dormeau grupuri de ocnași, doborâți de teribila beție. Alții zăceau între casele aproape distruse, rămase fără acoperișuri. Un damf oribil urca prin deschizătură.

— Domn buștean, constată Brandok.

— Cred și eu, după un astfel de dezmăț! replică Toby. Un butoi cu amoniac n-ar fi de ajuns pentru a-i repune pe picioare.

— Iar noi vom profita de somnul lor, spuse Jao.

— În ce scop? întrebă căpitanul „Centaaurului11.

— Pentru a face o provizie de apă, domnule.

— Ești un om minunat... Cine va coborî?

— Eu.

— Și dacă te ucid?

— Nu este nicio primejdie, interveni Toby. Nemernicii aceia nu se vor trezi mai devreme de douăzeci și patru de ore.

— Și marinarii mei – să fi fost omorâți? se întrebă căpitanul.

— Văd câțiva în piață, spuse pilotul. N-au putut rezista tentației unei beții colosale și au pactizat cu ocnașii. Nu mai contați pe ei.

— Mizerabilii!

— Sunt toți irlandezi și știți ca și mine cât beau oamenii ăștia, când au ocazia.

— Să nu pierdem timpul, spuse Jao. Ajutați-mă, domnilor!

Ascensorul fu reinstalat la locul său și fostul guvernator coborî în oraș, însoțit de pilot. Prima lor grijă fu să desfunde butoiașele cu alcool care nu fuseseră încă golite, punând astfel capăt acelei orgii periculoase; apoi făcură rost de o ladă cu pește uscat și de un butoiș cu apă dulce.

Niciun ocnaș nu se trezise. Cei peste trei sute de ticăloși rămăseseră nemișcați și sforăiau atât de tare, încât făceau să vibreze până și geamurile cupolei.

Ascensorul urcă din nou și fu ridicat din puț, ca să nu poată fi utilizat de cei de jos.

— Acum putem să așteptăm întâlnirea cu o navă, spuse Jao. Cel puțin cincisprezece zile nu vom fi în pericol de a muri de foame și de sete.

— Și supușii dumitale vor avea de ajuns pentru a rezista atâta vreme? Întrebă Brandok.

— Să crape toți! Sunt niște mizerabili care nu merită nicio milă! răspunse Jao, furios. Nu mă voi mai ocupa de ei.

— Ba mă tem că vom fi nevoiți să ne ocupăm, chiar serios, replică Brandok. Când se vor trezi și vor simți cum le dansează orașul pe valuri, vor voi să urce și ei, făcându-ne multe neazuri.

— Vă împărtășesc opinia, domnule, declară căpitanul. Vom avea furtuna deasupra capetelor și pe nebunii aceia sub noi. Prevăd că plimbarea noastră prin Atlantic nu va fi prea plăcută. Cine știe! Să așteptăm răsăritul soarelui, pentru a putea aprecia mai exact violența și durata ciclonului.

Orașul plutitor ieșise destul de mult din apă, după desprinderea de pe stâncă și nefiind niciun pericol ca valurile să ajungă până la vârful cupolei, cei șase oameni se tolăniră lângă orificiul ascensorului, ca să aibă parte, dacă era posibil, de câteva ore de somn. Enorma ladă metalică era supusă însă unor izbituri atât de teribile și de bruște, încât era cu neputință să dormi ca lumea. Valurile care urmau valurilor, cu o furie tot mai mare, o zgâlțâiau teribil și o făceau, uneori, să se învârtască în jurul ei, fiind lipsită de cârmă. Din când în când, se cufunda greoaie, ca și cum ar fi fost gata să dispară pentru totdeauna în abisurile Atlanticului; apoi se ridica brusc, cu mii de zgomote stranii, care-l impresionau îndeosebi pe Brandok, ai cărui nervi păreau, de câțva timp, puternic zdruncinați. Uneori se înălța pe crestele valurilor, legănându-se înfricoșător, apoi cobora, cobora cu o iuțeală vertiginoasă, rotindu-se ca o sfârlează.

Și uraganul, în loc să se liniștească, își sporea intensitatea. Fulgere orbitoare se iveau neîncetat, într-un crescendo terorizant, urmate de tunete formidabile care se răsfrângeau sinistru până în interiorul orașului, făceau să vibreze pereții de metal, fără să-i trezească pe bețivani.

Întreaga noapte, enorma masă oscilă și se roți, bătută neconținut de valurile care o purtau mai curând spre Marea Sargaselor decât spre Azore, cum crezuse la început căpitanul. În sfârșit, pe la ora patru dimineața, o licărire de lumină se zări printr-o spărtură a norilor de furtună. Atlanticul oferea un spectacol impresionant. Mase de apă, acoperite de spumă, se încălecau turbate, ciocnindu-se și sfărâmându-se. Nu se vedea nicio navă, aeriană sau maritimă. Doar mării albatroși zburau prin perdelele de spumă și de ceață, grohăind ca niște porci.

— Nicio speranță de salvare, așa-i, căpitane? Întrebă Brandok.

— Deocamdată, nu, răspunse comandantul „Centaurului11.

— Încotro ne împinge vântul?

— Spre sud-vest.

— Departe de rutele navelor?

— Da, din păcate.

— Deci unde vom ajunge?

— E imposibil de spus, pentru că vântul ar putea să se schimbe dintr-o clipă într-alta.

Chiar în momentul acela, strigăte înfricoșătoare izbucniră în interiorul orașului plutitor. Cei trei americani, căpitanul, pilotul și Jao se repeziră spre gura pușului. Ocnășii se treziseră și, cuprinși de un delir furios, se încăieraseră, înarmați cu unelte de pescuit și cu cuțite. Mizerabilii cădeau cu duzinile, cufundați în adevărate lacuri de sânge, cu craniile despicate de lovituri de cângi și cu piepturile sfâșiate de lovituri de cuțit.

— Nenorociților, ce faceți? strigă Jao, îngrozit.

Vocea lui se pierdu în vacarmul provocat de combatanți.

Căpitanul trase câteva focuri cu revolverul său electric, sperând că detunăturile, totuși prea slabe, aveau să atragă atenția acelor nemernici. Niciunul nu se sinchisi: poate că nicio lovitură de tun n-ar fi fost de-ajuns pentru a-i impresiona.

— Lăsați-i să se măcelărească, spuse Brandok. Abia vor fi mai puțini talhari.

— De altfel, n-am putea face nimic pentru a-i potoli, observă căpitanul. Dacă am coborî, ne-ar sfâșia.

— Aș vrea să știu de ce se ucid în halul ăsta, spuse Holker.

— Sunt încă beți, nu se vede? răspunse căpitanul. Varsă alcool și sânge...

— Încetați! striga între timp Jao, cât îl ținea gura. Ajunge, mizerabililor! Ajunge!

Erau vorbe spuse degeaba. Oribilul măcel continua, cu și mai multă turbare, între cele două grupuri, formate din cine știe ce motiv. Se băteau în piață, pe străduțe, până și înăuntrul caselor, urlând și blestemând. Din când în când,

unii se desprindeau și alergau să soarbă putere din puținele butoiașe pe care pilotul și Jao nu le observaseră și nu le desfundaseră, apoi, și mai ațâțați, se năpusteau cu o nouă furie în încăierare.

Înspăimântătoarea bătălie dură peste o jumătate de oră, cu mari pierderi de o parte și de alta, apoi cei abia vreo sută de supraviețuitori, istoviți, se despărțiră, refugiindu-se care în barăcile aproape distmse, care în ungherele cele mai întunecate ale orașului, lăsându-se să cadă pe sol ca niște trupuri neînsuflețite.

— S-a sfârșit, spuse Brandok. Dacă reîncep, vor transforma orașul plutitor într-un oraș al morților!

— Un nou pericol pentru noi, observă căpitanul. Cine va arunca în ocean trei sau patru sute de cadavre? Ținând seama de căldura care domnește aici, vor intra curând în putrefacție și printre supraviețuitori va izbucni o boală care-i va nimici.

— Și care nu ne va cruța, poate, nici pe noi, dacă nu vom găsi un mijloc de a părăsi acest oraș al morților, spuse Toby.

— Deocamdată trebuie să vă resemnați, domnilor, adăugă căpitanul. Nu văd niciun petec de pământ la orizont.

— „Centaurul” trebuie să fi fost construit într-o zodie neprielnică, dragă domnule căpitan, spuse Brandok.

— Așa se pare. A fost un șir continuu de nenorociri. Să așteptăm sfârșitul acestei călătorii deloc vesele. Orașul nu este deocamdată în pericol să se scufunde, așa că avem dreptul să sperăm.

Dar speranțele păreau să se împruțineze, fiindcă uraganul continua să bântuie cu putere, răscolind Atlanticul pe o suprafață fără îndoială imensă. Cu toate acestea, orașul plutea mereu foarte bine, când ridicându-se, când cufundându-se până la jumătatea cupolei. Uneori valurile ajungeau în preajma celor șase oameni, care se țineau strâns de marginea puțului, pentru a nu fi duși de ele. Spuma îi acoperea câteodată atât de mult, încât nu se mai puteau deosebi, cu toate că se aflau atât de aproape unul de altul.

Soarele răsărise de vreun ceas, dar razele lui nu izbuteau să străbată imensa masă de aburi, așa încât pe ocean domnea o semiobscuritate înfricoșătoare.

La amiază, naufragații înghițiră cu greu câteva îmbucături; apoi, după ce se legară cu navele de grățiile geamurilor, încercară să doarmă câteva ore, sub paza pilotului „Centaurului 11. În timpul nopții, nu închiseseră ochii o clipă; Brandok și Toby se simțeau extrem de obosiți și căzuseră pradă unui tremur convulsiv, care îi îngrijora mult.

Spre seară, o splendidă rază de soare sfâșie în fine norii, luminând pieziș valurile, întrucât astrul era aproape de asfințit. Înștiințat de pilot, căpitanul se grăbise să se ridice, pentru a încerca să afle, măcar cu aproximație, unde ajunsese orașul plutitor, tarât de uragan. Fu imediat izbit de prezența maselor enorme de alge, care unduiau în mijlocul valurilor.

— Mă temeam de asta, spuse el, încrețindu-și fruntea.

— Ce s-a întâmplat? îl întreabă Brandok, care-i observase reacția.

— Dragii mei domni, suntem în pericol de a fi opriți definitiv din drum, devenind prizonieri.

— De cine anume? întreabă cei trei americani.

— De sargase. Dacă acest uriaș cheson este purtat în mijlocul îngrămădirilor de alge, nu va mai ieși nimeni de acolo, vă asigur, decât dacă se va dezlănțui o altă furtună, în sens invers.

— Dumneavoastră, căpitane, purtați ghinion, spuse Brandok.

— Așa s-ar părea, dacă nu cumva ne poartă Jao sau orașul său.

— Vântul ne împinge chiar spre sargase? întreabă Toby.

— Da, și valurile îl ajută, răspunse căpitanul, care devenea tot mai îngrijorat.

— Furtună, alge, morți și indivizi periculoși sub picioarele noastre, murmură Brandok. Nu merita osteneala de a ne întoarce la viață după o sută de ani, pentru a îndura astfel de încercări.

— Și cei administrați de dumneata ce fac, Jao? întreabă căpitanul.

— Sforăie în mijlocul morților.

— Ar fi mai bine pentru noi dacă nu s-ar mai trezi deloc; sunt sigur că ne vor pricinui multe necazuri când vor deschide ochii și nu vor mai găsi alcool, pentru a-și continua beția... Atenție! Izbitura va fi destul de puternică pentru a ne arunca în apă, dacă nu ne vom ține destul de strâns.

Oprit din goana lui furibundă, biciuit puternic de vântul care-l presa fără răgaz, Atlanticul își sporea furia, încercând în zadar să disloce interminabilele mase de alge, solid împletite între ele printr-un nesfârșit număr de rădăcini. Neputând să treacă, valurile se întorceau asupra lor însele, provocând contraasalturi de o indescritibilă violență. Imense cortine de spumă rățăceau pe deasupra sargaselor, coborând uneori și sfașiindu-se sub suflul viguros al vijeliei.

Orașul plutitor se clătina în mod alarmant, cufudându-și flancurile în ocean. Toate balustradele îi fuseseră smulse, dar traversele de oțel ale geamurilor rezistau. Ar fi fost un dezastru dacă ar fi cedat sub greutatea monstruoasă a talazurilor. Niciunul dintre ocnași n-ar fi supraviețuit invaziei apelor.

Ultimele licăriri ale amurgului erau pe cale să dispară, când orașul plutitor, care-și continua goana spre sud-vest, se pomeni printre primele alge.

— Am ajuns! exclamă căpitanul, dominând o clipă, cu vocea lui tunătoare, miile de vuiete ale furtunii. Țineți-vă bine!

Un munte lichid ridică orașul, îl ținu o clipă suspendat în văzduh, apoi îl proiectă cu o forță extraordinară. Se auzi un bubuit sonor, produs de pereții de oțel, apoi enorma masă rămase nemișcată, în vreme ce valurile treceau iute peste cupolă, lăsând să cadă prin orificiul ascensorului torente de apă, care se prăbușiră peste capetele bețivilor, ca un duș salutar.

16

Printre sargase

Cum se știe, Marea Sargaselor nu este decât o îngrămădire imensă de alge, adunate acolo de jocul direct și indirect al curenților marini și mai ales de marele curent al Golfstreamului. Are o suprafață de circa 260.000 mile pătrate, cu o lungime de 1.200 și o lățime care variază între 50 și 160 de mile.

Algele, numite sargassi becciferum, se prezintă ca niște mănunchiuri separate, cu o lungime de treizeci până la optzeci de centimetri; risipite sau aglomerate, formează când niște fâșii, când veritabile câmpuri, uneori atât de dese, încât rețin velierele care au ghinionul de a fi purtate de vânt în mijlocul lor.

Se crede că acolo, dedesubt, s-ar afla celebra Atlantidă, atât de misterios dispărută cu milioanele ei de locuitori și s-ar putea foarte bine ca acea insulă să slujească drept temelie nesfârșitei îngrămădiri de vegetale.

Împins în mijlocul algelor de forța valurilor, orașul plutitor se încastrase atât de bine, încât rămăsese aproape îndată nemișcat, ca și cum ar fi eșuat pe un banc de nisip. Pătrunzând printre alge cu o latură, enorma masă de oțel era ca o monstruoasă pană de metal înfiptă într-un și mai monstruos trunchi de copac. Valurile care treceau pe deasupra nemăsuratelor câmpuri de alge încercau zadarnic să le împrăștie. Asaltau încă orașul, îndeosebi cupola, spre neplăcerea celor șase oameni, amenințați de pericolul de a fi smulși de acolo; nu reușeau, totuși, să-l zdruncine.

— Călătoria noastră s-a sfârșit, căpitane? întrebă Brandok, care se agăța cu disperare de marginea puțului.

— Din păcate, răspunse comandantul „Centau. Rului “. Suntem mai rău decât eșuați și nu știm cine ar putea să scoată dintre alge acest gigantic cheson de metal. Nicio întreagă flotă n-ar izbuti.

— Vom fi deci constrânși să trăim aici până la capăt sau să murim de foame?

— De foame, nu, pentru că sargasele sunt bogate în pești, ce-i drept minusculi, dar nu mai puțin gustoși, nici mai puțin hrănitori decât alții și care pot fi prinși fără năvoade. Vom găsi și raci mari și nesătui, care ne vor furniza o mâncare delicioasă.

— Aș prefera totuși să mă aflu departe de aici.

— Și eu nu mai puțin decât dumneavoastră.

— Și-ar putea face apariția vreo navă care să ne salveze din această situație neplăcută?

— Da, e posibil ca vreun vehicul zburător să treacă peste această mare de ierburi, dar când?

O zarvă înfricoșătoare izbucni în clipa aceea în adâncurile orașului plutitor.

— S-au trezit, spuse Toby. Domnule Jao, încearcă să-i potolești pe turbații ăia și să le explici ce s-a întâmplat în timpul fenomenalei lor beții.

— Va fi o treabă cam dificilă; ar fi mai bine pentru noi să se omoare între ei până la cel din urmă.

Se aplecară toți peste marginea puțului și văzură dedesubtul lor, în piața plină de cadavre, cincizeci sau șaiszeci de oameni care priveau în sus, urlând ca niște fiare:

— Ascensorul! Coborâți ascensorul! Vrem să fugim!

— Ticăloșilor! strigă Jao. Ce-ați făcut?

— Domnule Jao! strigă un individ cu o statură gigantică. Iertați-ne, ne pierdusem mințile și nu mai știam ce facem. De vină este alcoolul, cu care nu mai eram obișnuiți.

— Și v-ați măcelărit, bandiților.

— Dacă înnebunisem...

— Ați distrus până și casele și toate uneltele de pescuit.

— De vină este alcoolul! strigă un altul. Dacă blestematul de căpitan nu l-ar fi adus aici, n-am plânge astăzi atâtea camarazi.

— Da, el este ticălosul! urlară treizeci, patruzeci de voci.

— Și voi sunteți niște talhari! strigă comandantul „Centaurului¹¹, arătându-se.

Izbucni o imensă clamoare, asemenea răgetului a o sută de lei strânși laolaltă.

— Mizerabile!

— Canalie!

— Ne-ai otrăvit dinadins!

— Un guvern mârșav te-a trimis aici ca să ne faci să înnebunim și apoi să ne ucidem unul pe altul.

— La moarte! La moarte!

— Toby! exclamă Brandok. Au dreptate!

— Bine, spuse Jao. Vom vorbi din nou despre asta când aburii alcoolului n-or să vă mai întunece judecata.

— Ah! Câine de guvernator! strigă uriașul. N-am să mor înainte de a-ți pune pielea pe băț!

— Vino s-o iei, răspunse Jao.

— N-ai să-mi scapi, îți jur!

— Să-i ucidem pe toți! urlară ceilalți, la unison.

— Să-i lăsăm să strige și să ne vedem de treburile noastre, spuse căpitanul. Oricum nu vor putea să ajungă la noi, dacă nu coborâm ascensorul și, pentru a le lua orice speranță, îl arunc în ocean.

Și înainte ca vreunul dintre ceilalți să se poată opune, cu un efort extraordinar, îl aruncă de pe cupolă. Algele, care, în locul acela, nu erau prea dese, se dădură în lături și-l înghițiră.

— I-ați condamnat la o moarte sigură pe acei nenorociți, spuse Toby.

— Știți ce ar face o navă, dacă mâine ar acosta aici? întrebă căpitanul.

— Nu.

— Ar arunca în aer orașul, împreună cu toți cei dinăuntru lui, morți și vii, cu o bombă cu aer lichid. E adevărat, Jao?

— Așa au decretat guvernele din Europa și din America, pentru a ține în frâu drojdia societății, răspunse bătrânul.

— N-au trecut trei luni de când o navă aeriană, trimisă de guvernul american, a scufundat orașul submarin Fortawa, pentru că cinci sute de ocnași se

răzvrătiseră, omorând căpitanul și toți pasagerii unei nave, jefuindu-i apoi încărcătura.

— Acestea sunt legi inumane, declară Brandok.

— Societatea vrea să trăiască și să muncească în liniște, spuse căpitanul. Cu atât mai rău pentru talhari... Dar să lăsăm aceste discuții lipsite de interes și să mâncăm, câtă vreme oceanul ne dă un răgaz.

— Nu voi putea să mănânc liniștit, gândindu-mă că sub mine se află poate o sută de persoane care încep să sufere de foame.

— Câteva zile, alimentele nu le vor lipsi, spuse Jao. Dacă după aceea le va veni mîntea la cap, îi vom scăpa de cadavre, ca să nu izbucnească vreo teribilă epidemie, care ne-ar fi fatală și nouă, dată fiind căldura înspăimîntătoare care domnește în această regiune, și le vom îngădui să vină să respire o gură de aer. Ce spuneți, căpitane?

— Eu i-aș lăsa să crape.

— Ar fi inuman, spuseră Toby și Holker.

— Sunt convins că, până la urmă, se vor liniști, interveni Brandok. Când cadavrele vor începe să se descompună, vor trebui să cedeze.

— Să ne căutăm de mâncare, repetă căpitanul. Nu ne convine să consumăm peștele nostru uscat, căruia s-ar putea să-i simțim lipsa, mai târziu. Să coborâm pe sargase, domnilor; cum v-am spus, peștii, racii mici și mari se găsesc din belșug printre aceste alge.

Coborâra de-a lungul geamlăcului cupolei, ținându-se cu o mână de traversele de metal și se lăsară pe câmpul de sargase, care, în acel loc, era destul de des pentru a-i susține.

Căpitanul avusese dreptate asigurându-i că mâncarea n-avea să le lipsească. În mijlocul algelor, alcătuite din tulpini brune, foarte ramificate, cu pedunculi scurți, prevăzuți cu frunze lanceolate, forfoteau miriade de peștișori plăți, diformi, cu o gură foarte mare, lungi abia de un centimetru, din specia antennarius, octopozii purpurii, mici cefalopode care săreau și raci mari, ocupați cu masacrarea nefericiților lor vecini.

— Ce ghinion să n-avem o tigaie și o sticlă cu untdelemn! murmură Brandok, care nu pierdea totuși timpul. Ce bunătați prăjite am putea mânca!

Vânătoarea, pentru că era vorba mai curând de vânătoare, decât de pescuit, dură o jumătate de oră și fu foarte rodnică. Neputând să gătească peștișorii, fiindcă plitele cu radiu se aflau înăuntrul orașului plutitor, cei trei americani și însoțitorii lor fură nevoiți să-i mănânce vii.

Între timp, uraganul se calma, puțin câte puțin. Norii se împrăștiaseră, până la urmă, vântul încetase să-și lanseze puternicele rafale și Atlanticul, obosit parcă de gigantica bătălie care dura de patruzeci și opt de ore, își potolise valurile.

Mânia ocnașilor nu dădea însă semne că s-ar fi liniștit. Prea copioasele libații tulburaseră cu totul acei creieri care nu fuseseră, poate, niciodată prea echilibrați. Înfuriați și mai mult de refuzul lui Jao de a coborî ascensorul, devastaseră depozitele, răvășindu-le; apoi reîncepuseră demolarea căsuțelor rămase în picioare, sfărâmând și nimicind totul. Urlete feroce se înălțau din când în când din orificiul ascensorului, răscolindu-i pe Toby și pe Brandok, dar lăsându-i indiferenți pe căpitan, pe Jao, pe pilot și chiar pe Holker, cei patru oameni moderni obișnuiți să-i considere pe răufăcători drept niște fiare periculoase pentru societate.

Vacarmul încetă la căderea serii. Obosiți să distrugă și să urle, ocnașii se hotărâseră, în sfârșit, să se odihnească, cu toată duhoarea insuportabilă care se răspândea sub imensa cupolă, de la cadavrele ce începuseră să se descompună.

Așezați pe marginea puțului, cei trei americani și companionii lor, cam triști, priveau cerul pe cale să se întunece, întrebându-se ce altă nenorocire avea să-i lovească. S-ar fi zis că un nou uragan era pe punctul de a se dezlănțui pe oceanul neliniștit. O zăpușeală grea, sufocantă, domnea în straturile înalte și joase ale atmosferei, saturată de electricitate. Cu câteva ore în urmă, soarele asfințise mai roșu ca de obicei, într-un nor negru ivit spre apus.

— Din nou vreme rea, așa-i, căpitane? întrebă Brandok.

— Da, răspunse comandantul „Centaurului”, care părea mai preocupat ca de obicei. Va fi o a doua furtună, domnii mei, care va scoate cu totul în afara rutei navele zburătoare aflate, poate, în această zonă. Am totuși o speranță.

— Care? întrebă Toby.

— Că acest uragan, venind dinspre apus, ne va elibera de sargase și ne va împinge în larg.

— Ar fi o adevărată șansă, căpitane.

— Să nu ne bucurăm prea curând, domnule. Dacă vântul ne-ar împinge de data asta spre Canare? Iată lucrul de care mă tem.

— N-ați vrea să debarcăm pe aceste insule? întrebă Brandok, surprins.

Comandantul „Centaurului”¹¹ îl privi la rândul său pe american cu uimire:

— Dar de unde veniți dumneavoastră?

— Din America.

— O țară care nu se află prea departe de Canare.

— Nu știu ce vreți să spuneți.

— Pentru nava maritimă sau aeriană care ar ajunge acolo ar fi o nenorocire, declară căpitanul. Niciun om din echipaj n-ar scăpa cu viață.

— Dar ce s-a întâmplat cu insulele acelea? întrebă Toby, nu mai puțin surprins decât Brandok.

— Drace! Guvernele Americii, Europei, Asiei și Africii le-au populat cu toate animalele care existau cândva pe toate cele cinci continente.

— De ce? întrebă Brandok.

— Pentru a conserva speciile. Acolo sunt tigri, lei, elefanți, pantere, jaguari, pume, bizoni, șerpi și atâtea alte animale pe care nu le cunosc nici măcar după nume, răspunse căpitanul. Cum știți astăzi, toate continentele sunt suprapopulate, așa că acele animale n-ar mai fi găsit nici refugiu, nici scăpare,

înainte de nimicirea lor completă, zoologii din întreaga lume s-au gândit să conserve măcar ultimele specii.

— Transportându-le în Canare?

— Da, domnule Brandok.

— Și locuitorii acelor insule nu sunt devorați?

— Care locuitori?

— Nu mai există? Scuzați-mi ignoranța, căpitane, dar noi venim din zonele cele mai izolate ale continentului american, unde nu ajung vești despre evenimente care se petrec pe glob, spuse Toby, care nu dorea nicidecum să dezvăluie misterul minunatei lor reînvieri.

— Credeam că americanii sunt mai avansați decât noi, europenii. Deci nu știți nimic despre catastrofa care a lovit acele insule nefericite, acum cincizeci de ani?

— N-am auzit niciodată despre asta, răspunse Brandok.

— Se știa că toate acele insule sunt de origine vulcanică, reluă căpitanul. Nu sunt altceva decât piscurile unor imenși munți sau mai curând vulcani, înghițiți, poate, în timpul cataclismului care a dus la scufundarea anticei Atlantide. Într-o zi nefastă, gigantul Tenerife, după cine știe câte mii de ani de somn, începu să se trezească, revărsând o cantitate prodigioasă de lavă și atâta cenușă încât să acopere toate insulele arhipelagului. Și nu s-a limitat la asta, aruncând în atmosferă o asemenea masă de gaz asfixiant, încât a nimicit întreaga populație.

— N-a scăpat nimeni? Întrebă Brandok.

— Abia cincisprezece, douăzeci de locuitori, care au adus în Europa teribila veste, răspunse căpitanul. Acea erupție înfricoșătoare a durat douăzeci de ani, făcând să dispară câteva insule, apoi a încetat brusc. După ce au încercat zadarnic să repopuleze arhipelagul, guvernele europene și americane s-au gândit să reunească acolo toate animalele, sălbatice sau nu, care mai existau pe cele cinci continente, pentru a împiedica nimicirea lor totală.

— Așa că insulele au devenit tot atâtea menajerii, spuse Toby.

— Da, domnule. Din când în când, vânători curajoși se duc acolo ca să vâneze, să procure exponate pentru muzee și să nu lase animalele să se înmulțească peste măsură.

— Câte lucruri au înfăptuit oamenii într-o sută de ani, murmură Brandok, care căzuse pe gânduri. Dacă am putea repeta experiența, ce am vedea peste încă un secol? Poate că noi, venind dintr-un alt timp, n-am putea trăi...

Uraganul anunțat de căpitan înainta cu un teribil crescendo de tunete și de fulgere atât de intense, încât Brandok și Toby aveau impresia că orbesc. Se părea că electricitatea produsă de nenumărate mașini care funcționau pe scoarța terestră se repercutază și în straturile înalte ale atmosferei: cei doi americani nu văzuseră niciodată, în vremea lor, fulgere atât de orbitoare și durând atât de mult.

De astă dată, uraganul venea dinspre apus. Era deci probabil ca Marea Sargaselor, supusă furioaselor asalturi ale Atlanticului, să-și deschidă miile și miile de brațe, eliberând orașul plutitor. În miezul nopții, oceanul, ridicat de un vânt foarte impetuos, dădu primele lovituri câmpurilor de sargase. Talazurile lui se prăbușeau cu extremă furie asupra maselor de alge, rozându-le și desfacându-le, ici și colo, marginile.

Atacat pe dedesubt, orașul plutitor se agita în toate direcțiile. Valuri de o putere incalculabilă păreau să-l izbească în partea inferioară, fiindcă, din când în când, trebuia să suporte zguduituri foarte violente, care puneau la grea încercare mușchii celor trei americani și ai companionilor lor.

Treziți de bubuitul neîntrerupt al tunetelor, de luminile orbitoare ale fulgerelor și de zgomotul continuu al valurilor, ocazii reîncepuseră să urle, unindu-și glasurile cu cel puternic al furtunii, înspăimântați de tot acel vacarm, neștiind ce se petrecea în exterior, ei cereau să fie coborât ascensorul, care nu mai era, amenințând că vor găuri pereții orașului plutitor, înecându-i pe toți.

— Doar asta ne-ar mai lipsi! exclamă căpitanul, cam îngrijorat. Dacă-și înfăptuiesc amenințarea, adio tuturor! Nici câmpul sargaselor nu ne va salva, bătut de valuri cum este. Dragă Jao, trebuie să încerci să-i calmezi.

— Ar trebui să-i facem să urce și atunci ne-ar ucide pe toți, răspunse bătrânul, care începuse să tremure.

— Încearcă totuși să-i liniștești.

— Nu mă vor asculta. Vor să iasă din acel infern, în care se sufocă. Nu simțiți ce duhoare oribilă încep să degaje toate acele cadavre?

— Nu noi am comis măcelul, spuse căpitanul. Acum să suporte consecințele. Fiind atât de puțini și fără ascensor, nu putem să urcăm până aici peste patru sute de cadavre. Ne-ar trebui o săptămână de muncă.

— Poate nici n-ar fi de-ajuns, întări pilotul.

— Ar trebui să facem totuși ceva pentru nenorociții aceia, spuse Toby.

— Ce imbecil sunt! exclamă Jao. Și încă mai imbecili sunt ei.

— De ce, prietene? îl întrebă căpitanul.

— Pentru că putem transforma orașul plutitor într-o imensă ghețarie. Și nimeni nu s-a gândit la asta până acum...

— În ce mod ar fi posibil? întrebă Brandok și Toby.

— Avem mai mult de douăzeci de rezervoare pline cu aer lichid, pentru conservarea peștilor. Zece se află sub cupolă, iar celelalte în cele patru colțuri ale orașului. În cinci minute, cadavrele vor îngheța, sau aproape și descompunerea lor va fi imediat oprită.

— Dar vor îngheța și cei vii, observă Brandok.

— Au pături; să se învelească, spuse căpitanul, ridicând din umeri.

— Cel puțin, încercați mai întâi să-i liniștiți și să-i înștiințați, interveni Toby. Nu auziți cum bat în pereții orașului? Nu mă îndoiesc că sunt foarte rezistenți, dar ar putea ceda în vreun punct.

— Aveți dreptate, spuse Jao.

Pentru a fi auzit mai bine de ocași, coborî până la traversele de oțel care serviseră drept sprijin ascensorului, fiind luminat de puternicele fascicule de

raze proiectate de lămpile cu rădărie, care nu mai fuseseră stinse. Fu văzut imediat de cei care priveau fără încetare în sus, mereu cu speranța că vor vedea coborând ascensorul. Un val de invective se înălță prin puț, stârnind un vacarm îndrăcit.

— Iată-l pe talhar!

— Iată-l pe trădător!

— Să-l linșăm pe ticălosul care a jurat să ne distrugă!

— Coboră, câine!... Coboră!...

Jao îi lăsa să-și verse veninul, primind cu înțelepciune, fără să reacționeze, uraganul de injurii și de amenințări și când văzu că și-au pierdut răsuflarea, făcu un gest prietenesc, strigând:

— Încetați o dată, nebunilor! Vreți să mă ascultați sau nu? Dacă veți continua, mă urc pe cupolă și nu mă mai vedeți niciodată.

— Da, da, să-l lăsa să vorbească! strigară mai multe voci.

— Vorbește, bătrâne, spuse altcineva.

— Orașul nostru s-a desprins de pe stâncă și furtuna ne-a împins printre sargase.

— Minți!

— Unul dintre voi, dar numai unul, să urce pentru a se convinge că am spus adevărul.

— Coboră ascensorul!

— L-au luat valurile.

— Atunci trimite jos o funie.

— Bine. Vă avertizez însă că dacă urcă mai mult decât unul, o vom tăia. Cupola e avariata și s-ar prăbuși sub greutatea voastră.

— Și vrei să crăpăm aici, printre cadavrele astea care put îngrozitor?

— Deschideți rezervoarele cu aer lichid și vor îngheța imediat.

Abia sfârșise de vorbit și toți acei oameni se năpustiră spre cele patru colțuri ale orașului plutitor, unde se vedeau enorme tuburi de oțel. Îndată se auziră șuierături puternice, apoi un curent de aer înghețat tâșni din puț, în vreme ce plăcile de sticlă se acopereau pe dedesubt cu un strat de țurțuri de gheață.

Între timp, Brandok, căpitanul și pilotul luaseră funiile de care se agățau înainte năvoadele, cruțate în parte de furtună și le înnodaseră.

— Să le coborâm în ghețarie, spuse Brandok, trăgând până în adâncul plămânilor aerul rece care ieșea în valuri din puț. Suntem aproape de ecuator și clănțănim din dinți. Dar ce n-au inventat oamenii minunați din anul 2000? Am să sfârșesc prin a înnebuni de-a binelea!

După ce deschiseseră valvele, ocnașii alergaseră să se adăpostească în casele care se mai mențineau, de bine de rău, în picioare, învelindu-se cu toate păturile pe care le găseau. Dacă sub cupolă se forma gheață, ce frig trebuia să domnească acolo jos, unde cele patru rezervoare emanau grade peste grade de ger?

În cele din urmă, funia ținută strâns de căpitan, de pilot și de Jao, atinse podeaua; dar atunci un alt tumult și mai înfricoșător izbucni printre acei talhari furibunzi. Douăzeci de mâini o prinseseră și nu mai voiau să-i dea drumul. Cei care nu reușiseră s-o apuce începuseră să-i lovească sălbatic pe tovarășii lor care ajunseseră primii la ea.

Scârbiți de acele scene, căpitanul și companiile lui încercaseră zadarnic să ridice funia. Ar fi fost necesar un scripete. Tocmai se gândeau s-o taie, când un tânăr ocnaș, mai sprinten decât ceilalți, sări peste capetele bătaușilor, cu un salt demn de un clown, se prinse de funie și o tăie, cu o lovitură de cuțit, chiar sub picioarele lui.

— Sus! Sus! strigă căpitanul.

Tânărul se înălță repede, fiindcă și americanii îi dădeau o mână de ajutor căpitanului. Văzându-l cum urcă, ocnașii îl copleșeau cu injurii, amenințând că-l vor spinteca îndată ce va coborî.

— Nu ne vom putea înțelege niciodată cu acele canalii, murmură Brandok. Pușcăriașul de azi nu se deosebește de cel de acum o sută de ani. Știința a perfecționat totul, în afara rasei și omul rău a rămas rău. Vor trece secole după secole, dar, dând la o parte spoiala de civilizație, dedesubt se va afla întotdeauna omul primitiv, cu instinctele lui feroce...

Trasă cu putere de căpitan și de companionii lui, funia ajunse la marginea puțului. Pușcăriașul care se agățase de ea, un tinerel încă imberb, blond, costeliv, numai brațe și picioare, îndată ce se văzu aproape de țință, se desprinsese de funie, sărind cu agilitate pe cupolă.

— Privește și du-te să le spui tovarășilor tăi ce-ai văzut, îi zise Jao.

— Puțin îmi pasă dacă se află pe mare sau în infern! replică pușcăriașul, inspirând adânc. Am ieșit din abatorul acela și asta mi-e de ajuns. Omorâțimă, dacă vreți, dar nu mă mai întorc acolo. M-ar face bucăți.

— Rămâi, atunci, spuse căpitanul. Te avertizez însă că dacă ne vei da de furcă, vei avea de-a face cu revolverul meu electric.

— Nu vă voi pricinui niciun necaz, v-o jur, domnule!

Dedesubt, ocașii urlau cât îi ținea gura. Dar zgomotul puternic al furtunii nu întârzie să acopere toate acele strigăte. Uraganul răvășea pentru a doua oară Atlanticul.

— Unde ne va duce? se întrebă căpitanul, privind cu îngrijorare valurile care se năpusteau, cu extremă furie, asupra câmpurilor de sargase.

Orașul plutitor, care era puțin înclinat, se înălță brusc, ieșind din apă cu mai mulți metri.

— Țineți-vă de traverse! strigă Jao.

Un talaz monstruos, străbătând câmpul de sargase pe care se sprijinea orașul, se prăbușea cu mii de vaiete, împingând înaintea sa perdele dese de apă pulverizată, care voalau până și lumina lămpilor.

— Așadar pornim? întrebă Brandok, care-l ținea strâns pe Toby cu mâna dreaptă, ca să nu fie dus de val.

O trombă, o adevărată trombă de apă, se abătu peste ei, acoperindu-i și udându-i din cap până în picioare, apoi orașul plutitor se desprinsese făcând un salt imens. Era din nou liber.

17

Insula fiarelor sălbatice

Pentru a doua oară, orașul submarin se afla în voia oceanului. Forțele brutale ale naturii învinseseră din nou, dar de data asta nu în defavoarea naufragiaților – puteau fi numiți astfel – pe care îi eliberaseră dintr-o captivitate amenințând să devină fatală pentru toți.

Enorma masă își reîncepuse dansul dezordonat, încotro mergea? Nimeni nu putea să răspundă. Era evident doar că vântul și valurile o împingeau spre nord-est, în direcția Canarelor.

Cei șapte oameni, de vreme ce tânărul ocnaș rămăsese cu ei, nu se găseau însă în condiții favorabile. Mai norocoși erau pușcăriașii, care se aflau acum în siguranță, apărați de pereții de oțel, la adăpost de valuri și de teribilele rafale de vânt, chiar dacă aveau de-a face cu frigul intens degajat fără încetare de rezervoarele cu aer lichid.

Uraganul bântuia cu o furie extraordinară. Părea că hotărâse să distrugă nefericitul oraș plutitor.

— Toby, spuse Brandok, în vreme ce valurile continuau să treacă peste cupolă, cu o forță înfricoșătoare, ca oricărei bun american, mi-au plăcut întotdeauna aventurile, dar începe să-mi fie lehamite de povestea asta interminabilă. Știi la ce mă gândesc?

— Te gândești că valurile sunt prea violente și că Atlanticul nu e prea clement cu oamenii de acum o sută de ani.

— Nu, mă gândesc că o să sfârșesc rău.

— Și te lamentezi după ce ai trăit aproape un secol și jumătate și ai văzut atâtea minunății? Ce-ai fi tu acum, dacă n-ai fi băut licoarea mea? Un pic de cenușă, fără nicio bucățică de os.

— Ai dreptate, Toby, răspunse Brandok, străduindu-se să zâmbească. Doar noi am supraviețuit, după ce sute și sute de milioane de oameni au dispărut în marele abis al morții și mai am tupeul să mă plâng!

— Mulțumește-te deci să trăiești un ceas sau o lună și nu te mai gândești la altceva. Orice s-ar întâmpla, niciun muritor n-a avut atâta noroc. Mai bine ferește-te de valuri. Atentează la viața noastră.

Și atentau, într-adevăr. În cincizeci sau poate o sută de ani, Atlanticul nu avusese o asemenea izbucnire de furie. Brandok, care, în tinerețea lui, îl traversase de multe ori, nu-l văzuse niciodată atât de înverșunat.

Dar mai ales tensiunea electrică extremă îi afecta pe cei doi americani. Fulgerele aveau o durată extraordinară, de cinci și chiar zece minute, iar trăsnetele cădeau câte douăsprezece deodată. Mai nervos, poate, decât Toby, Brandok tresărea ca și cum ar fi primit veritabile descărcări electrice și când își trecea o mână peste cap, părul lui, deși ud, trosnea și scotea scântei.

Între timp, orașul plutitor continua să fie dus de valuri, ca o simplă coajă de nucă. Nu mai era o navă: putea fi considerat o imensă epavă pradă furiilor oceanului. Întreaga noapte și ziua următoare, enorma lui masă, mereu tarâtă de valuri, rătăci pe Atlantic, fără ca naufragiații să fi putut încerca să-l îndrepte într-o anumită direcție.

În tot acest timp, ocnașii, probabil foarte impresionați de zgomotele valurilor, de bubuitul neîntrerupt al tunetelor și de mișcările dezordonate ale orașului, rămăseseră liniștiți. Pe de altă parte, frigul intens care domnea acolo jos le domolise furiile. Niciodată nu fusese o ghețarie atât de rece, de vreme ce cristalele de gheață acoperiseră până și cadavrele, oprindu-le descompunerea.

În dimineața celei de-a doua zile, căpitanul, care făcea mereu de gardă împreună cu pilotul, scoase un strigăt:

— Tencrife!

Cei trei americani, Jao și tânărul pușcăriaș, care dormitau legați strâns de traversele de oțel, pentru a nu putea fi luați de talazurile pe care Atlanticul le prăvălea iară încetare asupra cupolei, se ridicară.

Se lumina de ziua, dar era o lumină cenușie, tristă, norii de furtună neîngăduindu-i să se răspândească tară opreliști. Spre răsărit, o coloană de foc se înălța foarte sus, oscilând în toate direcțiile și străpungând cerul.

— Muntele gigantic erupe încă? întrebă Brandok.

— Se pare că s-a trezit, răspunse căpitanul.

— Și vântul ne împinge spre insulele acelea?

— Din nefericire!

— Deci, după ocnași, trebuie să avem de-a face cu fiarele sălbatice?

— Nu toate insulele sunt populate cu lei, tigri, pantere, jaguari, leoparzi etc. Multe slujesc drept adăpost sigur unor animale inofensive sau aproape, ca bizonii, ultimele exemplare din țara dumneavoastră, struți, girafe, gazele, cerbi, dami și multe altele, pe care n-aș putea să le numesc. Dacă valurile ne vor împinge spre una dintre acestea din urmă, nu vom avea de ce să ne temem, ba chiar vom face rost de niște fripturi delicioase. Din nenorocire, mi se pare că valurile ne gonesc spre Tenerife.

— Mi se face pielea de găină, căpitane.

— Ne vom refugia în interiorul orașului...

— Ca să ne ciopârțească ocnașii...

— Drace! Uitasem că avem un vulcan și sub picioarele noastre, spuse comandantul „Centaurului11. Dar n-am ajuns încă pe uscat și nu știm unde vor trimite aceste valuri capricioase să se sfărâme imensul cheson de metal.

— Vă temeți că se va sfărâma? îl întrebă Toby.

— Țărmurile acelor insule sunt, mai peste tot, tăiate vertical și n-aș putea să vă spun, domnule, în ce mod vom acosta. Prea bine nu, desigur. Vom găsi acolo valuri de adâncime, care vor arunca orașul plutitor cine știe unde. Orice s-ar întâmpla, vă sfătuiesc să nu vă desprindeți nicio clipă de traversele cupolei; cine se va lăsa dus de valuri va fi, fără îndoială, zdrobit. Fiți numai ochi și țineți-vă strâns!

Orașul plutitor era împins, într-adevăr, spre vechea posesiune spaniolă, devenită acum de nelocuit, din pricina furiilor imensului munte. Ca și cum ar fi vrut să acompanieze turbarea Atlanticului, conul enorm erupea cu extraordinară vigoare, învăluit de limbi de foc. De-a lungul pantelor sale repezi coborau adevărate fluvii de lavă, incendiind pădurile. Bombe colosale ieșeau din craterul lui aprins și, după ce străbăteau norii, cădeau descriind arcade superbe, lăsând în urmă dâre de foc, apoi se spărgeau explodând.

Bătrânul vulcan, stins de mii de ani și apoi reînviat, făcea să i se simtă puterea. Vuiete înfricoșătoare, care acopereau uneori bubuitul tunetelor, ieșeau din gâtleele lui dogoritor.

— Cine ar fi crezut că acest colos avea să se trezească din nou și de două ori la rând? murmură Toby. Asta înseamnă că Pământul n-a început încă să se răcească.

Orașul plutitor continua să înainteze, trecând prin vastul canal dintre insulele Gran Canaria și Fuerteventura, amenințat de marele pericol de a se izbi de nenumăratele stânci apărute după ultima erupție a vulcanului Tenerife.

Fiindcă valurile se mai liniștiseră, cele două insule opunând furiilor Atlanticului două bariere de netrecut, căpitanul și tovarășii săi se ridicaseră în picioare.

O lumină puternică, roșie precum aceea a aurorei boreale, cobora din conul imens, dând apelor reflexe sângerii. Spectacolul era sublim și totodată înspăimântător. Vârtejuri de fum, roșiatic și el, dar având luciri sinistre, livide, ca și cum mase de sulf ar fi ars în crater, ajungeau până sub norii de furtună, învolburându-se pe aripile vântului. Bombele continuau să cadă, cu un zgomot de tunet, dezlădăcinând și incendiind bătrânele păduri, în vreme ce torențele de lavă se revărsau ca o mare de foc.

— Am văzut o dată Vezuviul, spuse Brandok. Era însă o nimica toată, în comparație cu acest titan.

Mereu împins de valuri, orașul plutitor intrase în zona luminată. Părea că navighează pe o mare incandescentă.

Reflectând strălucirile vulcanului, geamurile cupolei proiectau până în fundul oraşului o lumină atât de intensă încât o făcea să pălească pe aceea a lămpilor cu radiu. Neputând să ghicească despre ce era vorba, ocnaşii urlau înfricoşător, pentru că nimeni nu le explica de unde proveneau acele străluciri puternice. Neliniştea, sau mai curând teama care pusese stăpânire pe căpitan şi pe ceilalţi, era prea mare pentru a-i lăsa să se gândească_ la cei care îngheţau înăuntrul giganticei mase de oţel.

Ciocnirea era pe cale să se producă. Tenerife se afla doar la câteva ancabluri şi talazurile continuau să împingă oraşul plutitor cu mare putere. Avea să reziste sau avea să se sfărâme? Aceasta era întrebarea care-i preocupa pe toţi, fără să-i poată da un răspuns.

Era ora două dimineaţa. Vulcanul scotea flăcări şi tunete, cu o furie tot mai mare. Întreaga insulă părea că arde.

Cei trei americani, căpitanul, pilotul şi cei doi ocnaşi se întinseseră pe cupolă, ţinându-se strâns de traverse.

Năvălind prin canal, valurile asaltau fără încetare colosalul obstacol, care le împiedica să înainteze fără oprelişte. Veneau unul după altul, la intervale foarte scurte, dând naştere unor formidabile talazuri de adâncime.

Pe neaşteptate, oraşul plutitor se înălţă cu câţiva metri, cu un huruit îngrozitor, apoi se răsturnă pe o latură, fiind tarât spre plaja care se ivise fără veste, după retragerea ultimului val. O parte a cupolei se rupse cu un zgomot imens, prăbuşindu-se în interiorul oraşului împreună cu Jao şi tânărul ocnaş, care se aflau, din nenorocire, în acea zonă. Mai norocoşi, cei trei americani, căpitanul şi pilotul reuşiseră să sară la timp pe uscat, căţărându-se iute pe plaja abruptă, înainte ca valul de adâncime să revină la asalt.

În locul acela, marea prezenta un spectacol înspăimântător. Oprite brusc din goana lor impetuoasă, la asaltul insulei talazurile urcau cu un zgomot teribil, asurzitor. Coloane enorme de spumă se prăbuşeau, cu un bubuit de tunet, asupra stâncilor, sfărâmându-le, pulverizându-le.

Împins din toate părţile, oraşul plutitor se izbea iar şi iar de ţărm. Enormă cutie de metal, care, timp de mulţi ani, de pe stânca de care fusese fixată, sfidase nevătămată furia Atlanticului, se disloca puţin câte puţin. Dinăuntru

se auzeau urlete înfiorătoare. Văzând cum se revarsă apa prin cupola aproape sfărâmată, ocnașii fugeau în neștire, pentru a nu muri înecați de formidabilul asalt al valurilor.

— Sunt pierduți! spuse căpitanul, care se ținea strâns de o stâncă, lângă Brandok.

— Credeți? îl întrebă acesta, cu o voce care-i trăda emoția.

— Nicio construcție omenească nu poate rezista unor astfel de izbituri. Într-o jumătate de oră, poate chiar mai puțin, pereții de metal se vor sfărâma și niciunul dintre acei nenorociți nu va scăpa.

— Nu putem face nimic pentru a-i salva de la moarte? întrebă Toby, care se afla de cealaltă parte a căpitanului.

— Ce-ați vrea să facem? Dacă am coborî, valurile ne-ar duce în larg, fără să-i putem ajuta cu ceva pe locuitorii sărmanului oraș!

— Mi se rupe inima, văzându-i cum mor...

— Gândiți-vă că asistați la un naufragiu. Oceanul își cere, din când în când, victimele care i se cuvin.

— Și care va fi soarta noastră? întrebă Brandok.

— Nu fericită, desigur, dacă nu ne vine în ajutor vreo navă, răspunse căpitanul. Mâine ne vom afla printre lei, tigri, leoparzi, jaguari și nu știu cum ne vom descurca, domnii mei, fiindcă tocmai pe această insulă au fost reunite toate fiarele sălbatice în stare să se apere singure și deci să-și păstreze specia.

— Și nu dispuneți decât de revolverul dumneavoastră?

— De nimic altceva, domnule.

— Atunci suntem în pericol să ne încheiem călătoria în pânțele acestor feroce și sângeroși locuitori.

— Din nenorocire!

— N-avem de ce să deplângem soarta locuitorilor orașului submarin.

— Ar trebui, poate, s-o invidiem, răspunse căpitanul.

În acest timp, enorma cutie de oțel, împinsă fără încetare de valurile care o asaltau, continua să izbească stâncile de pe țărm, cu un zgomot infernal.

Geamurile groase se spărgeau și apa năvălea înăuntru ca un șuvoi. Țipetele nenorociților care se înecau, fără a se putea sustrage morții, deveneau tot mai rare și mai slabe, în vreme ce, dimpotrivă, vulcanul scotea tunete formidabile, rivalizând cu zgomotele furtunii.

Deodată, orașul fu ridicat de un talaz monstruos și complet răsturnat. Fundul lui, acoperit de alge și de incrustații marine, se arată o clipă, apoi întreaga masă fu înghițită și dispăru sub valuri, cu morții și cu viii, dacă aceștia din urmă mai erau.

— S-a sfârșit, spuse căpitanul, care, pentru prima oară, păru mișcat. De altfel, chiar dacă ar fi scăpat acum de la moarte, nu s-ar fi salvat, mai târziu, de judecata societății. O bombă cu silurită, lăsată să cadă dintr-o navă aeriană, i-ar fi scufundat oricum, pedepsindu-i pentru rebeliunea lor.

— Ce este această silurită? Întrebă Toby.

— Un explozibil foarte puternic, inventat recent, care pulverizează o clădire cu douăzeci de etaje ca și cum ar fi un castel de hârtie... Domnilor, văd deasupra noastră o stâncă tăiată vertical. Vreți un sfat bun? Să ne grăbim să urcăm pe ea înainte de venirea zorilor.

— Nici aici nu suntem în pericol, observă Brandok. Valurile nu ajung până la noi.

— Dar ar putea să ajungă fiarele, răspunse căpitanul. Urcarea pe această stâncă n-ar fi prea dificilă pentru o panteră sau pentru un leopard. Urmați-mă, dacă nu vreți să regretați mai târziu.

Doar căpitanul, căruia nu-i scăpa nimic, observase că, puțin mai în spate, se înălța o mică stâncă de formă piramidală, ale cărei laturi abrupte erau aproape perpendiculare pe sol și care putea deveni un foarte bun refugiu față de atacurile nenumăratelor fiare de pe marea insulă. Înțelegând că salvarea lor se afla acolo, sus, cei trei americani, cu toate că abia se mai țineau pe picioare, după atâta nesomn cu care nu erau obișnuți, îi urmară pe căpitan și

pe pilot. Lumina vie proiectată de vulcanul aprins le îngăduia să aleagă partea cea mai accesibilă, pentru a se urca pe micul con. Pereții lui erau atât de netezi, încât căpitanul începea să se îndoiască serios că vor putea ajunge în vârf, când descoperi un fel de canal cam îngust, cu marginile acoperite de mărăcini, cu pantă abruptă, dar care putea fi totuși de folos.

— Curaj, domnilor, spuse el, văzând că americanii erau la capătul puterilor. Încă un ultim efort: când veți fi acolo sus, veți putea să vă odihniți în liniște.

Agățându-se de mărăcini și ajutându-se unul pe altul, după douăzeci de minute izbutiră să ajungă în vârful trunchiului de con. Platforma superioară era foarte mică, dar era de-ajuns pentru cinci oameni.

— Dacă vă e somn, dormiți, spuse căpitanul. Vom veghea noi. Până la răsăritul soarelui, nu va fi nicio primejdie aici. Fiarele sunt prea speriate de erupție încât să le ardă acum de noi. În noaptea asta nu-și vor părăsi culcușurile.

— Chiar am nevoie de somn, spuse Brandok, care devenise foarte palid, ca și cum acel efort suprem l-ar fi epuizat de tot. Nu știu ce e cu mine: membrele îmi tremură și mușchii îmi tresar, ca și cum ar primi în continuare descărcări electrice. Este a doua oară când mi se întâmplă asta.

— Eu simt aceleași efecte, spuse Toby, lăsându-se să cadă ca un trup neînsuflețit.

— Un somn bun vă va calma, spuse căpitanul. Ați trecut prin prea multe emoții, în atât de puține zile.

Doctorul clătină din cap și-l privi pe Brandok, care tresărea ca și cum ar fi avut o pilă electrică în corp.

— Mă tem ca această electricitate intensă, care a saturat întreg văzduhul globului și cu care nu suntem obișnuiți, să nu ne fie fatală, murmură el. Suntem oameni din alte vremuri.

Cu toate vuietele mării, șuierale vântului și tunetele formidabile ale vulcanului, cei trei americani închiseră ochii, adormind aproape instantaneu. Trecuseră trei nopți de când stăteau treji și doar căpitanul și pilotul său, obișnuiți să stea de veghe, mai puteau să reziste la o atât de îndelungată

încercare. Somnul binefăcător dură până la opt dimineața și cine știe cât s-ar fi prelungit, dacă n-ar fi fost treziți de căpitan, cu viguroase zgâlțâituri.

Uraganul încetase și soarele, deja sus pe boltă, își arunca razele arzătoare asupra insulei înverzite, care fusese cândva una dintre cele mai splendide perle ale Atlanticului. În centrul aceluși ținut fertil, unde creșteau cele mai superbe plante ale tropicelor, se înălța, gigantic, Tenerife, din al cărui crater ieșeau încă imense limbi de foc și nori deși de fum, întunecând cerul. Toate pădurile de pe coastele lui ardeau, zvârcolindu-se sub mușcăturile lavei care curgea fără odihnă. Toate câmpiile care se întindeau până la țărmurile mării, ondulând ușor, erau acoperite cu superbe păduri de palmieri, cocotieri și bananieri. Nu se vedea însă nicio casă, niciun petic de pământ cultivat: fortărețele și satele dispăruseră sub acea vegetație abundentă.

— Acesta e imperiul fiarelor sălbatice? întrebă Brandok, care era mai puțin încercat de tresăririle nervoase.

— Da, domnule, răspunse căpitanul.

— Dar nu văd acele teribile animale.

— Să nu doriți să le vedeți... De altfel, nu vor întârzia să apară.

— Aveți dreptate, căpitane, nu vor întârzia, spuse pilotul. Iată acolo jos, câteva care se zăresc printre tufișurile din jurul stâncii. Ne-au adulmecat și se pregătesc să-și umple pânțelele cu carnea noastră. Priviți!

Căpitanul și cei trei americani se uitară în direcția indicată de pilot și nu putură să-și stăpânească un fior de groază. Treizeci sau patruzeci de animale cu blana galben-roșcată și cu coamele bogate și negricioase își făceau drum printre tufișuri, apropiindu-se de stânca pe care se sprijinea conul.

— Asta e o haită de lei! exclamă căpitanul. Sunt niște vecini periculoși, care ne vor face să trăim un teribil sfert de oră.

— Pot să ajungă până la noi? întrebă Toby și Holker, care erau mult mai speriați decât Brandok.

— Ar putea să dea asaltul dinspre fisură, răspunse căpitanul. Din fericire, trecerea e îngustă și nu vor putea să urce decât câte unul.

— Aveți destule gloanțe pentru a-i opri? întrebă Brandok.

— Iau șase asupra mea; cât despre ceilalți... A! Adunați pietre, bolovani, tot ce poate servi ca proiectil. Sunt în canal. Repede, domnilor! Nu e timp de pierdut!

Cei cinci oameni se lăsară să lunece prin crăpătură, unde erau destui bolovani, desprinși din stâncă de ploile torențiale. Cu un efort suprem, ridicară mai mulți pe mica platformă, aliniindu-i în fața capătului de sus al canalului.

Abia terminaseră operația, când leii, sătui să-i privească de la distanță, se mișcară, urcând pe stâncă. Răgeau înfricoșător și își arătau colții ascuțiți, fluturându-și coamele.

Un mascul cu o statură impunătoare, după ce scosese un răget formidabil, ca o bubuitură de tunet, trecând de contrafort, pătrunse hotărât în canal, înfigându-și ghearele în crăpăturile stâncii.

— Pe cât posibil, să economisim munițiile, spuse căpitanul. Domnilor, ajutați-mă să lansez această bombă!

Pregătiră un bolovan de vreo patruzeci de kilograme, urcat cu puțin înainte, nu lăra efort, pe platformă, și așteptară momentul potrivit pentru a-l arunca. Leul, pe care manevra îl făcuse bănuitor, se opri; dar, împins de foame și încurajat de răgetele celorlalți, începu iar să se cațere. Căpitanul, care avea pregătit și revolverul electric, așteptă să înainteze mai mult, apoi strigă:

— Aruncați!...

Împinsă cu putere, piatra se rostogoli în jos prin despicătură, cu o iuțeală tot mai mare și căzu asupra fiarei, care se afla, atunci, într-un loc foarte strâmt. Lovită în cap de acel proiectil special, ea rămase ca trăsniță, astupând canalul cu trupul său.

Nu era totuși un obstacol de netrecut pentru acei săritori, care nu sunt opriți nici măcar de o palisadă înaltă de trei sau patru metri. Un alt leu, care se ascunsese în despicătură tară să fie văzut de cei asediați, prea ocupați cu supravegherea mișcărilor celui dintâi, își anunță prezența printr-un răget formidabil. Într-o clipă sări peste corpul neînsuflețit și porni la asalt.

Apărătorii conului n-aveau timpul necesar pentru a arunca un alt bolovan. Din fericire, căpitanul avea revolverul său. Se auzi un şuierat slab și a doua fiară căzu, cu un glonț în creier.

— Bravo, căpitane! strigă Brandok.

Ceilalți lei, devenind mai prudenți, se opriseră, apoi începură să dea ocol stâncii în formă de con, umplând văzduhul cu răgetele lor. Între timp, la marginea pădurii se iviseră alte animale. Erau acolo tigri, leoparzi, jaguari și, ciudat lucru, păreau să se afle în relații bune, devreme ce nu se atacau unii pe alții, așa cum ar fi făcut, poate, în pădurile lor natale. Contactul continuu îi convinsese, probabil, să se respecte reciproc, dându-și seama că sunt de forțe aproape egale. Este sigur însă că nu-i cruțau pe cei mai slabi, pentru a nu muri de foame.

— Situația noastră e pe punctul de a deveni disperată, spuse căpitanul. Chiar dacă am reuși să-i nimicim pe lei, iată acolo alte animale, nu mai puțin periculoase, gata să le ia locul. V-am spus, domnilor, că vom regreta sfârșitul ocnașilor. Era preferabil să murim înecați, decât să simțim ghearele și dinții acestor fiare. Oceanul ne-a cruțat, pentru a ne condamna la o moarte mai crudă. Putea să ne înghită... Tu ce spui, pilotule?

Marinarul nu răspunse. Cu mâna la ochi, privea în sus, foarte concentrat.

— Ei, pilotule, ai amuțit? insistă căpitanul.

În aceeași clipă, de pe buzele marinarului se desprinsese un strigăt:

— Un punct negru în spațiu!

— O navă aeriană? întrebă căpitanul, făcând un salt.

— Nu știu, comandante, dacă e o pasăre de mari dimensiuni sau ajutorul care sosește la momentul potrivit. Priviți cu atenție, în vreme ce eu îi supraveghez pe lei.

Brandok și companionii lui se răsuciseră și ei, privind în sus. Un punct negru, ușor alungit, care nu putea fi confundat cu o pasăre, acvilă sau condor, se mărea cu o iuțeală fantastică, despicând văzduhul la o înălțime extraordinară,

ca și cum ar fi vrut să treacă pe deasupra imensei coloane de foc și de fum care ieșea din craterul Tenerifei.

— Da! O navă! urlară toți.

— Iată salvarea care ajunge la timp, comentă căpitanul, trăgând asupra unui al treilea leu, care se hotărâse să pornească la atac.

Nava zburătoare dispăru pentru câteva clipe printre trâmbele de fum, apoi reapăru, coborând rapid. Prora ei era orientată către micul con și înainta cu impetuozitatea unui condor.

— Ne-au văzut și se îndreaptă spre noi! strigă pilotul. Mai rezistați câteva clipe, comandante!

Ca și cum ar fi simțit că prada era pe cale să le scape, leii își reluau asaltul, în vreme ce mai mulți tigri și jaguari ieșeau din tufișuri, pentru a lua parte și ei la ospăț. Văzând că o fiară pătrunde în despicătură, căpitanul nu ezită să consume încă un glonț și, fiind un bun trăgător, nu rată nici de astă dată ținta.

— Al treilea, spuse el. Dar mai sunt cincisprezece sau șaisprezece, fără a pune la socoteală toate celelalte fiare, care par dornice să guste un pic de carne de om. De altfel, le înțeleg. Sunt mulți ani de când n-au avut parte de acest fel de mâncare.

Un al patrulea leu, după ce scoase un răget înfricoșător, se năpusti prin despicătură, sărind pe deasupra cadavrelor celorlalți, dar nu avu o soartă mai bună.

Siguri acum că vor fi luați la bordul navei zburătoare, care se apropia cu fiecare clipă, naufragații din orașul submarin începuseră să arunce în toate direcțiile bolovanii adunați, pentru a opri nu doar asaltul leilor, ci și pe cel al celorlalte animale. Acea grindină de pietre avu mai mult succes decât gloanțele căpitanului. Fiarele speriate începuseră să dea îndărăt, făcând salturi gigantice, pentru a nu se trezi cu coastele zdrobite.

— Curaj, domnilor! strigă căpitanul, trăgând câte un glonț. Să alungăm în desișuri această haită înfometată!

Grindina de bolovani și de pietre continua să cadă cu furie, îndeosebi în canalul pe unde încercau să se strecoare fiarele, acela fiind singurul punct vulnerabil al micului con. Lupta disperată dura de câteva minute, când o voce sonoră și autoritară căzu din cer:

— Toți la pământ!

Căpitanul își ridică ochii. Nava aeriană, un frumos aparat cenușiu, prevăzut cu elice imense, plana aproape deasupra lor.

— Supuneți-vă ordinului!

Se trântiră pe platformă, fără să ceară vreo explicație. Peste o clipă, o sferă roșiatică, nu mai mare ca o portocală, cădea la capătul de jos al canalului, unde lei, tigri și jaguari, în deplină înțelegere, se strânseseră pentru a da un ultim și formidabil asalt al conului. Se auzi o explozie teribilă, care făcu să se cutremure stâncile și ridică un imens nor de praf. O mică bombă, conținând acea teribilă substanță pe care căpitanul „Centaurului” o numise silurită, explodase în mijlocul fiarelor.

— Ridicați-vă, domnilor! strigă aceeași voce. Acum nu mai sunt fiare în jurul dumneavoastră.

Brandok fu primul în picioare.

Efectele produse de mica bombă erau înspăimântătoare. Jumătate din stânca de sprijin al conului sărise în aer și nu se mai vedea nicio urmă de animale. Puternicul exploziv pulverizase tigri, lei și jaguari.

— Cum ar fi posibil un război, cu astfel de bombe? murmură americanul. Zece nave zburătoare ar fi de ajuns pentru a distruge, în zece minute, cel mai mare oraș de pe Pământ.

Nava cobora încet, în vreme ce echipajul ei arunca o scară de frânghie. Căpitanul „Centaurului” fu primul care o apucă și urcă până sus, unde un bărbat bărbos și foarte robust îl aștepta surâzător, cu brațele deschise.

— Thompson! exclamă căpitanul, sărind peste balustradă.

— Firsen! exclamă celălalt, strângându-i mâna cu putere, după obiceiul englezesc. Te caut de o săptămână.

— Tu!

— Știrea că niște nemernici au pus stăpânire pe nava ta ajunsese în Anglia și în Franța. Știi că au îndrăznit să atace nave maritime?

— Cine?

— Cei care ți-au luat „Centaurul”11.

— Și ce s-a întâmplat cu ei?

— I-am scufundat cu o jumătate de duzină de bombe cu silurită, la două sute de mile de strâmtoarea Gibraltar.

— Și nava mea a fost aruncată în aer, împreună cu ei?

— Nu voiau să o predea.

— Nu-i nimic. Guvernul englez mă va despăgubi, spuse căpitanul „Centaurului”11, ridicând din umeri. Mai bine să se odihnească pe fundul Atlanticului, decât să devină o navă-pirat... Cer ospitalitate pentru mine și pentru domnii aceștia care mă însoțesc. Unde mergi?

— În Franța.

— Foarte bine: e o țară frumoasă.

Brandok, Toby și Holker și pilotul urcaseră și ei pe navă. Cel dintâi însă, cum puse piciorul pe punte, fu cuprins de un tremur atât de puternic, încât era să cadă peste Holker.

— Ce aveți, domnule? îl întrebă căpitanul „Centaurului”11.

Brandok nu răspunse imediat. Era schimbat la chip și foarte palid. Ochii lui, destul de dilatați, păreau să-i iasă din orbite și mușchii feței îi tresăreau ciudat.

— Dar ce aveți, domnule? repetă căpitanul.

— Nava e propulsată electric, nu-i așa? întrebă, în cele din urmă, americanul, cu o voce atât de alterată, încât îi uimi pe toți.

— Da, domnule.

— Acum înțeleg... Toby!

Doctorul nu-i răspunse. Stătea în mijlocul punții și fixa o lampă mare cu radiu, cu o privire sticloasă, asemenea celei a persoanelor hipnotizate. Era și el extrem de palid și tresărea ca și cum ar fi fost supus, din când în când, unor descărcări electrice.

— Ce au domnii aceștia? întrebă Thompson.

— Nu știu, răspunse căpitanul „Centaurei”¹¹, care părea foarte impresionat. E a doua sau a treia oară când îi văd tremurând așa.

— Cine sunt?

— Niște americani care fac ocolul lumii.

În clipa aceea, Holker se apropie de ei.

— Prietenii mei nu sunt obișnuiți cu activitatea electrică intensă de pe aceste nave, spuse el. Dispuneți să fie duși în cabinele lor și să încercăm să ajungem pe uscat cât mai curând. Vă ofer o mie de dolari dacă mâine vom fi la Lisabona.

— Vom forța mașinile, răspunse Thompson.

— Cât de mult veți putea, spuse Holker, care părea destul de preocupat.

Se apropie de Brandok, care se rezemase de balustrada de la babord, ca și cum n-ar fi fost capabil să stea în picioare fără un sprijin.

— Ce simțiți, domnule Brandok? îl întrebă el.

— Nu știu... îngăimă tânărul. Mă încearcă un tremur ciudat și o tulburare inexplicabilă. M-au apucat îndată ce am pus picioarele pe navă. S-ar spune că este supus unor șocuri continue creierul meu. Când mă aflu pe platforma conului, simțeam, dimpotrivă, o extraordinară stare de bine.

— Marea tensiune electrică produce aceste efecte, domnule Brandok. Când vom fi pe sol, tremurul dumneavoastră va dispărea.

Tânărul clătină din cap, cu un aer descurajat, apoi spuse abia auzit:

— Eu și Toby suntem oameni din alte vremuri.

Patru marinari zdraveni îi luară pe tanăml american și pe Toby de subsuori și îi duseră în cabinele de la pupa, așezându-i pe niște paturi comode.

— Mă tem că oamenii aceștia sunt pierduți, murmură Holker. În vremea lor, electricitatea nu căpătase dezvoltarea de azi. Ce se va întâmpla cu ei? Începe să-mi fie frică.

A doua zi, înainte de amiază, nava zburătoare ajungea la estuarul fluviului Tajo și intra, cu toată viteza, în capitala Portugaliei.

Brandok și Toby se calmaseră, puțin câte puțin, dar nu mai păreau să fie cei doi prieteni joviali dinainte. S-ar fi zis că o adâncă preocupare le tulburase creierii și, la cea mai mică emoție, tremurul și tresăririle mușchilor apăreau din nou.

Holker, care începea să fie speriat, se duse cu ei la gară, unde rezervase un compartiment special. După douăzeci și cinci de minute, vagoanele porneau prin tubul căii ferate subterane, cu o viteză de două sute de kilometri pe oră.

Traversară Spania în șase ore, fără să coboare în nicio stație. Văzând că starea însoțitorilor săi se agrava tot mai mult, Holker era grăbit să ajungă în capitala Franței, pentru a consulta un specialist în legătură cu boala care-i lovise și care ar fi putut să aibă o altă origine.

În dimineața zilei următoare, descindeau în gara capitalei franceze, care își dublase suprafața și numărul locuitorilor. Într-o sută de ani, devenise unul dintre orașele cele mai industrializate din lume.

Aerul mării capitale, saturat de electricitate din cauza nenumăratelor sale mașini electrice, nu făcu decât să agraveze starea sănătății lui Toby și Brandok. Fură duși la un hotel, cuprinși de delir.

Din ce în ce mai înspăimântat, Holker chemă îndată pe unul dintre cei mai cunoscuți medici, căruia îi relată ce li se întâmplase nefericiților săi prieteni, neuitând să-l informeze despre miraculoasa lor reînviere.

Primi un răspuns teribil:

— Cu toate că mi-e greu să cred că acești oameni ar fi descoperit secretul de a dormi un secol, nici eu, nici altcineva nu va putea să-i salveze. Datorită fie electricității intense, cu care nu erau obișnuiți, fie emoției produse de minunatele noastre înfăptuiri, creierul lor a suferit un astfel de șoc, încât nu se va mai vindeca niciodată. Conduceți-i în munții din Auvergne, în sanatoriul prietenului meu Bandin. Cine știe? Poate că aerul dătător de viață al acelor piscoari ar putea să înfăptuiască un miracol...

În aceeași zi, Holker, împreună cu doi infirmieri și cu cei doi prieteni care-și pierduseră mințile, se urca într-o navă zburătoare închiriată anume și pleca spre Auvergne.

O lună mai târziu, singur și trist, lua trenul de la Paris, pentru a se întoarce în America. Își pierduse orice speranță. Brandok și Toby fuseseră declarați nebuni și, mai mult încă, nebuni incurabili.

— Ar fi fost mai bine dacă nu s-ar fi trezit din somnul lor secular, murmură Holker, cu un lung suspin, instalându-se în compartimentul său din vagon. Și mă întreb dacă, tensiunea electrică crescând, întreaga omenire nu va sfârși prin a înnebuni, într-un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat. Iată o mare problemă, care ar trebui să-i preocupe pe savanții noștri.